

Koyro Sammeela Mas'aafaa Geluwaa

Koyronne Laa'entso Sammeela giyaa suntsay yeeddawe S'oossay Israa'eeliyaa biittan kaatetuwaan ayissuwaa essanaw go'eteedda asaa gaasuwaana. Sammeeli S'oossay Israa'eeliyaa bollan ooratsa kaatiyaa ayissuwaa maaraa esseeddawaanne I esseedda maaray biletсаанна de'ana mala ootseedda asaa. Sammeela mas'aafan koyro shaakuu Israa'eeliyaa Asay daannatu mooduwaappe kaatetuu mooddiyaa kawutetsaw pinneedda hanotaa odee. Ha laamii Israa'eeliyaa asaa ubbaa de'uwaan giddon oosettanaw danddayeeddawe heezzu asaa gaasuwaana. Hewanttuppe koyruu wurssetsan de'eenda wolk'k'aama wolk'k'aama daannatuwaappe ittuwaa gidiyaa Sammeela gidoode, laa"entsuu Israa'eeliyaw koyro kaatiyaa gideedda Saa'oola. Heezzentsuu k'ay maataa oyk'k'anaappe kase Aa taarikii Sammeelanne Saa'oola taarikiyaanna oyk'etti utteedda Daawita.

Ha mas'aafaw huup'e kiitay ec'a K'aalaa c'aak'uwa giddon de'iyyaa hara taarikiya mas'aafatuwaadankka, S'oossaw ammanetiyyaawe anjjoonne injje de'oo kaaletsiyaawaan ne azazettenan is's'iyaawe kunddetsaan ne bashshaa ahinyaawaa bessee. Hewenne S'oossay k'eesiyaa Eeliyaw odiidde, «Taana bonchchiyaawantta taani bonchchana; taana kad'iyaawantta taani kawushshana» giide haasayeedda k'aalan k'onc'c'iyaan odee (2:30).

Ha mas'aafay kaatii mooddiyaa kawutetsaa essiyaa maaran asaw sisetiyaa hanotaa k'ond'c'isseedda. Kase ayissuwaa wogaan Israa'eeliyaa asaw tumu kaatiyaa gidiide eretteeddawe bare huup'iyaw S'oossaa. Shin guyyeppe gam"iidde Asay ooshaa dentsina, S'oossay unttunttoo kaatiyaa dooreedda. Shin ha ubbaan huup'ebay kaatiyaa gidina, Israa'eeliyaa asaa gidinakka, S'oossay unttunttuppe bollanna pirddiyaawaa gidina, Aa garssan unttunttu de'anaassa (2:7-10). Hewekka S'oossaa higgiyaappe garssanna dure gidina, mank'k'o gidinakka, asaa ubbaa maatay bonchchettina de'anaw koshshiyawaa bessee.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Saameeli Israa'eeliyaa Kaaletsiyaawaa Gidus-saa 1:1–7:17

Saa'ooli Kaatiyaa Gidussaa 8:1–10:27

Koyro Saa'oola Ayissuwaa Laytsatuwaa 11:1–15:35

Daawitanne Saa'oola 16:1–30:31

Saa'oolanne Aa Naanatuwaa Hayk'uwaa 31:1–13

Sammeeli Israa'eeliyaa Kaaletsiyaawaa Gidussaa

(1:1–7:17)

Elk'k'ananne Aa Soy Asaa

¹ Efireema gezziyan, Raama geetettiyyaa kataman de'iyaa, Efireema zarenne S'ufa yara gideedda, Elk'k'aana geetettiyyaa itti bitanii de'ee; I

Yirohaama na'aa; Yirohaami Eelihu na'aa; Eelihu
Toohu na'aa; Toohu S'ufa na'aa.

² Elk'k'aanaw laa"u machchattiuu de'iino; ittini suntsay Haanno; yenkkori suntsay Piniino. Piniinaw naanay de'iino; shin Haanniw itti na'ikka baawa.

³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw goynnawunne yarshshanaw Elk'k'aani laytsan laytsan bare katamaappe Seelo bee. Eeli naanay laa"u, Hofiniininne Piinihaasi yaan Med'inaa Godaa k'eestuwaa.

⁴ Elk'k'aani yarshshuwaa yarshshiyaa wode awudenne ashuwaappe itti kushiyaa bare machchatti Piniiniw, k'ay itti itti kushiyaa I attuma naanawunne mac'c'a naanaatoo huup'iyaan huup'iyaan immee.

⁵ Med'inaa Goday Haanno yeluwaa diggintokka, Elk'k'aani izo dosiyaa diraw, iziw laa"u kushiyaa immee.

⁶ Med'inaa Goday Haanniw ubbaanna yeluwaa diggeedda diraw, izi laggatta izo hank'k'etsawunne yiloyaw.

⁷ Hawe laytsaappe laytsan haniyaawaa; Haanna Med'inaa Godaa Golle beedda wode awudenne izi laggatta izo yeekkana gakkanaw k'umaa muussaa is's'ana gakkanaw yiloyaw.

⁸ Izi asinay Elk'k'aani izo, «Haannee, neeni ayaw yeekkay? Ayaw k'umaa miikkii? Ne wozanay ayaw kayyottii? Taani new tammu naanatuwaappe aad'd'ikkitaayye?» yaagee.

Haanni Woosaa

⁹ Itti gallassi unttunttu Seelon meeddawaappenne usheeddawaappe guyyiyaan, Haanna

dendda ek'k'aaddu. Ek'k'iyaa wode, Med'inaa Godaa golliyaa penggiyaa matan de'iyaa oydiyaan k'eesiyaa Eeli utteedda.

¹⁰ Haanna loytsa seeletaade, c'amo yeekuwaa yeekkaade Med'inaa Godaa woossaaddu.

¹¹ Iza hawaadan yaagaade k'anggetsaa k'anggettaaddu; «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw, taana ne k'oomatoo s'eella! Ta mishuwaa be'aade, taana hassaya; taana ne k'oomatto dogoppa. Neeni taw ne k'oomatiw attuma na'aa immooppe, Aa de'uwaalaytsaa ubbaan taani Aa new immana; Aa huup'ii ubbakka meedettenna» yaagaaddu.

¹² Haanna Med'inaa Godaa woosaa adusseedda wode, Eeli I doonaa s'eellee.

¹³ Haanna bare wozanaa giddon S'oossaa woosiyaa wode, I mettershshay k'aas's'iyaawaappe attina, izi k'aalay sisettenna; hewaa diraw, Eeli izo matsotteeddaaadan k'oppeedda.

¹⁴ Hewaappe izo, «Neeni awude gakkanaw matsotay? Woynniyaa eessaa ne doonaappe digga» yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyye Haanna hawaadan yaagaadde aw zaaraaddu; «tuytti, ta godaw, taani loytsi metootanchchaa mac'c'a asaa; taani ta shemppuwaappe Med'inaa Godaa woossayippe attina, woyniyaa eessaa woy matsoyiyyaa ushshaa ushabeykke.

¹⁶ Taani ta tuggaanne ta mishuwaa daruwaa hawaan haasayeedda diraw, taana ne k'oomatoo «Patsenna mac'c'a asa» gaade k'oppoppa» yaagaaddu.

17 Hewaappe guyye Eeli iziw zaariide, «Sarotetsaan ba; neeni Aa woosseeddawaa Israa'eeliya S'oossay new immo» yaageedda.

18 Hewaappe guyye Haanna, «Ne k'oomatta ne sintsan nashshuwaa demmu» yaagaaddu. Hewaappe guyyiyaan, Aa bare ogiyaa baade, k'umaa maaddu; hewaappe simmina mulekka kayyotabeykku.

Haanna Sammeela Yelaaddu

19 Wonttetsa gallassi guuraanna denddiide, Elk'k'aaninne Aa soo Asay Med'inaa Godaw goynneeddawaappe guyyiyaan, barenttu soo, Raama katamaa simmeeddino. Elk'k'aani bare machati Haannina ak'eeda; Med'inaa Goday izo k'oppeedda;

20 Aa shahaaro wode wodii wurina attuma na'aa yelaaddu. Haanna, «Taani Med'inaa Godaa woossina siseedda» gaade Aa suntsaa Saamue'eela suntsaaddu.*

21 Elk'k'aani bare soo asaa ubbaanna laytsaa yarshshuwaa Med'inaa Godaw yarshshanawunne k'anggeeddawaa gatsanaw Seelo beedda;

22 shin Haanna babeykku. Aa bare asinaa, «Tana'ay d'antsaa duutseeddawaappe guyyiyaan, taani Aa afaaade, Med'inaa Godaw immana; med'inaw I yaan de'anawaa» yaagaaddu.

23 I asinay Elk'k'aani, «Neena lo"owaa ootsa; Aa neeni d'antsaa duutsana gakkanaw son gam"ashsha; yaaninakka Med'inaa Goday bare k'aalaa polo» yaageedda. Hewaappe guyye

* **1:20 Saamue'eela:** Ha suntsaa biletsey «S'oossay siseedda» giyaawaa.

Haanna d'antsaa duutsana gakkanaw bare na'aa
d'antsaadde son gam'aaddu.

²⁴ Haanna izi na'ay d'antsaa duutseed-dawaappe guyyiyaan, Sammeelanne heezzu laytsaa korumaa, tammu kiilo giraame d'iiliyaanne ogoruwaa kumentsaa woyniyyaa eessaa akkaade Med'inaa Godaa golliyaa Seelo baaddu; na'ay he wode guutsa.

²⁵ Unttunttu korumaa shukkeeddawaappe guyyiyaan, na'aa Eeliyakko afeedino.

²⁶ Haanna Eeliyaa, «Ta godaw, ne de'u ero! Ne sintsan ek'k'aade Med'inaa Godaa woosseedda mishirata tumu taanattee.

²⁷ Taani ha na'aa yelanaw woossina, Med'inaa Goday taani Aa woosseeddawaa immeedda.

²⁸ Hewaa diraw, taani Med'inaa Godaw Aa immaad; I bare de'o laytsaa ubbaan Med'inaa Godaw imetteedda» yaagaaddu. Hewaappe guyyiyaan, unttunttu Med'inaa Godaw yaati goynneeddino.

2

Haanni Woosaa

¹ Haanna hawaadan yaagaadde woossaaddu;
«Ta wozanay Med'inaa Godaan nashettee;
Med'inaa Godaan ta wolk'k'ay dareedda.
Ta morkkatuwaa bollan taani c'eek'k'ettaade
haasayay;
Med'inaa Goday taana ashsheeda diraw,
taani nashettay.

² «Med'inaa Godaa mala geeshshi ittuunne baawa;
Aa mali ittuunne baawa.

Nu S'oossaappe attina,
hara attiyyaa wogga Zaallay baawa.

³ «Otoro haasaya aggite;
otoro k'aalay hinttenttu doonaappe
kessoppo.

Ayaw gooppe, Med'inaa Goday eriyaa S'oossaa;
asaa oosuwaa I yiggi s'eellee.

⁴ «Olanchchatuwaa wonddaafii me"eedda;
shin d'ubetteeddawantu wolk'k'aa
danc'c'eeddino.

⁵ Kalli utteeddawantu koshatiidde,
K'umaw haraw ootsiino;
shin koshatti utteeddawantu ha"i kalleed-
dino.
Mantsatta laappun naanaa yelaaddu;
shin c'ora naanaa yeleeddaanna
daaburaaddu.

⁶ «Med'inaa Goday wod'eenne patsee;
k'ay I duge Si'ooliyaan yeggeenne pude
kessee.

⁷ Med'inaa Goday mank'k'etseenne dureyee;
k'ay I zik'k'isseenne d'ok'k'issee.

⁸ I hiyyeesatuwaa baanaappe dentsee.
Metootanchchatuwaakka bidintsaa
pituwaappe dentsee;
unttuntta kaappatuwaanna utsissee;
unttuntta bonchcho araataa laatissee.

«Ayaw gooppe, biittaa baasatu Med'inaa Godaassa;
I unttunttu bollan sa'aa esseedda.

⁹ I S'oossaa asatuwaa gediyyaa naagee;
shin iitatuwaa I d'uman c'o"u udana.

«Asay bare wolk'k'an s'ooneenna;
10 Med'inaa Godaana ek'k'ettiyaawanttu liik'ana.
 I saluwaappe unttunttu bolla guguntsaadan
 guummana;
 Med'inaa Goday sa'aan de'iyaawantta ubbaa pird-
 dana.

«I bare kaatiyaw wolk'k'aa immana;
 I bare okkeeddawoo s'oonuwaa immana»
 yaagaadde woossaaddu.

11 Hewaaappe guyyiyaan, Elk'k'aani Raaman
 de'iyyaa bare soy beedda; shin na'ay Sammeeli
 k'eesiyaa Eeliyaappe garssana Med'inaa Godaw
 ootsee.

Eeliyaa Attuma Naanaa Itatetsaa

12 Eeliya attuma naanay iita naanatuwaa; unttunttu Med'inaa Godaa erikkino,

13 woy yarshshuwaa immiyaa asaw k'eestuu
 ootsiyaa wogaa naagikkino. Hewenne, Asay
 yarshshuwaa yarshshiyaa wode, k'eesiyaa
 k'oomay heezzu achchaa birataa koc'aan
 akkeedda; ashuu biro ka'i de'ishshin,

14 doyssiyyaa wogga otuwaan woy keriyaan
 he koc'aa yeddiide, koc'ay oyk'k'i kessiyaa ay
 k'ommo ashuwaa giddooppene afiide, k'eesiyaw
 immee. Yarshshuwaa yarshshanaw Seelo yiaya
 Israa'eeliyaa asaa ubbaa unttunttu hawaadan
 ootsiino.

15 K'ay mod'd'uwaan yarshshiyaa sa'aan
 s'iis's'anaappe kasetiide, k'eesiyaa k'oomay
 yarshshuwaa yarshshiyaa bitaniyaakkko biide,
 «K'eesii k'ayye ashuwaappe attina, doyssa

ashuwaa neeppe akkena diraw, aw s'iis's'anaw amareeda ashuwaa hamma» yaagee.

¹⁶ Hewaappe guyye bitanii zaariide, «Wogaadan k'eestuu mod'd'uwaa koyro s'uuggino; hewaappe guyyiyaan, neeni koyiyaawaa akka» yaagiyaa wode k'eesiyaa k'oomay, «tuytti; taw ha'i imma; ubbaa neeni diggooppe, taani neeppe wolk'k'an akkana» yaagee.

¹⁷ Med'inaa Godaw immiyaa yarshshuwaa Eeliyaa naanay kad'eedda diraw, unttunttu nagaray Med'inaa Godaa sintsan loytsi dareedda.

Na'aa Sammeela

¹⁸ Shin Sammeeli na'atetsaan de'iidde, suufiyaa geetettiyyaa kiriyappe dadetteedda eefuude geetettiyyaa mayuwaa mayyiide, Med'inaa Godaw ootsee.

¹⁹ Sammeela daaya laytsan laytsan guutsa k'oliyaa giigissaade, laytsaa yarshshuwaa yarshshanaw bare asinaana baadde Sammeelaw akkaade baw.

²⁰ Eeli Elk'k'aananne Aa machchato, «Ne machata Med'inaa Godaw immeedda na'aa diraw Med'inaa Goday new ha mishiratin hara naanaa immo» yaagiide anjjee; yaatina, unttunttu barenttu soy simmiino.

²¹ Med'inaa Goday Haanno anjjina, shahaaraade heezzu attuma naanaanne laa"u mac'c'a naanaa yelaaddu. Na'ay Sammeeli Med'inaa Godaa sintsan dic'c'eedda.

Eeliyaanne Aa Naanaa

²² Eeli loytsi ec'eedda. Aa naanay Israa'eeliyaa asaa ubbaa bolla ootseedda ubbabaanne k'ay

S'oossaa Dunkkaaniyaa penggyaan S'oossaw ootsiyyaa mac'c'a asatuwaana giseeddawaa siseedda.

²³ Unttuntta, «Hinttenttu hawaa malaa ayaw ootsiitee? Hinttenttu iita kiitaa taani asaa ubbaappe sisay.

²⁴ Ta naatoo, hawaa aggite; Med'inaa Godaa Asay hinttentta giyaawaa taani siseeddawe lo'obaa gidenna.

²⁵ Itti Asay asaa naak'k'ooppa, S'oossay aw gaannatana; shin Asay Med'inaa Godaa naak'k'ooppa, oonee aw gaannatanawe?» yaageedda.

Med'inaa Goday, «Taani unttuntta wod'ana» geedda diraw, unttunttu barenttu aawuwaa seeraa sisennan is's'eeddino.

²⁶ Na'ay Sammeeli S'oossaa sintsaaninne asaa sintsan dic'c'eeddanne sabetteedda.

Eeliyaa Soy Asaa Bolla Odeteedda Timbbitiyaa

²⁷ Itti gallassi S'oossaa Asay Eeliyakko yiide Aa, «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; Ne mayza aawuu Aaroonenne Aa soo Asay Gibbs'e kaatiyaa ayiletetsan de'iyaa wode, taani unttunttoo k'onc'c'aad.

²⁸ Aaroone ta yarshshiyaa sa'aa pude kessana mala, is'aanaa c'uwayana malanne ta sintsan eefuudiyyaa mayyana mala, taw k'eesiyaa udaade Israa'eeliyaa zaratuwaa ubbaappe Aa dooraad. K'ay Israa'eeliyaa Asay taman yarshshiyaa yarshshuwaa ubbaa taani ne aawuwaa zariyaw immaad.

²⁹ Taani ta de'iyaa sa'aa shiishshana mala azazeedda ta yarshshuwaanne immiyaawaa

hinttenttu ayaw yed'd'i kaa'iitee? Ta Asay Israa'eelii, taw shiishsheedda yarshshuwaa ubbaappe murutiyaawaa hinttenttoo miide orddiyaawaan, neeni ne naanaa taappe aatsaade ayaw bonchchaad?» yaagee.

30 «Hewaa diraw, Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Ne zariinne ne aawuwaa zarii med'inaw taw ootsana» gaad; shin ha"i, hewe taappe haakko! Taana bonchchiyaawantta taani bonchchana; taana kad'iyaawantta taani kawushshana.

31 Ne zariyaan Asay c'imenna mala, taani ne wolk'k'aanne ne aawuwaa zariyaa wolk'k'aa d'ayssiyaa gallassatuu yaanawaa.

32 Neeni metootana; taani Israa'eeliyaa asaw immiyaa anjuuwaa be'aade neeni k'anaatana; shin ne zariyaan c'imana Asay ooninne baawa.

33 Taani ta yarshhiyaa saappe d'ayssenna Asay de'oppe, Aa gaasuwaan ne ayfii afos's'iidde k'ook'ananne ne wozanaykka mishuwaa s'uugettana; ne daro zeretsaa ubbay yalagatetsan de'iidde hayk'k'ana.

34 «Ne naanay laa"u Hofiniininne Piinihaasi itti gallassi hayk'k'ana; hewe new malaataa gi-danawaa.

35 Taani taw ammanettiyyaa k'eesiyyaa, ta wozanaadaaninne ta k'ofaadan ootsiyaawaa dentsana; taani Aa zaratuu de'i be'anaadan ootsana; taani dooreeddawe kaatiyaa sintsan unttunttu ubbaa wode ootsana.

36 Ne zariyaan atteeda ubbay guutsa miishshaa woy baso ukitsaa woossanaw yiide, Aa sintsan

guufanniide, ‹Taani ukitsaa maana mala, k'eesetuwaappe ittuwaa sa'aa malan taana wotsaarikkii› yaagana yaageedda.

3

S'oossay Sammeela S'eeseedda

¹ Na'ay Sammeeli Eeliyaappe garssana Med'inaa Godaw ootsee; Med'inaa Godaa k'aalay he wode loytsi al"^a; sas'aynne darennna.

² Ayfii s'eellanaaw leppina, waayetti s'eelliyyaa Eeli itti gallassi k'amma bare sa'aan giseedda.

³ He wode S'oossa s'omppii biro to"ⁱbeenna; k'ay S'oossa Taabootay de'iyyaa Med'inaa Godaa gollen Sammeeli gem"ⁱshee.

⁴ Med'inaa Goday Sammeela s'eeseedda; Sammeeli, «abee!» giide koyeedda.

⁵ Eeliyaakko wos's'i biide, «Neeni s'eesina hekko yaad» yaageedda.

Shin Eeli, ‹Taani neena s'eesabeykke; baade gisa» yaageedda; Sammeeli biide giseedda.

⁶ K'aykka Med'inaa Goday, «Sammeela» yaagiide laa'entsuwaa s'eeseedda; Sammeeli denddiide, Eeliyaakko biide, «Neeni s'eesina hekko yaad» yaageedda.

Shin Eeli, «Ta na'aw, taani neena s'eesabeykke; baade gisa» yaageedda.

⁷ Sammeeli hewe Med'inaa Godaa gidiyaawaa eribeenna; ayaw gooppe, Med'inaa Godaa k'aalay biro aw k'onc'c'ibeeenna.

⁸ Med'inaa Goday Sammeela heezzentsuwaa s'eesina denddiide, Eeliyaakko biide, «Neeni s'eesina hekko yaad» yaageedda.

Hewan Med'inaa Goday na'aa s'eesiyaawaa Eeli akeekeedda;

⁹ «Baade gisa; I neena s'eesiyaawaa gidooppe, Med'inaa Godaw, oda; taani ne k'oomay sisay yaaga» yaagiide odedda; Sammeeli bare sa'aa biide giseedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday yi-ide hewan ek'k'iide kasewaadan, «Sammeela, Sammeela» yaagiide s'eeseedda.

Sammeeli, «oda; taani ne k'oomay sisay» yaageedda.

¹¹ Med'inaa Goday Sammeela, «Be'al! Sisiyaa asaa ubbaw haytsaw iitiyaa ittibaa Israa'eeliyaa bolla taani ootsana hanay.

¹² Taani Eeliya soy asaa bolla haasayeedda ubbabaa he gallassan koyruwaappe wurssetsaa gakkanaw Eeliyaa bolla ahana.

¹³ Eeli ereedda nagaraa diraw, taani Aa soy asaa bolla med'inaw pirddanawaa aw oda wotsaad; ayaw gooppe, Aa naanay shek'isinyaabaa ootsiyaa wode, I unttuntta seeribeenna.

¹⁴ Hewaa diraw, «Eeliya soy asaa nagaray yarshshuwaaninne imuwaan ubbakka atto geetettoppo» yaagaadde taani Aa soy asaw c'aak'k'aad» yaageedda.

¹⁵ Sammeeli sa'ay wonttana gakkanaw giseedda; wonttina denddiide, Med'inaa Godaa golliyaa penggiyaa dooyeedda. Sammeeli sas'aabaa Eeliyaw odanaw yayyeedda.

¹⁶ Eeli Sammeela, «Ta na'aw Sammeelaa» yaagiide s'eeseedda.

Sammeeli, «abee» giide koyeedda.

17 Eeli hawaadan yaagiide Sammeela oochcheedda; «S'oossay new odeeddawe ayee? Taappe ayinne k'osoppa; neeni S'oossay new odeeddawaappe ittibaanne taappe k'osooppe, S'oossay hewaadan ne bolla ootso» yaageedda.

18 Hewaappe guyye Sammeeli ayinne k'osennan ubbabaa Eeliyaw odeedda. Eeli, «I Med'inaa Goday; I barena lo"owaa ootso» yaageedda.

19 Sammeeli dic'c'iyyaa wode Med'inaa Goday aanana de'ee; Sammeeli haasayeeddabaappe itti k'aalaynne sa'aan wod'd'ibeenha.

20 Israa'eeliyaa zawaan Daanappe biide Berssaabeha gakkanaw, Sammeeli Med'inaa Godaw tumu timbbitiyaa odiyaawaa gidiyaawaa Israa'eeliyaa Asay ubbay ereedda.

21 Med'inaa Goday Seelon k'onc'c'ee; yaan bare k'aalan barenatetsaa Sammeelaw k'onc'c'isseedda. Sammeeli haasayeedda k'aalay Israa'eeliyaa ubbaa gakkeedda.

4

S'oossa Taabootay Omoodetteedda

1 Israa'eelatuu Piliss's'eematuwaanna olettanaw keseeddino; Israa'eelatuu Eben"eezeren shiik'ina, Piliss's'eematuu Afeek'an shiik'k'eeddino.

2 Piliss's'eematuu c'itan c'itan gidiide, Israa'eelatuwaana olettanaw denddeeddino; olay suullina, oyddu sha"a Israa'eelatuwaan wod'eedda Piliss's'eematuwaan Israa'eelatuu s'oonetteeddino.

3 Olanchchatuu shiik'eedda sa'aa simmeedda wode, Israa'eeliyaa c'imatuu, «Hachche Med'inaa

Goday nuuna Piliss's'eematuwaan ayaw s'oonisseedee? Nuunana baanaadaninne nuuna nu morkkatuwaa kushiyaappe ashshanaadan S'oossaa K'aalaa c'aak'uwa Taabootaa Seeloppe ane ahooytte» yaageeddino.

4 Hewaa diraw, Asay Seelo kiittina, kiruubetuwaan gidduwaan araatan uttiyaa ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa K'aalaa c'aak'uwa Taabootaa aheeddino. Eeliya naanay laa"atuu Hofiniininne Piinihaasi S'oossaa K'aalaa c'aak'uwa Taabootaanna yaan de'iino.

5 Med'inaa Godaa K'aalaa c'aak'uwa Taabootay shiik'k'eedda sa'aa gakkeedda wode, Israa'elatuu ubbay biittay k'aas's'ana gakkanaw barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «S'oossaa K'aalaa c'aak'uwa Taabootay gakkeedda» yaageeddino.

6 Israa'elatuu c'abbuwaa Piliss's'eematuu sisiide, «Hawe Ibraawetuu shiik'k'eeddasan sisetiyaa, wolk'k'aama walassay ayee?» yaageeddino.

Med'inaa Godaa Taabootay unttunttu shiik'k'eedda sa'aa yeeddawaa Piliss's'eematuu eriide yayyeeddino.

7 Hawaadan yaageeddino; «S'oossay unttunttu shiik'k'eedda sa'aa yeedda. Aayye ana nuunoo! Hawaa malabay hawaappe kase hani erenna.

8 Aayye ana nuunoo! Ha wolk'k'aama s'oossatuwaan kushiyaappe nuuna ashshanawe oonee? Ha s'oossatuu Gibbs'etuwaan woran boshaa ubbaan shoc'eeddawantta.

9 Hinttenttoo Piliss's'eematoo, minnite! Asaadan olettite! Hewe d'ayooppe, hinttenttu unttuntta kase ayiletetsan mooddeeddawaadan,

unttunttukka hinttentta mooddanawantta.
Hewaa diraw, asaadan olettite!» yaageeddino.

¹⁰ Piliss's'eematuu olettiide, Israa'eelatuwaan s'ooneeddino; Israa'eelatuu barenttu dunkkaaniyaakko bak'atteeedino. He olan daro Asay goora'etteedda; Israa'eeliyaa olanchchatuwaappe hattamu sha"ay hayk'k'eedda.

¹¹ S'oossa Taabootay omoodetteedda;
Eeliya naanay laa"u, Hofiniininne Piinihaasi hayk'k'eeddo.

Eeliyaa Hayk'k'uwaan

¹² Biiniyaama zare gideedda itti bitanii olaa dembbaappe wos's'iide, he gallassi Seelo gakkeedda; kayyuwaa erissanaw I bare mayuwaa peed'iide, bare huup'iyankka baana laaleedda.

¹³ He bitanii gakkiyaa wode, Eeli bare wozanaan S'oossa Taabootaabaa hirggeedda diraw, naagiidde ogiyaa doonaan de'iyyaa bare oydiyaan utteedda. Bitanii katamaa geliide, haneeddabaa odina, katamay ubbay waasuwaa s'uleedda.

¹⁴ Eeliikka he waasuwaa sisiide, «Hawe ayba waasee?» yaageedda.

Bitanii ellekka yiide, Eelew odeedda;

¹⁵ Eeli udduppun tammanne hosppun laytsaa c'ima gideedda, ayfikka s'eelaa aggiide goljeedda asaa.

¹⁶ Bitanii Eelew, «Olaa dembbaappe yeeddawe taana; taani hachche yaappe bak'ataad» yaageedda.

Hewaappe guyye Eeli, «Ta na'aw, yaatina waa-needee?» yaagiide oochcheedda.

17 Oduwaa aheedda bitanii, «Israa'elatuu Piliss's'eematuwaa sintsapape bak'atteedino; daro Asay wureedda; ne naanay laa"^u Hofiniininne Piinihaasi hayk'k'eeddino; S'oossaa Taabootaykka omoodetteedda» yaageedda.

18 Bitanii S'oossaa Taabootaabaa odeeenda wode, penggiyaa matan de'iyyaa bare oydiyaappe Eeli guyye kunddina barggalli me"ina hayk'k'eedda; ayaw gooppe, I c'imanne ordduwaa. Eeli Israa'eeliyaa gadiyaan oytamu laytsaa daannateedda.

19 Eeliyaa na'aa Piinihaasa machata yelanaw wodii gakkeedda shaahaaraa. S'oossaa Taabootay omoodetteeddawaanne bare bolluunne bare asinay hayk'k'eeddawaa Aa siseedda wode, k'oppennaan yeluu izo oyk'k'ina yelaaddu.

20 Aa hayk'k'anaw matatteedda wode, yelisiyaawanttu, «Neeni attuma na'aa yeleedda diraw yayyoppa» yaageeddino; shin untunttoo Aa ayinne zaarabeykku; untunttu giyaawaakkha hayzzabeykku.

21 Aa bare na'aa Ikaabooda* suntsaaddu; S'oossaa Taabootay omoodetteedda dirawunne bare bolluunne bare asinay hayk'k'eedda diraw, «Bonchchuu Israa'eelatuwaappe shaakketeedda» yaagaaddu.

22 Aa, «Bonchchuu Israa'eelatuwaappe shaakketeedda; ayaw gooppe, S'oossaa Taabootay omoodetteedda» yaagaaddu.

5

* **4:21 Ikaabooda:** Ha suntsaa Biletsay Ibraaweetsuwaan, «Bonchchuu baawa» giyaawaa.

*S'oossa Taabootay Piliss's'eema
Katamatuwaan De'eedda*

¹ Piliss's'eematuu S'oossa Taabootaa omood-eeddawaappe guyyiyaan, Eben"eezeerappe Ashddooda afeedino.

² S'oossa Taabootaa afide, Daagoona geetetiyyaa eek'aa golliyaa gelissiide, Daagoona matan esseeddino.

³ Ashddooda Asay wonttetsa gallassi guuriide denddeedda wode, Med'inaa Godaa Taabootaa sintsan Daagoon bare deemuwaan biittan gufanneeddawaa be'eeddino! Daagoona dentsiide, kase sa'aan esseeddino.

⁴ K'aykka wonttetsa gallassi guuraanna denddi yiide, untunttu Med'inaa Godaa Taabootaa sintsan Daagoon bare deemuwaan biittan gufanneeddawaa be'eeddino! He wode Daagoona huup'iyaaanne Aa laa"u kushii me'erettiide, pengge gop'p'aan de'ee; hinkko asatetsay aawe dumma atteedda.

⁵ Hewaa diraw, Daagoona k'eesatuu nne Ashddoodan de'iyyaa Daagoona golliyaa geliyaa asatuu ubbay Daagoona pengge gop'p'aa hachche gakkanaasikka yed'd'i erikkino.

⁶ Ashddooda katamaa bollanne hewaa heeraan de'iyyaa asaa bolla Med'inaa Godaa kushii wolk'k'aameedda; S'oossay untunttu bollan boshaa yeddiide, gaafuwaa harggiyan untuntta mureedda.

⁷ Ashddooda katamaa Asay haneeddabaa be'eedda wode, «Israa'eeliyaa S'oossa kushii nu bollanne nu s'oossa Daagoona bolla wolk'k'aameedda diraw, Israa'eeliyaa S'oossa Taabootay nu matan gam"oppo» yaageeddino.

⁸ Piliss's'eema kaappatuwaa ubbaa barenttukko s'eesi shiishshiide, «Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootaa waatanee?» yaagiide oochcheeddino.

Shin kaappatuu, «Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootay Gaate geetettiyaan katamaa bo» yaagiide zaareeddino. Yaatina, Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootaa Gaate afeedino.

⁹ Shin Taabootay Gaate gakkeeddawaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa kushii he katamaa bolla wolk'k'aamiidde, loytsi wolk'k'aama dagantsuwaan dagantseedda; yaatiide kataman de'iyyaa asaa naanatuwaappe c'imaa gakkanaw gaafuwaa harggiyaan shoc'eedda.

¹⁰ Hewaa diraw, S'oossaa Taabootaa Ek'iroona katamaa yeddeeddino.

S'oossaa Taabootay Ek'iroona geliyaa wode, Ek'iroona asatuu hawaadan yaagiide waasseed-dino; «Nuunanne nu asaa wod'anaw Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootaa nuukko aheeddino» yaageed-dino.

¹¹ Hewaa diraw, Piliss's'eema kaappatuwaa s'eesi shiishshiide, «Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootaa hawaappe diggite; I guyye bare sa'aa simmo; hewe d'ayooppe, nuunanne nu asaa wod'ana» yaageeddino. Ayaw gooppe, katamaa ubbaan hayk'k'uwaan dagamay de'ee; S'oossaa kushiikka katamaa bolla wolk'k'aameedda.

¹² Hayk'k'uwaappe atteedda asatuu gaafuwaa harggeeddino; he katamaa waasuunne saluwaa gakkeedda.

6

S'oossaa Taabootay Israa'eeliyaa Simmeedda

¹ Med'inaa Godaa Taabootay Piliss's'eema biittan laappun aginaa utteedda.

² He wode Piliss's'eema asatuu k'eesetuwaanne shareechchatuwaa s'eesiide, «Med'inaa Godaa Taabootaa nuuni waatanee? Nuuni guyye Aa sa'aa Aa wooti yeddanentto, nuw odite» yaageeddino.

³ Unttunttu, «Israa'eeliyaa S'oossaa Taabootaa guyye yeddiyaawaa gidooppe, mela yeddoppite; ay haniidenne hinttenttu bayzzuwaa yarshshuwaa aw yeddite; yaatooppe, hinttenttu pas'ana; Aa kushii hinttenttu bollappe ayaw kichchibeennenttokka hinttenttu erana» yaagiide zaareeddino.

⁴ Piliss's'eema asatuu, «Nuuni aw yeddanaw bessiyaa bayzzuwaa yarshshuu ayee?» yaagiide oochcheeddino.

Shin unttunttu, «Hinttenanne hinttenttu kaappatuwaa gakkeedda boshay ittuwaa gidiyaa diraw, Piliss's'eema kaappatuu payduwaadan ichcheshu work'k'aa kis'atuwaanne ichcheshu work'k'aa ec'eretuwaa yeddite.

⁵ Hinttenttu he kis'aanne hinttenttu gadiyaa bayzziyaa he ec'eretuu misiletuwaa med'd'iide, Israa'eeliyaa S'oossaw bonchchuwaa immite; ooni erii hinttenttu bollappe, hinttenttu s'oossatuwaa bollappenne hinttenttu gadiyaa bollappe bare kushiyyaa I dentsanawaa.

⁶ Gibbs' asatuunne unttunttu kaatii zoriyaa akkenan is's'eeddawaadan, hinttenttu ayaw zoriyaa akkenan is's'iitee? S'oossay unttuntta iissiide murina, unttunttu Israa'eelatuwaa parenttu ogiyaa baana mala yeddibeykkinoyye?

⁷ «Ha"i itti ooratsa gaariyaa giigissite;

k'ambbaray unttunttu morggiyaan wod'd'i erenna, d'antsiyaa laa"u miizzatuwa he gaariyan waas'ite; shin maratuwa unttunttuppe duutsiide soy afite.

⁸ Med'inaa Godaa Taabootaa akkiide, gaariyaa bollan wotsite; bayzzuwaa yarshshoo shiishsheedda work'k'aa miishshaa saas'iniyaa giddon yeggiide, saas'iniyaa S'oossaa Taabootaa matan wotsiide, I baana mala yeddite.

⁹ Shin I biyaasa'aa s'eellite; I bare zawaan oyk'k'iide, Beeti-Shemeshi zaariidde biyaawaa gidooppe, ha wolk'k'aama boshaa nu bolla aheedawe Med'inaa Godaa; beennawaa gidooppe, hawe nu bolla c'oo gakkeeddappe attina, nuuna dechcheeddawe S'oossaa kushe gidennawaa nuuni erana» yaagiide zaareeddino.

¹⁰ Unttunttu hewaadan ootseeddino; unttunttu d'antsiyaa laa"u miizzatuwa akkiide, gaariyan waas'eeddino; miizzatuu maratuwaakka son gorddeeddino.

¹¹ Unttunttu Med'inaa Godaa Taabootaanne k'ay work'k'aa ec'eretuwaanne gaafuwaa malatissi med'd'eedda misiletuwaa yeggeedda saas'iniyaa gaariyan wotseeddino.

¹² Hewaappe guyyiyaan, miizzatuu Beeti-Shemeshi afiyaa ogiyyaa oyk'k'i sitti giide, «Himbbaa!» gi waassiidde beeddino; unttunttu ogiyaanna biidde, ushechcha woy haddirssa simmibeykkino; Piliss's'eema kaappatu miizzatuu geeduwaa kaalliide, Beeti-Shemesha zawaan gakkanaw beeddino.

¹³ Beeti-Shemesha asatuu he wode wombban zarggaa c'akkiino; unttunttu pude d'ok'k'u gi

s'eelliide, Taabootaa be'iide nashetteeddino.

¹⁴ Gaarii Beeti-Shemeshiyaa Iyyasu gade gakkiide, itti wolk'k'aama zaallaa matan ek'k'eedda; unttunttu gaariyaa mitsaa k'oo'iide, s'uuggiyaa yarshshuwaadan he miizzatuwa Med'inaa Godaw yarshsheeddino.

¹⁵ Leewatuu Med'inaa Godaa Taabootaanne work'k'aa miishshaanna de'iayaa saas'iniyaa gaariyaappe dentsiide, wolk'k'aama zaallaa bolla wotseeddino. He gallassi Beeti-Shemesha asatuu s'uuggiyaa yarshshuwa Med'inaa Godaw yarshsheeddino; k'ay hara yarshshotuwaakkka yarshsheeddino.

¹⁶ Piliss's'eema kaappatuu ichcheshatuu haneeddabaa ubbaa be'iide, he gallassikka Ek'iroona simmeeddino.

¹⁷ Piliss's'eema asatuu bayzzuwaa yarshshuwa Med'inaa Godaw kitiitiedda work'k'aa gaafatuu Ashddooda, Gaaza, Ask'k'aloona, Gaatanne Ek'iroona geetettiyyaa unttuntta ichcheshu katamatuwa suntsan ittuwaa ittuwaa kitiiteddawantta.

¹⁸ Work'k'aa ec'eretuu paydu Piliss's'eema kaappatuu ichcheshatoo de'iayaa gimbbetteedda katamatuunne gimbbettibeenna mootsatuu ubbaa keeshshaa. Unttunttu Med'inaa Godaa Taabootaa wotseedda wolk'k'aama zaallay, Beeti-Shemeshiyaa Iyyasu gaden de'iyaawe hachche gakkanawukka hewoo markka gidiide de'ee.

¹⁹ Shin S'oossay Beeti-Shemesha asaappe amareedawantta shoc'eedda; unttunttuppe laappun tammuwaa wod'eedda; ayaw gooppe, unttunttu Med'inaa Godaa Taabootaa giddo s'eelleeddino.

Med'inaa Goday unttunttu asaa suppu ootseedda diraw, Asay yeekkeedda.

²⁰ Hewaa diraw, Beeti-Shemesha asay, «Med'inaa Godaa sintsan, ha geeshsha S'oossaasintsan ooni ek'k'anaw danddayii? Taabootaynne nuuppe pude ookko baanee?» yaageedda.

²¹ K'iiriyaati-Yi'aariiman de'iyaa asatuwaakko kiitaa yeddiide, «Piliss's'eema asatuu Med'inaa Godaa Taabootaa zaareeddino; duge yiide, Aa pude unttunttukko akkiide biite» yaageeddino.

7

¹ K'iiriyaati-Yi'aariima asatuu yiide, Med'inaa Godaa Taabootaa afiide deriyaa huup'iyaan de'iyaa Abinaadaaba soy aheeddino. Med'inaa Godaa Taabootaa naaganaadan, Abinaadaaba na'aa El"azaara dummayiide suntseeddino.

*Sammeeli Israa'eeliyaa Asaa Bolla
Daannateedda*

² Taabootay K'iiriyaati-Yi'aariiman daro wodiyaa gam"eedda; hewenne, laatamu laytsaa keeshsha gidiyaawaa. Israa'eeliyaa Asay ubbay kayyottiidde, Med'inaa Godaakko waasseeddino.

³ Sammeeli Israa'eeliyaa asaw ubbaw, «Kumentsa wozanaappe hinttenttu Med'inaa Godaakko simmooppe, allaga s'oossatuwaanne Asttaaroota giyaa s'oossaas hinttenttu giddoppe diggite; hinttenttu huup'iyaan Med'inaa Godaw sheed'd'ite; Aa s'alalaw kiitettite; yaatooppe, I hinttentta Piliss's'eematuwaa kushiyaappe ashshanawaa» yaagiide haasayeedda.

4 Hewaa diraw, Israa'eeliyaa asatuu Ba'aalanne Asttaaroota barenttu giddoppe diggiide, Med'inaa Godaa s'alalaw goynneeddino.

5 Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli Israa'eelatuwaa, «Ubbaykka Mis'ip'p'a shiik'ite; taani hinttenttoo yaan Med'inaa Godaa gaannatana» yaageedda.

6 Unttunttu Mis'ip'p'a shiik'iide haatsaa duuk'k'iide, Med'inaa Godaa sintsan tigeeddino; he gallassi unttunttu s'oomiidde he sa'aan, «Nuuni Med'inaa Godaa bolla nagaraa ootseeddo» yaagiide paas'eeddino. Mis'ip'p'an Sammeeli Israa'eeliyaa asaa bolla daannateedda.

7 Israa'eelatuu Mis'ip'p'an shiik'eeddawaan Piliss's'eema asatuu siseedda wode, unttunttu kaappatuu Israa'eelatuwaa olanaw pude keseeddino. Israa'eelatuu hewaa sisiide, Piliss's'eematoo yayyeeddino.

8 Israa'eelatuu Sammeela, «I Piliss's'eema asaa kushiyaappe nuuna ashshana mala, neeni nuw Med'inaa Godaakko, nu S'oossaakko, woossiyaawaa aggoppa» yaageeddino.

9 Sammeeli itti d'ammiyaa dorssaa maraa akkiide, ashuwaa wurssi s'uuggiyaa yarshshuwaadan Med'inaa Godaw yarshshiide Israa'eelatuu diraw Med'inaa Godaw woossina Med'inaa Goday aw siseedda.

10 Sammeeli s'uuggiyaa yarshshuwaan yarshshiyaa wode, Piliss's'eematuu Israa'eelatuwaana olettanaw shiik'k'eeddino. Shin he gallassi Piliss's'eematuwaan bolla Med'inaa Goday wolk'k'aama guuguntsaa guntsiide

dagantsina, untunttu Israa'elatuu sintsaappe bak'atteedino.

¹¹ Israa'elatuu Mis'ip'p'appe wos's'i kesiide, Piliss's'eematuwaa yederssiide, Beetikaarappe garssaa gakkanaw ogiyaan wod'eeddino.

¹² Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli itti shuchchaa akkiide, Mis'ip'p'appenner Sheenappe gidduwaan essiide, «Med'inaa Goday ha'i gakkanaw nuuna maaddeedda» yaagiidde he sa'aa Eben"eezeera suntseedda.*

¹³ Piliss's'eema asatuukka s'oonetteddino; untunttu Israa'eeliyaa gadiyaa bolla laa'entsuwaa woraajjibeykino. Sammeeli de'eedda laytsaa ubbaan Med'inaa Godaa kushii Piliss's'eema asaa bolla wolk'k'aameedda.

¹⁴ Piliss's'eema asatuu Ek'iroonappe Gaate gakkanaw Israa'elatuwaappe omoodeedda katamatuu Israa'elatoo simmeeddino; Israa'elatuukka barenttu kase zawaal Piliss's'eema asatuwaa kushiyaappe wotsi akkeeddino. K'ay Israa'eeliyaa asaynne Amoore Asay saro de'eedda.

¹⁵ Sammeeli bare de'uwaan laytsaa ubbaan Israa'eeliyaa bollan daannateedda.

¹⁶ Sammeeli laytsan laytsan Beetele, Gelgellanee Mis'ip'p'a I yuuuyiyaa sa'atuwaa ubbaan Israa'eeliyaa bollan daannatee.

¹⁷ Aa gollii Raaman de'iyaa diraw, yaa simmiide he sa'aan Israa'eeliyaa bollan daannatee. I he sa'aan Med'inaa Godaw yarshhiyaa sa'aa kiitet-teedda.

Saa'ooli Kaatiyaa Gidussaa

* ^{7:12} **Eben"eezeera:** Ha suntsaa biletay «Maaddiyaa shuchchaa» giyaawaa.

8

(8:1–10:27)

Israa'eeliyaa Asay Kaatiyaa Koyeedda

¹ Sammeeli c'imeedda wode, bare naanaa Israa'eeliyaa bolla daanna ootsiidde suntseedda.

² Aa bayira na'aa suntsay Yuu'eela; teefa na'aa suntsay Abiiyaa; he naanay Berssaabeehan daannatiino.

³ Aa naanay Aa ogiyaan hamettibeykkino. Unttunttu bessena go"aa demmanaw wora simmeeddino; mattayiyaa akkiide, s'illo pirddaa mirk'k'eeddino.

⁴ Hewaa diraw, Israa'eeliyaa c'imatuu ubbay ittippe shiik'iide, Sammeelakko Raama katamaa yiide,

⁵ «Hekko neeni c'imaadda; ne naanay ne ogiyaa hamettikkino; hara kawutetsaa ubbaadan nuuna ayissanaw kaatiyaa ha"i nuw suntsaa» yaageed-dino.

⁶ Unttunttu, «Nuuna ayissanaw kaatiyaa nuw imma» geedda yewuu Sammeela nashechchibeenna. Hewaa diraw, Sammeeli Med'inaa Godaa woeseedda.

⁷ Med'inaa Goday Sammeela, «Asay neena giyaan k'aalaa ubbaa sisa; ayaw gooppe, taani untunttu bolla kaatetennaadan, untunttu taana is's'eeddinoppe attina, neena is's'ibeykkino.

⁸ Unttunttu taani Gibbs'eppe kesseedda gallas-sappe doommiide, hachche gakkanaw taana aggiide, hara s'oossatoo goynniidde de'eeddino; simmi ha"i unttunttu ta bolla ootseeddawaa ubbaa ne bollakka ootsino.

9 Ha"ikka unttunttu k'aalaa sisa; shin unttuntta minisaade seera; unttunttu bollan kaatetana kaatiyaa wogaa unttuntta erissa» yaageedda.

10 Kaatiyaa oochcheedda asaw Med'inaa Goday odeedda k'aalaa ubbaa Sammeeli odeedda.

11 I unttunttoo hawaadan yaageedda; «Hinttenttu bolla kaatetana kaatii hinttentta ootsanabay hawaa: hinttenttu attuma naanaa akkiide, gaariyaa asatuwaanne paraa asatuwaa kessana; unttunttu Aa gaariyaa sintsan wos's'ana.

12 Unttunttuppe hewaa shaalak'atuwaanne ishatamuwaa kaappatuwaa, haratuwaa Aa gadiyaa goshshiyaawanttanne Aa katsaa c'akkiyaawantta, k'ay haratuwaa Aa ola miishshaanne Aa paraa gaaretuwaa miishshaa ootsiyaawantta kessana.

13 Hinttenttu mac'c'a naanaakka afiide, barew shittuwaa giigissiyaawantta, katsiyaawanttanne uukkiyaawantta kessana.

14 Hinttenttu goshshaappe, woyniyaa turaa saappenne wogaraa saappe ubbaappe lo"iyaawaa akkiide, bare oosanchchatoo immana.

15 Katsaappenne woyniyaappe tammuwaappe itti kushiyaa I akkiide, bare suntsatoonne bare oosanchchatoo immana.

16 Hinttenttu attuma k'oomatuwaappenne mac'c'a k'oomatuwaappe, k'ay hinttenttu miizzaappenne hariyaappe lo"iyaawantta akkiide, bare oosuwaa oosissanawantta.

17 Hinttenttu dorssaappenne deeshshaappe tammuwaappe itti kushiyaa I akkana; hinttenttukka Aa k'oomatuwaa gidana.

18 He gallassi hinttenttu hinttenttoo dooreedda

kaatiyaappe waassana; shin he gallassi Med'inaa Goday hinttenttu waasuwaan sisenna» yaageedda.

¹⁹ Asay Sammeela k'aalaa sisennan is's'iide, «tuytti! tuytti! Nuw kaatii de'o.

²⁰ Yaatooppe, nuunikka hara kawutetsatuu ubbaa mala gidana. Nu kaatii nuuna ayissana; nu sintsaa aad'd'iide, I nu diraw olettanawaa» yaageeddino.

²¹ Sammeeli asaa k'aalaa ubbaa sisiide Med'inaa Godaw odedda.

²² Med'inaa Goday Sammeela, «Unttunttu k'aalaa sisa; unttunttu bolla kaatiyaa kawutsa» yaageedda.

Sammeeli Israa'eeliyaa asaa, «Asay ubbay bare katamaa katamaa simmo» yaageedda.

9

Saa'oolanne Sammeela

¹ Biiniyaama zariyaappe K'iisa giyaa itti bitanii de'ee; I Abii'eela na'aa; Abii'eeli S'aroora na'aa; S'aroori Bakoraata na'aa; Bakoraati Biiniyaama zariyaa Afiiha na'aa; he bitanii wolk'k'aama asaa.

² Aw Saa'oola geetettiyya itti wodalla lo"o na'ay de'ee; Israa'eelatuwaan giddon aappe aad'd'i lo"iyaa Asay baawa; I hashiyaappe k'ommo baggan asaa ubbaappe aduk'k'ee.

³ Itti gallassi Saa'oola aawuwaa K'iise haretuu bayinna K'iisi bare na'aa Saa'oola, «K'oomatuwaappe ittuwaan akkaade, haretuwaa koyanaw ba» yaageedda.

⁴ Unttunttu Efireema gezziyaananne Shaliisha biittaana koyiidde aad'd'eedino; shin haretuwaa demmibeykkino. K'ay Shaa'iliima biittana

aad'd'eedito; shin hewaanikka haretuu baawa. Biiniyaama biittanakkaaad'd'eedito; shin yaanikka demmibeykkino.

5 Unttunttu S'ufa biittaa gakkeedda wode, Saa'ooli barenana de'iaya k'oomaa, «Haaya; ane guyye simmoytte; hewe d'ayooppe, ta aawuu haretuwaabaa k'oppiyaawaa aggiide, nuw hirgganawaa» yaageedda.

6 Shin k'oomay, «Be'a! S'oossaas asaa ittuu ha kataman de'ee. I bonchchetteedda asaa; I odiyaa ubbabay tumathee. Ane ha'i nuuni yaa boytte; ooni erii nuuni baana ogiyaa I nuw odanenttonne» yaageedda.

7 Saa'ooli bare k'oomaa, «Nuuni biyaawaa gi-dooppe, aw ay immanee? Korojjuwaappe k'umay wureedda; nuuni S'oossaas asaw immiyaabay baawa. Nuw ayay de'ii?» yaageedda.

8 Hewaappe guyye k'oomay Saa'oolaw, «Be'a; ta kushiyaniitti s'agaraa biraw missay de'ee; nuuni baana ogiyaa S'oossaas Asay nuw odanaadan ha biraa aw immana» yaagiide zaareedda.

9 (Beni wode Israa'eeliyaa biittan itti Asay S'oossaas oochchanaw biidde, «Haayite; ane s'eelliyaawaakko boytte» yaagee. Ayaw gooppe, ha wodiyaan timbbitiyaa odiyaawe beni wodiyaan s'eelliyaawaa geetettee.)

10 Saa'ooli bare k'oomaa, «Lo'a; dendda» yaagina, S'oossaas Asay de'iaya katamaa beeddino.

11 Katamaa pudetsaa unttunttu kesishshin, haatsaa tikkanaw yiaya wodoratuwaanna ogiyaan gakettiide he geelayotuwaa, «S'eelliyaawe hawaan de'ii?» yaagiide oochcheeddino.

12 Unttunttu, «Ee de'ee; hewaa be'ite; I hintteppe sintsanna de'ee; ellekka aakko biite. Asay hachche goynniyaa d'ok'k'a sa'aan yarshshiyyaa diraw, I nu katamaa yeedda.

13 Katamaa unttunttu geleedda saanna, I maanaw goynniyaa d'ok'k'a sa'aa kesenan de'ishshin demmanna. I gakkennan de'ishshin, Asay muussaa doommenna; ayaw gooppe, yarshshuwaa I anjanaw koshshee. I anjjeedawaappe guyyiyaan, shooebetteeddawantu maana. Pude biite; hinttenttu Aa ha"i demmanna» yaageeddino.

14 Hewaappe guyye unttunttu katamaa beed-dino; unttunttu katamaa gelyaa wode, Sammeeli goynniyaa d'ok'k'a sa'aa pude biidde, unttuntunna gaketanaw yiyaawaa be'eeddino.

15 Saa'ooli yaanaappe kase gallassi, Sammeelaw Med'inaa Goday hawaadan yaagiide k'onc'c'issi wotseedda;

16 «Wontta hannoode Biiniyaama gadiyaappe itti bitaniyaa taani neekko yeddana; I ta asaa Israa'eeliyaa kaaletsana mala Aa okka; ta asaa Piliss's'eema asatuwaa kushiyaappe I ashshanawaa; ayaw gooppe, ta asaa waasuu taakko gakkina, taani unttuntta s'eellaad» yaageedda.

17 Sammeeli Saa'oola be'eedda wode, Med'inaa Goday Sammeela, «Be'a! Taani new odedda bitanii hawaa; I ta asaa mooddanawaa» yaageedda.

18 Saa'ooli penggiyaa matan de'iyaa Sammee-lakko shiik'iide, «S'eelliyaawaa golpii hak'anentto hay taw odaarikkii?» yaageedda.

19 Sammeeli Saa'oolaw, «S'eelliyaawe taana. Hachche hinttenttu taananna miyaa diraw, taappe sintsatiide, pude goynniyaa d'ok'k'a sa'aa biite. Taani neena wontti guuraanna yeddana; ne wozanaan de'iyyaa ubbabaa taani odana.

20 Heezzu gallassaappe kase bayeedda ne haretuwaa gidooppe, unttunttu beetteedda diraw, hirggoppa. Israa'eeliyaa Asay ubbay amottiyaawe oonee? Neenanne ne aawuwaa soy asaa gidennee?» yaageedda.

21 Saa'oli zaariide, «Shin taani Israa'eeliyaa zariyaa ubbaappe laafiyaa Biiniyaama zariyaa gidikkittaa? Ta soy asaykka Biiniyaama zariyaa giddon guus's'iyaawaa gidennee? Neeni ayaw taw hawaa malaa haasayay?» yaageedda.

22 Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli Saa'oolanne Aa k'oomaan afiide, aako wuyggiyaa gelissiide he sa'aan shoobetteedda hattamu gidiyaa asaappe k'ommo baggana araatan utisseedda.

23 Sammeeli k'umaa katsiyaawaa, «Ne matan wotsashsha gaade taani new immeedda ashuwaa hamma» yaageedda.

24 Hewaappe guyye katsiyaawe lo"uwaanne Aa bollan de'iyaawaa akki ahiide, Saa'oola sintsan wotseedda. Sammeeli Saa'oola, «New ashshedawe hawaa; akkaade ma. Ayaw gooppe, taani imatsatuwaa shoobboodeppe doommaade, hawaa new ashshaad» yaageedda. He gallassi Saa'oli Sammeelana meedda.

25 Unttunttu goynniyaa d'ok'k'a saappe duge katamaa wod'd'ina, Sammeeli Saa'oolaw golliyaa bollan dembbayiide ootseedda sa'aan gisuwaa hiis's'ina giseedda.

Sammeeli Saa'oola okkiide Kaateyeedda

26 Unttunttu guuraanna denddeeddino; sa'ay wonttina, Sammeeli Saa'oola he golliyaa bol-laappe s'eesiide, «Giiga; taani neena moyzzana» yaageedda. Saa'ooli giigina, inne Sammeelinne laa"u ittippe ogiyyaa keseeddino.

27 Unttunttu katamaa gas'aa wod'd'ishin, Sammeeli Saa'oola, «K'oomay nuuppe sintsaw aad'd'ana mala oda» yaageedda; k'oomay sintsaw aad'd'eedda. Sammeeli Saa'oola, «Taani new S'oossay geeddawaa odana mala, hawaan laafa takkashsha» yaageedda.

10

1 He wode Sammeeli tigiyaabaanna zayitiyaa akiide, Saa'oola huup'iyaan tigiide Saa'oola yeriide, hawaadan yaageedda; «Bare asaa Israa'eeliyaa mooddana mala Med'inaa Goday neena okkeedda gidennee? Neeni Aa asaa kaaletsaade, unttunttu yuushshuwaan de'iyyaa morkkatuwaa kushiyaappe untuntta ashshana. Aa asaa neeni mooddana mala, S'oossay neena okkeeddawoo malaatay hawaa.

2 Neeni hachche taappe shaakettiyya wode, Raaheeli duufuwaa matan, Biiniyaama zawaan de'iyyaa S'els's'aaha giyaa sa'aan laa"u asatuwaana gakettanaassa unttunttu neena, «Neeni koshshaa beedda haretuu beetteeddino; ha"i ne aawuu haretuwaa k'oppiyaawaa aggiide, «Ta na'ay d'ayeedda; shin waanooshsha?» yaagiidde nebaa hirggee» yaagiide odanawaa.

3 «Neeni he saappe denddaade, Taabooraa geetettiyya wolk'k'aama mitsaa gakkanaw

baanassa; neeni biishshin, S'oossaakko Beetele
biyaa heezzu asatuu neenana gakettanawanta.
Unttunttuppe ittuu heezzu deeshsha maratuwaa
tookeedda; laa"entsuu heezzu ukitsaa tookeedda;
heezzentsuu ogoruwaa kumeedda woyniyaa
eessaa tookeedda.

⁴ Unttunttu neena sarotana; new laa"u ukitsaa
unttunttu immana; neeni unttunttu kushiyaappe
he ukitsaa akkanassa.

⁵ «Hewaappe guyyiyaan, neeni Piliss's'eema
olanchchatuu c'itay de'iyya S'oossaa Gib'aa giyaa
katamaa baana. Neeni he katamaa gakkiyaa
wode, diitsaana karabuwaana, pulaaliyaananne
maasink'k'uwaanna kaa'iiddinne timbbitiyaa
odiidde, goynniyaa d'ok'k'a sa'aappe duge
wod'd'iyya timbbitiyaa odiyaawantu
c'uguwaana gakettanaassa;

⁶ Med'inaa Godaa Ayyaanay ne bolla
wolk'k'aappe wod'd'ina neenikka unttuntunna
timbbitiyaa odanaassa; neeni laamettaade hara
asaa gidana.

⁷ Ha malaatatuu polettiyaa wode, ne kushiyan
gakketteedabaa ayaanne ootsa; ayaw gooppe,
S'oossay neenana de'ee.

⁸ «Neeni taappe sintsataade Gelggala aad'd'a.
Taanikka tumuppe s'uuggiyaa yarshshuwaanne
sarotetsaa yarshshuwaa yarshshanaw neekko
duge baana. Taani neekko baade neeni
ootsanabaa odana gakkanaw, laappun gallassaa
gam"aasa» yaageedda.

⁹ Saa'oli Sammeelappe shaakettishin,
S'oossay Saa'oola wozanaa laammeedda; k'ay
he malaatatuu ubbay he gallassaa haneeddino.

10 Saa'oolinne k'oomey Gib'aa gakkina, timbbitiyaa odiyaawanttu c'uguu aanana gaketeedda; S'oossaay Ayyaanay Aa bolla wolk'k'aappe wod'd'eedda; unttunttu giddon timbbitiyaa odeedda.

11 Saa'oola kase eriyaawanttu ubbay timbbitiyaa odiyaawanttunna timbbitiyaa odiyaawaa be'iide, ittuu ittuwaa, «K'iisa na'ay waan kichcheeddee? K'ay Saa'olekka timbbitiyaa odiyaawanttu zateeyye?» yaageeddino.

12 He sa'aan de'iyaa itti bitanii unttunttoo, «Unttunttu aawuu oonee?» yaagiide zaareedda. Hewaa diraw, «Saa'olekka timbbitiyaa odiyaawanttu zateeyye?» guussay tossa gideedda.

13 Saa'oli timbbitiyaa odiyaawaa wursseed-dawaappe guyyiyaan, goynniyaa d'ok'k'a sa'aa beedda.

14 Saa'oola aawuwaa ishay Saa'oolanne k'oomaa, «Hak'a beedditee?» yaageedda.

Saa'oli, «Haretuwa koshshaa beeddo; haretuu beettenaan d'ayina, Sammeelakko beeddo» yaageedda.

15 Saa'oola aawuwaa ishay, «Hayyanaa Sammeeli new geeddawaa taw odaarikkii» yaageedda.

16 Saa'oli bare aawuwaa ishay, «Haretuu beet-teeddawaa Sammeeli nuw geeshshiide odeedda» yaageedda; shin Sammeeli, «Kaaityaa gidaasa» gi-ide aw odeeddawaa odibeenna.

*Saa'oli Kaateteeddawe K'onc'c'iyaa
Odetteedda*

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli Mis'ip'p'an Israa'eeliyaa asaa Med'inaa Godaakko s'eesi shihsheedda.

¹⁸ Unttuntta, «Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; ‹Taani Israa'eeliyaa Gibbs'eppe kessaad; Gibbs'e asatuwaa kushiyaappenne hinttentta naak'k'iyyaa kawutetsatuu ubbaa kushiyaappe taani ashshaad› yaagee.

¹⁹ Shin hachche hinttenttu metuwaappenne waayiyaappe ubbaappe hinttentta ashshiyaa hinttenttu S'oossaa is's'eedita; tuytti! ‹Nu bolla kaatiyaa kaateya› yaageeddita. Hewaa diraw, ha'i hinttenttu hinttenttu zariyaaninne hinttenttu yaran gidiide, Med'inaa Godaa sintsaa ad'd'ite» yaageedda.

²⁰ Hewoo Sammeeli Israa'eeliyaa zariyaa ubbaa aatsina, saamay Biiniyaama zariyaan wod'd'eetta.

²¹ Biiniyaama zariyaa yaran yaran aatsina, saamay Maas'ira yaran wod'd'eetta; wursetsan K'iisa na'ay Saa'ooli dooretteedda. Unttunttu Aa koyeeddino; shin I beettibeenna.

²² Hewaa diraw unttunttu Med'inaa Godaa, «Biro ha sa'aa yaana Asay de'ii?» yaagiide oocheeeddino.

Shin Med'inaa Goday, «Ee! Saa'ooli miishshaa gidduwaan k'oosetti utteedda» yaageedda.

²³ Unttunttu wos's'i biide, yaappe Aa kessi aheeddino. Asaa giddon I ek'k'iyyaa wode, hashiyaappe k'ommo baggan asaa ubbaappe aduk'k'ee.

²⁴ Sammeeli asaa ubbaw, «Med'inaa Goday dooreedda bitaniyaa be'iitee? Ha asaa giddon Aa

malatiyaabay ooninne tumu baawa» yaageedda.

Hewaappe guyye Asay ubbay bare k'aalaan d'ok'k'u ootsiidde, «Kaatiyaa shemppu gam'o» yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli kawutetsaa wogaa asaw odeedda; s'aas'ettiya mas'aafan he wogaa s'aafiide, Med'inaa Goday sintsan wotseedda. Sammeeli asaa ubbaa huup'iyaan huup'iyaan Aa soo Aa soo yeddeedda.

²⁶ Saa'oolekka bare soo Gib'aa beedda; S'oossay unttunttu wozanaa bochcheedda mino asatuu Saa'oolanna beeddino.

²⁷ Shin itti itti c'eec'o asatuu, «Ha bitanii nuuna wootiide ashshanee?» yaageeddino; unttunttu Aa kad'iide, aw aynne imotaa immibeykkino. Shin Saa'oli c'o"u geedda.

Koyer Saa'oola Ayissuwaa Laytsatuwaa

11

(11:1–15:35)

Saa'oli Amoona Asatuwaa S'ooneedda

¹ Itti aginaappe guyyiyaan, Amoona gadiyaa Kaatii Naa'oosi denddiide, Gala'aaden de'iyyaa Yaabeesha katamaa dooddiide utteedda. Yaabeesha Asay ubbay Aa, «Neeni nuunanna k'aalaan c'aak'uwa wotsa; nuuni new moodetana» yaageedda.

² Naa'oosi, «Taani ittibaa ootsanaw hinttenttu eeno gooppe, hinttenana k'aalaan c'aak'uwa wotsana; hewenne, taani hinttenttoo ubbaw ushechcha ayifiya wooc'aade kessana; yaataade Israa'eeliyaa ubbaa kawushshana» yaageedda.

3 Yaabeesha c'imatuu ubbay Naa'oosa, «Israa'eeliyaa biittaa ubbaw nuuni kiitaa yeddana mala, laappun gallassaa takkashshaarikkii; nuuna ashshiyawe ooninne d'ayooppe, nuuni new kushiyaa immana» yaageeddino.

4 Kiitetteeddawantu Saa'ooli de'iyaasaa Gib'aa biide, ha yewuwaa asaw odeeddino; Asay ubbay bare k'aalaa d'ok'k'isiide yeekeedda.

5 He wode Saa'ooli bare booratuwaa laaggiide goshshaappe yiyaawe, «Asay waaneedee? Ayaw yeekkii?» yaagiide oochcheedda; Yaabeesha Asay geeddawaa aw odeeddino.

6 Ha k'aalaa Saa'ooli siseedda wode, S'oossaay Ayyaanay Aa bollan wolk'k'an wod'd'eedda; Saa'ooli hank'k'uwa pentteedda.

7 Saa'ooli waatsa booratuwaa akkiide mus'ereetsiide, kiietteddawantu Israa'eeliyaa biittaa ubbaw yeddiide, «Saa'oolanne Sammeela kaalliide, kessenna O booratuunne hawaadan mus'ettana» yaageedda.

Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa dagamay asaa bolla wod'd'ina, unttunttu itti asaadan keseeddino.

8 Saa'ooli Bezeek'an unttuntta shiishshiide paydeedda wode, Israa'eeliyaa Asay heezzu s'eetu sha"a; Yihudaa Asay hattamu sha"a.

9 Unttunttu kiitetti yeeddawantu hawaadan yaageeddino; «Biide Yaabeesha Gala'aade asatoo, 〈Wontti awa kawutto wode, nuuni hinttentta ashshana〉 yaagiide odite» yaageeddino. Kiitetteeddawantu biide, Yaabeesha asatoo hewaa odeeddino; unttunttukka loytsi nashetteeddino.

10 Yaabeesha asatuu Amoona asatoo, «Nuuni wontti hinttenttoo kushiyaa immana; hinttenttu nuuna dosiyaawaadan ootsana danndayiita» yaageeddino.

11 Wonttetsa gallassi Saa'ooli bare asaa heezzu c'uguwaan shaakkeedda; unttunttu sa'ay wonttiyaa wode, Amoona asatuu shiik'eedda sa'aa geliide, away kawuttana gakkanaw Amoona asatuwaa goora"eeddino; goora"etusaappe ateedawantu laa"u Asay ittippe de'ennaadan ubbay barew barew laaletteedda.

12 Hewaappe guyyiyaan, Israa'eeliyaa Asay Sammeela, «Saa'ooli nu bolla kaatetannee? yaageedda asatuu oonee? Unttunttu oonentto kessite; nuuni unttuntta wod'ana» yaageedda.

13 Shin Saa'ooli unttuntta, «Itti asaynne hachche hayk'enna; ayaw gooppe, Med'inaa Goday Israa'eeliyaa ashsheeda gallassay hachcha» yaagide zaareedda.

14 Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli asaa, «Haayite; Gelggala boytte; yaan Saa'ooli kaatiyaa gidiyaawaa zaaretsiide erisseetto» yaageedda.

15 Hewaa diraw, asatuu ubbay Gelggala biide, Gelggalan, Med'inaa Godaa sintsan Saa'ooli kaatiyaa gidiyaawaa erisseeddino. Yan sarotetsaa yarshshuwaa Med'inaa Godaa sintsan yarshsheeddino; Saa'oolinne Israa'eeliyaa Asay ubbay he sa'aan s'oonuswaa baalaa wolk'k'aama nashechchan bonchcheeddino.

12

Sammeela wursetsa sarotaa

1 Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli Israa'eeliyaa ubbaa hawaadan yaageedda; «Hinttenttu taw odeeenda ubbabaa taani sisaadde, hinttenttu bolla kaatiyaa kaateyaad.

2 Ha*"i* zaari hinttentta kaaletsanaw kaatii de'ee. Taana gidooppe, taani daro de'aaddinne c'imaad; ta naanay hinttenana de'iino. Taani ta yalagatessaappe hachche gakkanaw hinttentta kaaletsaad.

3 Hekko taani hawaan ek'k'aad; Med'inaa Godaa sintsaaninne I okkeeda kaatiyaa sintsan ta bolla markkattite. Taani O booraa akkaadditaa? O hariyaa akkaadditaa? Oona c'immaaditaa? Oona uk'k'unnaadditaa? Ta ayfiyaa k'ook'issanaw O kushiyaappe magans's'aa maadditaa? Hawantuppe ittuwaanne taani ootseeddawaa gidooppe, taani c'iggana» yaageedda.

4 Hewaappe guyye unttunttu zaariide, «Neeni nuuna c'immabaakka; woy nuuna uk'k'unnabaakka; neeni asaa kushiyaappe ayaanne magans's'aa mabaakka» yaageeddino.

5 Sammeeli unttuntta, «Hinttenttu ta kushiyan ayaanne demmibeennawoo Med'inaa Godaynne I okkeeda kaatiinne hachche hinttenttu bollan markka» yaageedda.

Unttuntukka, «Ee, I markka» yaageeddino.

6 Sammeeli asaa, «Musanne Aaroona dooreeddawenne hinttenttu aawotuwaa Gibbs'eppe kesseeddawe Med'inaa Godaa.

7 Ha*"i* simmi hinttenttunne hinttenttu aawaa-too Med'inaa Goday ootseedda s'illo oosoo ubbaw taani hinttenana Med'inaa Godaa sintsan mootet-tanaadan, hawaan ek'k'ite.

8 Yaak'oobinne Aa soo Asay Gibbs'e biide de'ishshin, Gibbs'e asatuu unttuntta naak'k'eedda wode, hinttenttu aawotuu Med'inaa Godaw waasseeddino; Med'inaa Goday Musanne Aaroona kiiitteedda; unttunttu hinttenttu aawotuwaa Gibbs'eppe kessiide, hawaan wotseeddino.

9 «Shin Israa'eeliyaa asatuu Med'inaa Godaa barenttu S'oossa dogeeddino; S'oossay unttuntta Has'oora olanchchatuu gadaawaa Siisaara kushiyian, Piliss's'eema asatuwaa kushiyaaninne Moo'aabe kaatiyaa kushiyian aatsiide immina unttuntta oleeddino.

10 Unttunttu Med'inaa Godaw, «Nuuni nagaraa ootseeddo; nuuni Med'inaa Godaa aggiide, Ba'aalawunne Asttaarootaw goynneeddo. Shin ha"i neeni nuuna nu morkkatuwaa kushiyaappe ashsha; nuuni new goynnana» yaagiide waasseeddino.

11 Med'inaa Goday Geedoona, Baaraak'a, Yofittaahanne Sammeela kiiitiide, hinttenttu yuushshuwaa ubbaan de'iyaa morkkatuwaa kushiyaappe hinttentta ashsheeda; yaatina, hinttenttu saro de'eedita.

12 «Amoona asaa Kaatiyaa Naa'oosi hinttenttukko yeeddawaa be'eedda wode, Med'inaa Goday hinttenttu S'oossay hinttenttu kaatiyaa gi-dooppenne, hinttenttu taana, tuytti, nuuni nuuna mooddanaw kaatiyaa koyeetto yaageeddita.

13 Ha"ikka hinttenttu dooriide oochcheedda kaatii hawesh! Be'ite; Med'inaa Goday hinttenttu

bolla kaatiyaa wotseedda.

¹⁴ Med'inaa Godaw hinttenttu yayyooppe, aw kiiitettooppe, Aa k'aalaw azazettooppe, Aa azazoo makkalennan aggooppenne hinttenttukka hinttenttu bolla kaatetiyaa kaatiikka S'oossaa hinttenttu S'oossaa kaallooppe, yaatooppe lo"a.

¹⁵ Shin Med'inaa Godaa k'aalaw hinttenttu azazettenan d'ayooppenne Aa azazoo makkalooppe, S'oossaa pirdday kase hinttenttu aawotuwaa bolla yeeddawaadan, hinttenttu bollakka yaanawaa.

¹⁶ «Simmi ha"i ek'k'i bashite; Med'inaa Goday hinttenttu ayfiyaa sintsan ootsiyaa ha gitabaa be'ite!

¹⁷ Zargaa c'akaa wodii ha"a gidenneeyye? Med'inaa Goday guguntsaanne iraa yeddana mala, taani S'oossaw waassana. Yaatiyaawaa gidooppe, kaatiyaa hinttenttu oochcheeddawe Med'inaa Godaa sintsan wolk'k'aama iitatetsaa gidiyaawaa hinttenttu erannane be'ana» yaageedda.

¹⁸ Sammeeli Med'inaa Godaw waasseedda; Med'inaa Goday he gallassi guguntsaanne iraa yeddeedda; hewaa diraw, Asay ubbay Med'inaa Godanne Sammeela loytsi yayyeedda.

¹⁹ Asay ubbay Sammeela, «Nuuni kaatiyaa oochchiide, nu nagaraa ubbaa bolla ha iitatetsaa gujjeedda diraw, nuuni ne k'oomatuu hayk'k'ennaadan nuw Med'inaa Godaa ne S'oossaa woossarikkii» yaageedda.

²⁰ Hewaappe guyye Sammeeli asaw hawaadan yaageedda; «Yayyoppite; tumukka hinttenttu ha

iitatetsaa ubbaa ootseeddita; shin hinttenttu kumentsaan wozanaappe Med'inaa Godaw kiittiteppe attina, Med'inaa Godaa kaalliyaaawaa aggoppite.

²¹ Maaddenna, ashshenanne patseena eek'atuwaa kaaloppite; ayaw gooppe, hewe patsennawaa.

²² Med'inaa Goday bare wolk'k'aama suntsaa diraw bare asaa aggene; ayaw gooppe, Med'inaa Goday hinttentta bare asaa ootsanaw nashettee.

²³ Hinttenttu diraw woossiyaawaa aggaade Med'inaa Godaa bolla nagaraa ootsanawe taappe haakko; taani hinttentta lo"onne suure ogiaya tamaarissana.

²⁴ Med'inaa Godaw yayyite; hinttenttu kumentsaan wozanaappe ammanettiide, aw kiittite; hinttenttoo I ootseedda gitabaa hassayite.

²⁵ Shin hinttenttu iitabaa zaari zaariide ootsooppe, hinttenttukka hinttenttu kaatiikka d'ayana» yaageedda.

13

Piliss's'eematuwaanna Denddeedda Olaa

¹ Saa'ooli Israa'eeliya bolla laa"u laytsaa kaate gidowaappe guyyiyaan,

² Israa'eelatuu giddoppe heezzu asaa dooreedda; laa"u sha"ay Mikimaasan, Beetele gezziyaan Saa'oolanna de'ee; itti sha"ay k'ay Biiniyaaman de'iyyaa Gib"an Yoonaataananna de'ee; atteeda asaa Saa'ooli unttunttu soo soo yeddeedda.

3 Yoonataani Gebaa'an de'iyaa Piliss's'eema olanchchatuu c'itaa bolla woraajjeedda; Piliss's'eema asatuu hewaa siseeddino. Hewaappe guyyiyaan Saa'ooli, «ibraawetuu hawaa sisiino» giide, biittaa ubbaan malakataa punisseedda.

4 Israa'eeliyaa Asay ubbay, «Saa'ooli Piliss's'eema olanchchatuu c'itaa bolla woraajjeedda; ha'i Israa'eeliyaa Asay Piliss's'eema asaw sheneyiyaabaa gideedda» yaagiyaa oduwaa siseedda. Asay Saa'oolakko Gelggala s'esettiide shiik'eedda.

5 Piliss's'eema asatuu Israa'eelatuwaa olanaw hattamu sha"a paraa gaaretuwaana, usuppuun sha"a paraa asatuwaananne abbaa doonaan de'iyaa shafiyaa keeshshaa olanchchatuwaanna shiik'eeddino; unttunttu pude biide, Beeti-Aweenappe away doliyaa baggana de'iyaa Mikimaasan shiik'k'eeddino.

6 Israa'eeliyaa olanchchatuu barenttoo leeleetdawaanne unttunttu c'itaykka loytsi un"etteeddawaa be'iide, gonggoluwaa giddon, buuraa gidduwaan, zaallatuu gidduwaan, kakaa giddoninne haatsaw bookko ollaa giddon k'oosetteeddinno.

7 Ibraawatuwaappe amareedawantu Yorddaanoosa Shaafaa pinniide, Gaadanne Gala'aade gadiyaa beeddino. Shin Saa'ooli Gelgalan atteedda; aanana de'iyaa olanchchatuu ubbay yashshaw kokkoreeddinno.

8 Saa'ooli Sammeeli keereedda laappun gallassaa gam"eedda; shin Sammeeli Gelggali yibeenna; yaatina, Saa'oola Asay laalettiyaawaa

doommeedda.

⁹ Hewaa diraw, Saa'ooli, «S'uuggiyaa yarshshuwaanne ittippetetsaa yarshshuwaa taw hammite» yaageedda; ahina Saa'ooli s'uuggiyaa yarshshuwaa yarshsheedda.

¹⁰ Saa'ooli s'uuggiyaa yarshshuwaa polo saan-nakka Sammeeli gakki wod'd'eedda. Yaatina, Saa'ooli Sammeela mokkanaw kare kesseedda.

¹¹ Sammeeli Saa'oola, «Hawe neeni ootseeddawe ayee?» yaageedda.

Saa'ooli, «Asay laalettiyaawaa, neenikka geedda wode yabeennawaanne Piliss's'eematuu Mikimaasan shiik'eeddaawaa taani be'aade,

¹² «Piliss's'eematuu taananna olettanaw ha'i Gelggala wod'd'anawantta; taani Med'inaa Godaa maaduwaa oochchabeykke; hewaa diraw, s'uuggiyaa yarshshuwaa taani yarshshanaw koshshe» gaade k'oppaad» yaagiide zaareedda.

¹³ Sammeeli Saa'oola, «Neeni eeyabaa ootsaadda; Med'inaa goday ne S'oossay new immeedda azazuwaa naagabaakka. I hachche ne kawutetsaa Israa'eeliyaa bolla med'inaw minisanawaashin.

¹⁴ Simmi ha'i ne kawutetsay gam"enna; neeni Med'inaa Godaa azazuwaa naagabeenna diraw, Med'inaa Goday bare wozanaadan ootsiyyaa asaa koyeedda; Aa bare asaa mooddanaadan suntseedda» yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli Gelggalappe denddiide, Biiniyaaman de'iyaa Gib'aa beedda. Saa'ooli barenana de'iyaa asaa paydeedda; Asay usuppun s'eetu keeshshaa gideedda.

16 Saa'ooli, Aa na'aa Yoonataaninne unttuntunna de'iyyaa Asay Biiniyaaman de'iyyaa Gebaa'an shiik'k'eeddino; Piliss's'eema asatuukka Mikimaasan shiik'k'eeddino.

17 Piliss's'eematuu shiik'eedda sa'aappe woraa-jjiyaawanttu heezzu c'ugo gidiide keseeddino; unttutuppe itti c'uguu Shu'aala biittan de'iyyaa Oofirakko simmiide beedda; laa"entsuu Beeti-Horooni beedda;

18 heezzentso c'uguu Beeti-Horoona sintsaa yeedda, S'abo'iima Wombbaa duge s'eelliyyaa zawaal ogiyaa oyk'k'iide beedda.

19 Piliss's'eema asatuu, «Ibraawetuu adaanne tooraa k'os's'oppino» geedda diraw, Israa'eeliyyaa biittaa ubbaan birataa k'os's'iyaawe beettibeenna.

20 Hewaa diraw, Israa'eeliyyaa ubbay barenttu maraashaa s'eeraa, gomaa, kalttaanne baac'aa poshissanaw Piliss's'eema asatuwaakko biino.

21 Maraashaa s'eeraanne shalkkiyaa poshissanaw hosppun giraame dees'iyaa biraat k'ans's'iino; kalttaa, gomaanne p'ils's'uwa poshissanaw hewoo bagga k'ans's'iino.

22 Hewaa diraw, Saa'oolannanne Yoonataananna de'iyyaa asaa ubbaa kushiyan olaa gallassi tooraynne mashshay baawa; shin Saa'oolawunne Aa na'aa Yoonataanaw de'ee.

23 Piliss's'eematuwaa c'uguu Mikimaasa pinuwaa baanaw kesseedda.

14

Yoonaataani Piliss's'eematuwaa Bolla Woraaj-jeedda

¹ Itti gallassi Saa'oola na'ay Yoonaataani bare ola miishshaa tookkiyaa wodallaa hawaadan yaageedda; «Haaya; hefintsa baggan de'iyyaa Piliss's'eematuu shiik'k'eedda sa'aa ane boytte» yaageedda. Shin bare aawoo ha yewuwaa odibeenna.

² He wode Saa'ooli Gib'aa matan Migiroonan, roomaanne geetettiyyaa mitsaa garssan de'ee. Aanana usuppu s'eetu asatuunne

³ eefuudiyyaa mayyeedda k'eesii, Akiyi de'iino. Akiyi Ikaabooda ishaanne Ahis'uuba na'aa; Ahis'uubi Seelon Med'innaa Godaa k'eese gideedda Eeliya na'ay Piinihaasi yeleeddawaa. Yoonaataani bi kichcheeddawaa Asay eribeenna.

⁴ Yoonataani Piliss's'eematuu shiik'k'eedda sa'aa gakkanaw pinnanaw k'oppiyaa pinuwaassi laa"u baggaanakka s'eeray s'in"i geedda wolk'k'aama zaallatuu de'iino; ittuwaa suntsay Bodees'a; laa'entsuwaa suntsay Seena.

⁵ Zaallatuwaappe ituu pinniyaasaa huup'issa baggana Mikimaasaw sintsanna de'iyyaa wode, ituu k'ay gedissa baggana Gebaa'aw sintsanna de'ee.

⁶ Yoonaataani bare ola miishshaa tookkiyaa wodallaa hawaadan yaageedda; «Haaya; ha k'as's'rettibeennawanttu shiik'k'eedda sa'aa ane hefintsa boytte. Ooni erii, Med'innaa Goday nu diraw ootsanenttonne; Med'innaa Goday daro asan gidina, guutsa asan gidina, ashshanawaa Aa diggiyaabay ayayne baawa» yaageedda.

⁷ Aa ola miishshaa tookkiyaawe, «Neeni k'oppeeddawaa ubbaa ootsa; ba; ta kumentsaa wozanaappe taani neenana de'ay» yaageedda.

8 Hewaappe guyye Yoonaataani, «Yaanooppe haaya; hefintsa asaakko pinniide, asan be'ettana.

9 Unttunttu nuuna, «Nuuni hinttenttukko baanaw hewan naagite» yaagooppe, nuuni de'iyaa sa'aan takkanaappe attina, unttunttukko bookko.

10 Shin unttunttu, «Haa nuukko pude kesite gooppe, nuuni pude kessana; ayaw gooppe, hewe Med'inaa Goday unttuntta nu kushiyan aatsiide immeeddawoo nuw malaataa gidana» » yaageedda.

11 Yaatina, laa"atuukka Piliss's'eematuwaa geesotuwaa barentta besseeddino. Piliss's'eematuu, «Be'ite! Ibraawetuu barenttu k'osetteedda ollaappe zuummiide kesiino» yaageeddino.

12 Hewaappe asatuu Yoonaataaananne ola miishshaa tookkiyaawaa s'eegiide, «Haa nuukko pude kesite; nuuni hinttentta bessana» yaageeddino.

Hewaa diraw, Yoonaataani bare ola miishshaa tookkiyaawaa, «Taana kaalaade ha pudetsaa kesa. Med'inaa Goday unttuntta Israa'eeliyaa kushiyan aatsiide immi diggeedda» yaageedda.

13 Yoonataani bare ola miishshaa tookkiyaawaa kaaletsiide, gediyaaninne kushiyan hambbu-ruuc'iide pudetsaa kesseedda. Piliss's'eematuu Yoonaataana kushiyan kunddeeddino; Aa ola miishshaa tookkiyaawe kaalli kaalliide unttuntta wod'eedda.

14 He koyro woraajjuwaan Yoonataaninne Aa ola miishshaa tookkiyaawe itti goshsha gaden laatamu gidiyaa asaa wod'eeddino.

15 Hewaappe guyyiyaan, gas'aa biittan de'iyyaa Piliss's'eema asatuu dagammeeddino; k'oppenawaa oliyawanttunne heeraan de'iyyaa olanchchatuu yashshaw kokkoreeddinno. Biittaykka k'aas's'eedda; hewenne, S'oossaappe kiitetteedda dagamaa.

Piliss's'eematuwaa S'oonetttussaa

16 Saa'ooli Biiniyaama biittan, Gib'an wotseedda wochchiyaa asatuu s'eelliide, Piliss's'eema olanchchatuu yaana haana piskki giide laalettiyaawantta be'eeddino.

17 Yaatina, Saa'ooli barenana de'iyyaa asatuwaa, «Ane olanchchatuwaa shiishshite; nu giddoppe ooni beeddinontto be'ite» yaageedda. Unttunttu shiishshiide paydiyaa wode, Yoonaataaninne Aa ola miishshaa tookkiyaawe baynnaawaa be'eeddino.

18 Saa'ooli k'eesiyaa Aakiya, «S'oossaa oochchanaw ane eefuudiyyaa haa akkaade ya» yaageedda. He wode Aakii Israa'eeliyaa asaa sintsan eefuudiyyaa mayyee.

19 Saa'ooli k'eesiyaana haasayishin, Piliss's'eematuwaa heeraan walassay dari dari beedda. Hewaa diraw, Saa'ooli k'eesiyaa, «Eefuudiyaappe ne kushiyaa kessa digga» yaageedda.

20 Hewaappe guyyiyaan, Saa'oolinne Aa Asay ubbay shiik'iide, olaa beeddinno. Piliss's'eema asatuu ubbay shabbirettiide, barenttu mashshaan ittuu ittuwaa busakkiidde de'iyyawantta demmeeddino.

21 Kase Piliss's'eema asatuwaana de'iidde, unttunttunna pude unttunttu shiik'k'eedda

sa'aa beedda. Ibraawatuukka unttuntta aggiide, Saa'oolannanne Yoonaataananna de'iyyaa Israa'eeliyaa asan gaketeeddino.

22 Efriema gezziyaan k'o setti utteedda hara Israa'elatuukka Piliss's'eematuu bak'atiidde de'iyyaawaa siseeddino. Unttunttukka yederssuwaa uukkiyaa asan gaketeeddino.

23 Med'inaa Goday he gallassi Israa'eeliyaa asaa ashsheeda. Beeti-Aweena katamaappe hefintsaa gakkanawukka olay oletteedda.

Olaappe Simmina Haneeddabatuwaa

24 He gallassi Israa'eeliyaa asatuu koshaan labbaneeddino; ayaw gooppe, Saa'ooli asaa, «Sa'ay k'ammennan de'ishiinanne taani ta morkketoo haluwaa kesennaan de'ishshin, k'uma miyaa uray shek'etteeddawaa gido» yaagiide asaa c'aak'uwaan k'achcheeda. Hewaa diraw, olanchchatuwaappe k'umaa doonaakkko shiishsheedda Asay ooninne baawa.

25 Olanchchatuu ubbay ubbaanna wora giddo geliyaa wode, sa'aan eessay de'ee.

26 Unttunttu wora giddon eessay goggiyaawaa be'eeddino; shin c'aak'uwaay yayyeedda diraw, itti asaynne bare kushiyaa doonaakkko shiishshibeenna.

27 Shin Yoonaataani bare aawuu asaa c'aak'uwaan k'achcheeddawaa sisibeenna. Hewaa diraw, bare kushiyaa de'iyyaa s'am"aa s'eeraa ililuwaan yeddi kessiide, laac'c'eedda; Aa ayfii dooyetteedda.

28 Hewaappe guyyiyaan, olanchchatuwaappe ittuu Aa, «Ne aawuu olanchchatuwaan ubbaa, ‹Hachchi k'uma miyaa uray shek'etteeddawaa

gido› yaagiide, c'aak'uwaan k'achchi wotseedda;
Asay ubbay labbaneeddawe hawaassa»
yaageedda.

29 Hewaappe guyye Yoonataani hawaadan
yaageedda; «Ta aawuu biittaw meto med'd'eedda.
Taani ha eessaappe laafa laac'c'ina ta ayfii ay
keeshshaa dooyetteeddentto be'a.

30 Asay bare morkkatuwaappe omoodeed-
dawaappe hachche meeddabaa gidintto, ayba
lo"ee shin; unttunttu wod'ana Piliss's'eematuwaa
payduukka ay keeshshaa daranawaa shin»
yaageedda.

31 He gallassi Israa'eeliyaa asatuu Mikimaas-
appe Ayaaloona gakkanaw, Piliss's'eematuwaa
shoc'i simmiide daabureeddino.

32 Unttunttu omooduwaa gawuhayiide, dorssat-
uwaa, miizzatuwaanne maratuwaa akkeeddino;
biittan c'oo shukkiide, suutsaanakka meeddino.

33 Hewaappe guyyiyaan, itti Asay Saa'oola,
«Be'a; Asay suutsaanna de'iyaa ashuwaa
miidde, Med'inaa Godaa bolla nagaraa ootsee»
yaageedda.

Hewaappe guyye I unttuntta, «Hinttenttu na-
garaa ootseeddita; wogga shuchchaa ellekka haa
taakko gond dorssite» yaageedda.

34 Zaaretsiidekka, «Kesiidde asaa giddo biite;
unttuntta hawaadan yaagite; ‹Huup'iyaan
huup'iyaan hinttenttu booraanne dorssaa taw
haa akkiide yiite; yaatiide hawaan wogaadan
shukkiide miite. Suutsaanna de'iyaa ashuwaa

miide, Med'inaa Godaa bolla nagaraa ootsoppite, yaaga» yaageedda.

Hewaa diraw, he gallassi k'amma asatuu ubbay bare booraa booraa ahiide, yaan shukkeeddino.

³⁵ Saa'ooli he sa'aan Med'inaa Godaw yarshshiyaa sa'aa gimbbeedda; S'oossaw yarshshiyaa sa'aa I gimbishin, hewe aw kojruwaa.

³⁶ Saa'ooli, «Ha k'ammaana duge Piliss's'eematuwaa kaalliide ane boytte; sa'ay wonttana gakkanaw, untuntuwaa ubbaa bonk'k'oytte; untuntakkta ittuwaanne ashshenan wod'oytte» yaageedda.

Unttunttu, «Eeno, neena lo"eeddabaa ubbaa ootsa» yaagiide zaareeddino.

Shin k'eesii, «Ane hawaan S'oossaa oochcheetto» yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, Saa'ooli S'oossaa, «Piliss's'eema asatuwaa kaalaade boo? Neeni untuntta Israa'eelatuu kushiyan aatsaade immanii?» yaagide oochcheedda. Shin he gallassi S'oossay aw odibeenna.

³⁸ Yaatina Saa'ooli, «Olanchchatuwaa kaappatoo, ubbay haayite; hachche ayba nagaray oosetteed-denttonne ane k'oriide demmoytte.

³⁹ Israa'eeliyaa ashshiyaa Med'inaa Goday ero! Ta na'aa Yoonataana gidooppenne, hayk'k'anaw besse» yaageedda. Shin asaappe itti uraynne k'aalaa k'aattibeenna.

⁴⁰ Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli Israa'eeliyaa asaa ubbaa, «Hinttenttu ubbaykka ya baggan ek'k'ite; taaninne ta na'aa Yoonataani ha baggan ek'k'ana» yaageedda.

Hewaappe guyye asatuu, «Eeno, neena lo"owaa ootsa» yaageeddino.

41 Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli Med'inaa Go-daa Israa'eeliyaa S'oossaa, «Tawlikke zaaruwaa imma» yaagiide woosseedda. Saamay Saa'oola bollanne Yoonataana bolla wod'd'ina Asay geeyeedda.

42 K'ay Saa'ooli, «Ta bollanne ta na'aa Yoonataana bolla yeggite» yaageedda. Hewaappe guyye saamay Yoonataana bolla wod'd'eedda.

43 Saa'ooli Yoonaataana, «Ane neeni ootseed-dawaa oda» yaageedda.

Yoonaataani, «Taani guutsa eessaa ililuwaa ta s'am"aa s'eeraappe laac'c'aad. Hekko taani hawaan de'ay; taani hayk'k'ana» yaageedda.

44 Saa'ooli hawaadan yaageedda; «Yoonaataanaa, neeni hayk'k'ana d'ayooppe, S'oossay taana wod'o!» yaageedda.

45 Shin Asay Saa'oola, «Yoonaataani, Israa'eeliyaw ha wolk'k'aama s'oonuwaa aheedawe hayk'k'anee? Hewe ubbakka hanenna! De'uwaa Med'inaa Goday ero! Aa huup'iyapape itti binnaanaynne biittan wod'd'enna; ayaw gooppe, I hachche hawaa S'oossaa maaduwaan ootseedda» yaageeddino. Yaatiide Asay Yoonaataana ashshina, I hayk'k'ennan atteedda.

46 Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli Piliss's'eema asatuwaa yederssiyaawaa aggeeda; unttunttu parenttu gadiyaa simmeeddino.

Saa'oola Kawutetsaanee Aa Soo Asaa

47 Saa'ooli Israa'eeliyaa bolla kaate gidowaappe guyyiyaan, ubbaa ellekka de'iyyaa bare morkkatuwaa oleedda; hewanttukka: Moo'aabatuwaa, Amoonatuwaa, Eedoomatuwaa, S'ooba kaatetuwaanne Piliss's'eema asatuwaa. Bare beedda sa'aan ubbaan s'ooneedda.

48 I minniide oletteedda; Amaaleek'a asatuwaa s'ooneedda; Israa'eeliyaa asaa bonk'k'iyaawantu kushiyaappe ashsheeda.

49 Saa'oola attuma naanay Yoonaataana, Yishi-winne Malkkishuu'a; aw bayira naatti suntsay Meraabo; teefa naatti suntsay Miikaalo.

50 Aa machata Ahima'aas'a naatto Ahino'aamo. Aa olanchchatuu gadaaway Aa aawuwaa ishaa Neera na'aa Abaneera.

51 Saa'oola aawuwaa K'iisinne Abaneera aawuwaa Neeri Abii'eela naanaa.

52 Saa'ooli de'eedda laytsaa ubbaan Piliss's'eema asatuwaana suulo olaa olettiide de'eedda. Mino asaa woy s'ala asaa demmeedda wode ubbaan, I he uraa bare olanchchatuwaan gujjee.

15

*Saa'ooli Amaaleek'a Asaa Bolla Dentseedda
Olaa*

1 Sammeeli Saa'oola, «Bare asaa Israa'eeliyaa bolla neeni kaatetanaaddan okkanaw Med'inaa Goday kiitteeddawe taana; Med'inaa Godaa k'aalaa sisa.

2 Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; Israa'eelatuu Gibbs'eppe kesiide yiayaa wode Amaaleek'a asatuu

ogiyaan unttunttunna ek'etteedda diraw, taani Amaaleek'a asatuwaa murana.

3 Ha'i ba; Amaaleek'a asatuwaa shoc'a; unttunttoo de'iyawaa ubbaa ubbaanna d'ayssa; unttuntta ashshoppa; unttuntta mac'c'awaa attumawaa, d'ammiyaawaa k'uc'c'iyawaa, miizzaa, dorssaa, gaaluwaanne hariyaa wod'a> yaagee» yaageedda.

4 Saa'ooli asaa s'eegiide, S'eleema giyaa sa'aan paydiyaa wode Israa'eeliyaa laa"u s'eetu sha"a; Yihudaappe tammu sha"a Asay de'ee.

5 Saa'ooli Amaaleek'atuwa katamaa biide, itti zanggaaraa giddon geemetti utteedda.

6 Saa'ooli K'eena asatuwaa, «Taani hinttentta Amaaleek'a asatuwaana ittippe d'ayssenna mala, denddite! unttunttu giddoppe kesite! Hawaappe kichchite! Ayaw gooppe, Israa'eelatuu Gibbs'eppe kesiyaa wode, hinttenttu unttuntta ubbaw loytsi dees'a» yaageedda. K'eena asatuu Amaaleek'a asatuwaa giddoppe kesiide beeddino.

7 Saa'ooli Amaaleek'a asatuwaa Hawiilappe doommiide, Gibbs'e sintsan de'iyaa Shura gakkanaw shoc'eedda.

8 Amaaleek'atuwa Kaatiyaa Agaaga pas'a de'ishshin, Saa'ooli omoodeedda; Aa asaa ubbaa k'ara mashshaan wod'i wursseedda.

9 Shin Saa'oolinne Aa olanchchatuu, Agaaganne ubbaappe lo"iyaa dorssatuwaa, miizzatuwaa, bolttibolttu maratuwaa, galotuwaanne hara lo"obatuwaa ubbaa ashsheddinno; unttunttu hawantta ubbaanna wod'i wurssanaw

dosibeykkino; shin unttunttu laafabaanne kad'eteeddawaa ubbaanna d'aysseeddino.

*Saa'ooli Kaatiyaa Gidiyaawaa S'oossay
Is'seedda*

¹⁰ Med'inaa Godaa k'aalay Sammeelakko hawaadan yaagiidde yeedda;

¹¹ «Taani Saa'oola kaatiyaa kesseeddawoo kayyottay; ayaw gooppe, Saa'ooli taana kaalliyaaawaa aggeeda; ta azazuwaa ootsibeenna» yaageedda. Hewaappe guyye Sammeeli metooteedda; he k'amma kumentsaa Med'inaa Godaakko waasseedda.

¹² Wontta guuran Sammeeli denddiide, Saa'oolanna gaketanaw beedda; shin Asay aw, «Saa'oli K'armmeloosa katamaa beedda; yaan barena hassayissiyyaa hawlitiyaa esseedda; hewaappe simmiide, Gelggala wod'd'eedda» yaagiide odeedda.

¹³ Sammeeli Saa'oolakko gakkeedda; Saa'ooli Sammeela, «Med'inaa Goday neena anjjo; taani Med'inaa Godaa azazuwaa ootsaad» yaageedda.

¹⁴ Shin Sammeeli Saa'oola, «Ha taani sisiyyaa dorssaa waasuunne miizzaa waasuu ayee?» yaageedda.

¹⁵ Saa'ooli, «Olanchchatuu hawantta Amaaleek'atuwaappe aheeddino; unttunttu Med'inaa Godaw, ne S'oossaw yarshshanaw, ubbaappe lo"iyaa dorssatuwaanne miizzatuwaa ashsheddinno; shin haratuwaa muliyaakkka d'aysseeddo» yaageedda.

¹⁶ Sammeeli Saa'oola, «Ane ek'k'a; Med'inaa Goday zino k'amma taw odeeddawaa taani new oday» yaageedda.

Hewaappe guyye Saa'ooli, «Oda» yaageedda.

¹⁷ Sammeeli Saa'oola yaageedda; «Neeni neena s'eellina guutsa gidooppenne, Israa'eeliyaa zaretoo kaatiyaa gidabeykkii? Israa'eeliyaa bolla kaatetana mala, Med'inaa Goday neena okkeedda.

¹⁸ S'oossay neena, «Baade Amaaleek'a asatuwaa iitatuwaa ubbaanna d'ayssa; unttunttu wurana gakkanaw unttuntta ola» yaagiide kiitteedda.

¹⁹ Yaatina, ayaw Med'inaa Godaw azazettabeykkii? Ayaw omoodoo yaaretaade Med'inaa Godaa S'oossaa sintsan iitabaa ootsaaddii?» yaageedda.

²⁰ Saa'ooli, «Taani Med'inaa Godaa k'aalaw azazettaaddi! Med'inaa Goday taana kiitteeddawaadan baad; Amaaleek'a asatuwaa wod'a wurssaad; unttunttu Kaatiyaa Agaaga ahaad.

²¹ Shin olanchchatuu omooduwaappe dorssaanne miizzaa ubbaappe lo"iyaawantta, Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, Gelggalan yarshshanaw akkiide yeeddino» yaageedda.

²² Sammeeli Saa'oola, «Med'inaa Goday bare k'aalaw azazettiyaawaan nashettiyaawaa keeshshaa s'uuggiyaa yarshshuwaaninne imotaan nashettii? Be'a; azazettiyaawe yarshshiyawaappa aad'd'ee; k'ay sisiyaawe dorssaa mod'd'uwaappe aad'd'ee.

²³ Ayaw gooppe, d'ibiyaawe shareechchiyaa nagaaraa mala; k'ay otorettiyaawe eek'aw goynniyaa itatetsaa mala. Neeni Med'inaa Godaa k'aalaa is'seedda diraw, I neeni kaatiyaa gidiyaawaa is'seedda» yaageedda.

24 Saa'ooli Sammeela, «Taani nagaraa ootsaad; Med'inaa Godaa azazuwaanne ne k'aalaatoochchaad. Taani asaw yayyeedda diraw, unttunttu geeddawaa ootsaad.

25 Hay ta nagaraa atto gaarikkii; taani Med'inaa Godaw goynnana mala, taananna Gelggala dend-darkkii» yaageedda.

26 Sammeeli Saa'oola, «Taani neenana simmaade biikke! Neeni Med'inaa Godaa k'aalaas is'seedda diraw, neeni Israa'eeliyaa bolla kaatiyaa gidiyaawaa Med'inaa Goday is'seedda» yaageedda.

27 Sammeeli Saa'oola matappe baanaw dend-dina, Saa'ooli Aa mayuwaa mac'araa oyk'k'ina mayuu peed'eteedda.

28 Sammeeli Saa'oola, «Med'inaa Goday hachche Israa'eeliyaa kawutetsaa neeppe peed'iide neeppe lo"iyaa ne shooroo immeedda.

29 Israa'eeliyaa Bonchchuu worddotenna, woy bare k'ofaa laammenna; ayaw gooppe, bare k'aalaas laammanaw I asaa gidenna» yaageedda.

30 Saa'ooli Sammeela, «Taani nagaraa ootsaad; shin ta gadiyaa c'imatuwaa sintsaaninne Israa'eeliyaa asaa sintsan hay taana kawushshopparkkii; taani Med'inaa Godaw, ne S'oossaw goynnanaadan, neeni taananna denddarkkii» yaagiide zaareedda.

31 Hewaa diraw, Sammeeli Saa'oolanna ittippe Gelggala beedda; Saa'ooli Med'inaa Godaw goyn-needda.

32 Hewaappe guyyiyaan Sammeeli, «Amaaleek'atuwa Kaatiyaa Agaaga taakko ahite» yaagiide azazeedda.

Agaagi kokkoriidde Sammeelakko yeedda; «Tumu hayk'k'u hawaadan c'ammii!» yaageedda.

33 Sammeeli Agaaga, «Ne mashshay mac'c'awantta mela ashshowaadan, ne daayakka mac'c'awantu giddon mela attana» yaageedda. Sammeeli Agaaga Med'inaa Godaa sintsan Gelggalan siifeedda.

34 Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli denddiide, Raama katamaa beedda; Saa'oolekka bare soo Gib'aa beedda.

35 Sammeeli hayk'k'ana gakkanaw, Saa'oola be'anaw simmiide laa'entso bibeena; giddooppene, Sammeeli Saa'oola diraw yeekkeedda. Saa'oola Israa'eeliyaa bolla kaateyeeddawoo Med'inaa Goday kayyotteedda.

Daawitanne Saa'oola

16

(16:1–30:31)

Daawite Doorettiide Kaatiyaa Gidanaw Oket-teedda

1 Med'inaa Goday Sammeela, «Israa'eeliyaa bolla I kaatiyaa gidenna mala, taani is's'akichcheedda Saa'oola diraw, neeni awude gakkanaw yeekkay? Ane kac'iyan zayitiyaa kuntsaade kesa; taani neena Beetaliheemiyaa Isseyakko kiittay; kaatiyaa gidana mala, taani Aa naanatuwaa giddoppe ittuwaa doora wotsaad» yaageedda.

2 Sammeeli, «Taani waanaade boo? Saa'ooli siside taana wod'ana» yaageedda.

Med'inaa Goday Sammeela, «Ussatto ittinno akka baade, ‹Taani Med'inaa Godaw yarshshanaw yaad› yaaga.

³ Isseyakka yarshshuwaa sa'aa s'eesa. Neeni ootsanabaa taani neena bessana; taani new odiyaawaa taw okka» yaageedda.

⁴ Sammeeli Med'inaa Goday oodeeddawaa ootseedda; Beeteleeme beedda. Beeteleeme kamaa c'imatuu kokkoriidde aanana gaketeeddino. Unttunttu Aa, «Neeni sarotetsaw yaad?» yaagiide oochcheeddino.

⁵ Sammeeli, «Ee; sarotetsaw yaad; taani Med'inaa Godaw yarshshanaw yaad; hinttenttukka geeyite; yaatiide taananna yarshshuwaa sa'aa denddite» yaageedda; k'ay Isseyanne Aa naanaa geeshshiide, yarshshuwaa sa'aa unttuntta s'eeseedda.

⁶ Unttunttu yarshshuwaa sa'aa gakkiyaa wode, Sammeeli Isseya na'aa Eli'aaba be'iide, «Tumuppe Med'inaa Goday okkiyaawe hawaan Med'inaa Godaa sintsan ek'k'eedda» yaagiide k'oppeedda.

⁷ Shin Med'inaa Goday Sammeela, «Aa malaawoy Aa geesaa adussatetsaa s'eelloppa; taani Aa is's'aad. Ayaw gooppe, taani Med'inaa Goday Asay s'eelliyaawaadan s'eellikke; Asay deemuwaa s'eellee; shin Med'inaa Goday wozanaa s'eellee» yaageedda.

⁸ Isseyi Abinaadaaba s'eesiide, Sammeela sintsaa atseedda; Sammeeli, «tuytti; Med'inaa Goday hawaakkha dooribeenna» yaageedda.

⁹ Yaatina, Isseyi Shaamaaatseedda; Sammeeli, «tuytti; Med'inaa Goday hawaakkha dooribeenna» yaageedda.

10 Hewaadan ootsiidde, Isseyi bare naanaa laappunuwaa Sammeela sintsaaatseedda; shin Sammeeli Isseya, «Med'inaa Goday hawantta dooribeenna» yaageedda.

11 Hewaa diraw, I Isseya, «New de'iyaa naanay hawanttu's'alaleeyye?» yaagiide oochcheedda.

Isseyi, «Ubbaappe teefa na'ay atteedda; shin I dorssatuwaa heemmee» yaageedda.

Sammeeli, «Kiittaade Aa ahissa; I yaana gakkanaw nuuni yarshshokko» yaageedda.

12 Isseyi kiittiide, na'aa ahiseedda; he na'ay arssa; ayfiyaana lo"iyaa malaa lo"a.

Med'inaa Goday Sammeela, «Dendda ek'k'aade okka; hawe Aa» yaageedda.

13 Sammeeli kac'iyaa zayitiyaa akkiide, Aa ishatuu sintsan Daawita okkeedda. He gallassappe doommiide, Med'inaa Godaa Ayyaanay Daawita bollan wolk'k'appe wod'd'eedda. Hewaappe guyyiyaan, Sammeeli denddiide, Raama katamaa beedda.

Daawite Saa'oolaw Ootsee

14 Med'inaa Godaa Ayyaanay Saa'oolappe shaaketeedda; Med'inaa Godaappe kiitetteedda iita ayyaanay Saa'oola un"etseedda.

15 Saa'oola k'oomatuu Aa, «S'oossaappe kiiteteedda iita ayyaanay neena un"etsee.

16 Nu goday diitsaa loytsi diis's'iyaa asaa koyana mala, bare k'oomatuwaa, hawaan de'iyawantta azazo. S'oossaappe kiitetteedda iita ayyaanay neena oyk'k'iyaa wode, he bitani diitsaa diis's'ana; I diis's'ina new keekana» yaageeddino.

17 Saa'ooli bare k'oomatuwaa, «Diitsaa loytsiide diis's'iyyaa asaa koyiide, taw akkiide yiite» yaageedda.

18 K'oomatuwaappe ittuu Saa'oola, «Be'a; Bee-taliheemiyyaa Isseyaw diitsaa loytsiide diis's'iyyaa itti na'ay de'ee. He na'ay s'alanne tooranchcha asaa; haasayaw c'inc'c'anne malaa lo"a asaa; k'ay Med'inaa Goday aanana ittippe de'ee» yaageedda.

19 Yaatina, Saa'ooli Isseyakko kiittiide, «Ne dorssaa heemmiyyaa ne na'aa Daawita taw yedda» yaageedda.

20 Hewaappe guyye Isseyi ukitsaa, ogoruwaa woyniyaa eessaanne galo dorssaa mara ittuwaa hariyaan c'aaniide, bare na'aa Daawitana Saa'oolaw yeddeedda.

21 Daawite Saa'oolakko yeedda; Aa kiitan geleedda. Saa'ooli Daawita loytsi doseedda; Daawite Saa'oolaw ola miishshaa oyk'k'iyaawaa gideedda.

22 Yaatina, Saa'ooli Isseyaw, «Daawite taw ootsiidde gam"ishsho; taani Aa dosaad» yaagiide kiitteedda.

23 Hewaappe simmina, S'oossaappe kiitetteedda iita ayyaanay Saa'oola oyk'k'iyyaa wode ubbaan, Daawite diitsaa akkiide bare kushiyaa diis's'e; iita ayyaanay Aa yeddiyaa diraw, Saa'oolaw keekeenne I pas'ee.

17

Daawitanne Gooliyaada

1 Piliss's'eema asatuu barenttu olanchchatuwaa Yihudaan de'iyyaa Sookko geetettiyyaa sa'aa olaw

shiishsheeddino; Sookoppenne Azeek'appe gid-duwaan de'iyyaa Efess's'amiima geetettiyyaa itti sa'aan shiik'i utteeddino.

² Saa'oolinne Israa'eelatuu Eela geetettiyyaa zanggaaraan shiik'i utteeddino; Piliss's'eema asatuwaana olettanaw salppiyaan keseeddino.

³ Piliss's'eema olanchchatuu itti deriyaan salppina, Israa'eelatuukka hara deriyaan salppeed-dino; unttunttu laa"uwaa zanggaaray shaakkee.

⁴ Gaate kataman de'iyyaa, Gooliyaada geetetiyyaa itti tooraa k'ara bitanii Piliss's'eematuu shiik'eedda sa'aappe yeedda; Aa geesay usappun wad'anne takkaad'e.

⁵ Iishatamanne laappun kiilo giraame dees'iyyaa nahaasiyaa birataa kootiyaa mayyedda; k'ay na-haasiyaa birataa k'op'iyyaa bare huup'iyaan wot-seedda.

⁶ Nahaasiyaa birataa gambbaaliyaa bare gediyaa aatseedda; bare hashiyaan nahaasiyaa birataappe k'os'etteedda s'ink'k'aa tookeedda.

⁷ Aa bodiyyaa toomay shemayinniyyaa wondarashiyaa keeshshaa; bodiyyaa ayfii laappun kiilo giraame dees'ee; gondalliyaa tookkeedda itti bitanii Aa sintsan hametee.

⁸ Gooliyaade ek'k'iide, k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, Israa'eeliyyaa olanchchatoo hawaadan yaagiide c'eek'k'eedda; «Hinttenttu waanana giide olaw salppeedditee? Taani Piliss's'eema asaa gidikkitta? K'ay hinttenttu Saa'oola k'oomatuwaa gidikkitee? Ane hinttenttu giddoppe itti asaa doorite; he bitanii taakko wod'd'o.

⁹ He bitanii taananna olettiide taana wod'ooppe, nuuni hinttenttu k'oomatuwaa

gidana; shin taani Aa s'oonaade wod'ooppe hinttenttu nu k'oomatuwaa gidananne nuw moodetana» yaageedda.

¹⁰ K'aykka he Piliss's'eeme bitanii, «Taani hachche Israa'eeliyaa olanchchatuwaa naassay; taw itti asaa immite; ane laa"u oletteetto!» yaageedda.

¹¹ Saa'oolinne Israa'eelatuu Piliss's'eemiya k'aalaa sisiide, yeellateeddinonne daroppe yayyeeddino.

¹² Daawite Yihudaa gadiyaan Beeteleheemen de'iyyaa Efiraataa Isseyaa na'aa. Isseyaw hosppun attuma naanay de'iino; Saa'ooli kaatiyaa gidiide de'iyyaa wode, Isseyi loytsi c'imeeddanne daro de'eedda asaa.

¹³ Isseyaa attuma naanay bayiratiyaawantu heezzatuu Saa'ola kaalliide olaa beeddino; olaa beedda Aa heezzu naanatuwaa suntsay hawaa; bayiray Eli'aaba; teefay Aminaadaaba; heezzentsuu Shaama.

¹⁴ Daawite naanatuwaa ubbaappe teefa. Bayira heezzu naanay Saa'ola kaalleeddino;

¹⁵ shin Daawite bare aawuwaa dorssatuwaa heemmanaw Saa'ola mataappe Beeteleeme simerettee.

¹⁶ He Piliss's'eemi oytamu gallassaa guuranne omarssi yiide, Israa'eelatuu naassee.

¹⁷ Itti gallassi Isseyi bare na'aa Daawitaw hawaadan yaageedda; «Ha s'iis'etteedda tishaappe tammu kiilo giraamiyaanne ha tammu ukitsatuwaa akkaade, ne ishatoo afaade ne ishatuu shiik'eedda sa'aa ellekka gatsa.

18 Ha tammu nukaa pilatuwaakka unttunttu shaalak'aw afa; ne ishatuu waan de'intto be'aade, unttunttu saro de'iyaawoo malaataa unttuttuppe akkaade ya.

19 Kaatiyaa Saa'ooli, ne ishatuwaanne Israa'eeliyaa Asay ubbay, Piliss's'eema asatuwaana olettiide, Eela Zanggaaraan de'iino» yaageedda.

20 Daawite wontta guuraanna denddiide dorssaa wudiyaa hara asaa hentsiide, Isseyi azazeeddawaa c'aani akkiide beedda. Israa'eeliyaa olanchchatuu barenttu k'aalaat d'ok'k'u ootsiide garmmaamiidde olaw salppishin, Daawite gakkeedda.

21 Israa'eeliyaa asatuunne Piliss's'eema asatuu ittuu ittuwaakko s'eelliide salppeeddino.

22 Daawite bare aheeda miishshaa shink'k'aa naagiyaawaa kushiyaa wotsiide, olaa salppiyyaa wos's'i biide, bare ishatuwaaa saroteedda.

23 Daawite bare ishatuwaanna haasayishin, Gaateppe yeedda tooraa k'aray, Piliss's'eemiyyaa Gooliyaade bare salppiyyaappe gas'aa kesiide, harroodewaadankka Israa'eelatuwaa naasseedda; I naassiyaaawaa Daawite siseedda.

24 Israa'eeliyaa Asay ubbay he bitaniyaa be'eedda wode, loytsi yayyiide aappe bak'atteedino.

25 Israa'eeliyaa Asay ittuu ittuwaa, «Ha kesiyyaa bitaniyaa be'eedditee? I tumuwaappe Israa'eeliyaa naassanaw kesseedda! Ha bitaniyaa wod'iyaa uraw Kaatiyaa Saa'ooli daro ak'uwa immana; k'ay bare naattokka aw immana; Aa

aawuwaa golliyaa Asay Israa'eelan kaatiyaa gi-iraakka giireenna» yaageeddino.

26 Daawite bare matan ek'k'eedda asaa, «Ha Piliss's'eemiyaa wod'iide, ha yeellaa Israa'eeliyaappe k'uc'c'iyaa uraw ayay oosettane? Ha k'as's'arettibeenna Piliss's'eemi, de'uwaa S'oossa olanchchatuwaa naassiyaawe I oonee?» yaagiide oochcheedda.

27 Shin unttunttu Aa, «Ha bitaniyaa wod'iyaa uraw hawe hawe oosettana» yaagiide kasewaadankka aw zaareeddino.

28 Daawite asaana haasayiyaawaa Aa ishay ubbaappe bayiray Eli'aabi sisiide, Daawita bolla hank'k'uwaa ees's'i kesseedda; «Neeni ha sa'aa ayaw yaad? He amareeda dorssatuwaa woran oonana yeggaad? Ne otoruwaanne ne wozanaa itatetsaa taani eray; neeni olaa be'anaw yaadda» yaageedda.

29 Daawite, «Taani ha"i ay ootsaadditaa? Haray attooppe haasayanawukka danddaykkitaa?» yaageedda.

30 Daawite bare ishaa aggiide, hara asaakkko simmiide, kasewaadankka oochcheedda; Asay aw kasewaadankka zaareedda.

31 Daawite haasayeeddawaa siseedda asatuu Saa'oolaw odeeddino; Saa'ooli Daawita s'eesisseedda.

32 Daawite Saa'oola, «Ha bitaniyaa gaasuwaan O wozanaykka yayoppo; taani ne k'oomay baade, ha Piliss's'eemiyanna olettana» yaageedda.

33 Saa'ooli Daawita, «Ha Piliss's'eemiyanna neeni olettanaw danddayakka; ayaw gooppe,

neeni na'aa; shin na'atetsaappe doommiide, I olettiide dic'c'eenda asaa» yaageedda.

³⁴ Shin Daawite Saa'oola, «Taani ne k'oomay ta aawuwaa dorssatuwaa heemmay; gaammuwoy Babbantsaa malatiyaa do'ay yiide wudiyaaappe dorssaa oyk'k'iyyaa wode,

³⁵ Aa kaallaade taani baade Aa doonaappe wotsaakkay; taakko simmiyaa wode, buuchchaa oyk'k'aade, shoc'a wod'ay.

³⁶ Taani ne k'oomay gaammuwaanne babbantsa wod'aad; ha k'as's'arettibeenna Piliss's'eemi de'uwaan S'oossaa olanchchatuwaa naasseedda diraw, ikka unttunttuppe ittuwaadan hanana.

³⁷ Gaammuwaanne babbantsa s'uguntsaappe taana ashsheeda Med'inaa Goday ha Piliss's'eemiyaan kushiyaappekka ashshanawaa» yaageedda.

Saa'ooli Daawita, «Ba; Med'inaa Goday neenana gido» yaageedda.

³⁸ Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli bare mayuwaa Daawita mayzeedda; Daawita huup'iyaan nahaasiyaa birataa k'op'iyyaa wotseedda; nahaasiyaa birataa kootiyaakkka Daawita mayzeedda.

³⁹ Daawite bare ola mayuwaa bolla mashshaa danc'c'eenda; hametti be'eenda; shin danddayibeenna; ayaw gooppe, hewaa malaa mayuwaa mayyi erenna.

Hewaappe guyyiyaan, Daawite Saa'oola, «Taani hawaanala mayuwaa mayyaade meezaabeenna diraw, hawaana baanaw danddaykke» yaagiide ola mayuwaa ubbaanna k'aareedda.

⁴⁰ Daawite bare hentsaa gatimaa oyk'k'iide, shaafaappe muyla shuchchaa ichcheshatuwaan mas'i akkiide, bare k'arc'c'iitwan yeggeedda; bare yambbarshshaa oyk'k'iide, Gooliyaadekko mateedda.

⁴¹ Gooliyaadekka Daawitakko shiik'i shiik'iide matattedda; gonddalliyaa tookkiyaa bitanii Aa sintsan de'ee.

⁴² I Daawita tishshi ootsi s'eelliide, Daawite na'aa gideeddawaanee malaa lo"anne arssa giddeeddawaa be'iide kad'eedda.

⁴³ Daawita, «Neeni gatimaa oyk'k'aade ta bolla yaanaw, taana kanaa gaaddiyye?» yaageedda; bare s'oossatuwaan suntsan Daawita shek'k'eedda.

⁴⁴ I k'aykka Daawita, «Haaya; taani ne ashuwaa saluwaa kafotoonne sa'aa do'atoo immana» yaageedda.

⁴⁵ Daawite Piliss's'eemiyyaa, «Neeni mashshaa, bodiyaanne s'ink'k'aa oyk'k'aade ta bolla Iyyaasa; shin taani Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa suntsan, neeni naasseedda Israa'eeliyyaa olanchchatuu S'oossaan suntsan ne bolla yay.

⁴⁶ Hachche Med'inaa Goday neena ta kushiyan aatsi immana; taani neena shoc'ana; ne k'oood'iyaakka muuc'a olana. Piliss's'eema olanchchatuwaan anhaa saluwaa kafotuwawunne sa'aa do'atoo taani hachche immana; yaatina, Israa'eelan S'oossay de'iyaawaa sa'aan de'iyyaa Asay ubbay erana.

⁴⁷ Med'inaa Goday bare asaa ashshanaw tooraa woy mashshaa koyennawaa hawaan shiik'eedda Asay ubbay erana; ayaw gooppe, olay Med'inaa Godaawaa. I hinttentta ubbaa nu kushiyan aatsi immana» yaageedda.

48 Piliss's'eemi denddiide biide, Daawitana olaa gaketanaw shiik'eedda wode, Daawite olettiyaa olaw ellekka wos's'eedda.

49 Daawite bare k'arc'c'iitiyaa giddo kushiyaa yeddiide, itti shuchchaa akkiide yambbarshshan wotsiide yambbariide, Piliss's'eemiyaa deemuwaa c'addeedda. Shuchchay bitaniyaw deemuwaa giddo geleedda; yaatina, bitanii biittan guufanniide kunddeedda.

50 Yaatiide Daawite Piliss's'eemiyaa yambbarshshaaninne shuchchaan s'ooneedda. Daawite bare kushiyaa mashshay baynnan Piliss's'eemiyaa c'addiide wod'eedda.

51 Daawite wos's'iidde biide, Aa bolla kes ek'k'iide, Piliss's'eemiyaa mashshaa oyk'k'iide shookuwaa giddoppe shoddi akkiide, Aa k'oold'iayaa muuc'eedda.

Piliss's'eema asatuu barenttu tooraa k'aray hayk'k'eeddawaa be'eedda wode bak'atteedino.

52 Israa'eeliyaa asaynne Yihudaa Asay denddiide waasiidde, Piliss's'eema asatuwaa Gaatenne Ek'iroona katamatuwaa penggetuwaa gatsanaashin yedersseeddino; Piliss's'eema asaa anhay Gaatenne Ek'iroona gakkanaw, Shaa'irayma afiyaa ogiyaan ubbaan kunddeedda.

53 Israa'eeliyaa Asay Piliss's'eema asatuwaa yederssi simmiide, untunttu shiik'eedda sa'aa bonk'k'eeddino.

54 Daawite Piliss's'eemiyaa k'oold'iayaa Yerusaalame aheedda; shin Piliss's'eemiyaa ola miishshaa bare dunkkaaniyaa giddon wotseedda.

55 Daawite Piliss's'eemiyaakko biishshin, Saa'ooli be'eedda wode, olanchchatuu kaappuwaa Abaneera, «Abaneera, ha wodallay O na'ee?» yaagiide oochcheedda.

Abaneeri Saa'oola, «Kawoo, ne shemppu ero taani Aa erikke» yaagiide zaareedda.

56 Kaati zaariide, «Yaatooppe ha wodallay O na'enttonne ane oochchaade gakka» yaageedda.

57 Daawite Piliss's'eemiyaan wod'iide simmeeddawaappe guyyiyaan, muuc'eedda Piliss's'eemiyaan huup'iyaa oyk'k'eedda saanna, Abaneeri Aa Saa'oola sintsaa akkiide afeedda.

58 Saa'ooli Aa, «Wodallaw, neeni O na'ee?» yaagiide oochcheedda.

Shin Daawite, «Taani Beetaliheemiyaa ne k'oomaa Isseyaa na'aa» yaagiide zaareedda.

18

Daawitanne Yoonataana

1 Daawite Saa'oolanna haasayiyaawaa wursseeddawaappe guyyiyaan, Saa'oola na'aa Yoonataani Daawitana daro mata dabbotsaa med'd'eedda; Yoonataani Daawita bare huup'iyAADAN siik'eedda.

2 He gallassaappe doommiide, Saa'ooli Daawita barenana wotseedda; bare aawuwaa soo guyye simmennaadan diggeedda.

3 Yoonataani Daawita bare huup'iyAADAN siik'iyaa diraw, aanana k'aalaa c'aak'uwaan c'aak'k'eteedda.

4 Yoonataani bare mayyeedda kaabbaa k'aariide, bare ola mayuwaanna, bare

mashshaanna, bare wonddaafiyaananne bare sak'k'iyaanna ittippe Daawitaw immeedda.

5 Saa'ooli kiitteedda ubbabaa Daawite poliide ootsiyaa diraw, Saa'ooli Daawita bare olanchchatuu giddon gadaawaa suntseedda; hewe asaa ubbaakka Aa olanchchatuwaakkä nashechcheedda.

Saa'ooli Daawita K'anaateedda

6 Daawite Piliss's'eemiyaada Gooliyaada wod'ina Asay soo simmiyaa wode, mac'c'a Asay nashechchaa yetsa yes's'iiddinne duriidde, kabaruwaa bak'k'iiddenne diitsaa diis's'iidde, Kaatiyaa Saa'oola mokkanaw Israa'eeliyaa katamatuwaa ubbatuwaappe kesseedda.

7 Mac'c'awantu duriidde,
«Saa'ooli sha"aa wod'eedda;
Daawite tammu sha"aa wod'eedda»
yaagiide yes's'eeddino.

8 Saa'ooli ha yetsay iitina, loytsi hank'k'etteedda; Saa'ooli bare k'ofaan, «Daawita, ‹Tammu sha"aa wod'eedda› giide, taana, ‹itti sha"aa wod'eedda› geeddino; yaatina, kawutetsaappe attina aw ayee atteedawe?» yaageedda.

9 He gallassaappe doommiide, Saa'ooli Daawita k'anaate ayfiyan s'eelleedda.

10 Wonttetsa gallassaa iita ayyaanay S'oossaappe kiitttiide, Saa'oola oyk'k'eedda; Saa'ooli bare son elumetteedda. Daawite haroodewaadan diitsaa diis's'eedda; Saa'ooli tooraa bare kushiyen oyk'k'i utteeddawe,

11 «Daawita godaana gatsaade sikkaad» giide tooraa s'onggeedda. Shin Daawite laa"u geedde aappe haleedda.

12 Med'inaa Goday Saa'oola aggiide Daawitana de'iyyaa diraw, Saa'ooli Daawitaw yayyeedda.

13 Hewaa diraw, Saa'ooli Daawita bare sintsaappe haassiide, sha"a olanchchatoo kaappuuwaa keseedda. Yaatina, Daawite bare c'itaa olan kaaletseedda.

14 Med'inaa Goday Daawitana ittippe de'iyyaa diraw, I ootsiyaabay ubbay aw injjeteedda.

15 Daawite ootsiyaabay ubbay loytsi injjetiyaawaa Saa'ooli be'iide, aw loytsi yayyeedda.

16 Shin Daawite unttuntta olan kaaletsiyya diraw, Israa'eelanne Yihudaa Asay ubbay Aa siik'eeddino.

17 Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli Daawita, «Ta naatta bayirata Meraaba hannash; taani O new mache ootsaade immana; neeni mino asaa gida; yaataade Med'inaa Godaa olaa oletta» yaageedda. Saa'ooli bare wozanaan, «Taani Aa bochchikke; Piliss'seema asatuu Aa wod'ana» yaagiide k'oppeedda.

18 Shin Daawite Saa'oola, «kaatiyaanna bollotanaw taani oonee? Ta soo asaykka ayee? Woy ta aawuwaa yaraykka Israa'eeliyaa asaa giddon ayee?» yaageedda.

19 Shin Saa'oola naatta Meraaba Daawitaw imettiyyaa wodii gakkina, Mahoola katamaappe yeedda, Adirii'eela geetettiyyaa itti bitaniyaw imettaaddu.

Daawite Saa'oola Naatto akkeedda

20 Gidooppenne, Saa'oola naatta Miikaala Daawita siik'aaddu; Saa'ooli hewaa sisiide nashetteedda.

21 I bare wozanaan, «Aw p'ire gidana malanne Piliss's'eema asatuu Aa wod'ana mala, taani Miikaalo Daawitaw immana» yaagiide k'oppeedda. Hewaa diraw, Saa'ooli Daawita, «Neeni taananna bollotanaw hawe new laa'entso kaac'aa» yaageedda.

22 K'aykka Saa'ooli bare k'oomatuwaa s'eesiide, «Kaatii neenan nashetteedda; Aa k'oomatuu ub-baykka neena dosiino; ha"i neeni kaatiyaanna bollota yaagiide s'uuran Daawitaw odite» yaagiide azazeedda.

23 Unttunttu I geeddawaadankka Daawitaw odeeddino; shin Daawite unttunttoo, «kaatiyaanna bollotanawe hinttenttoo laafabaa malatiyye? Taani hiyyeessanne erettenna asaa» yaagiide zaareedda.

24 Saa'oola k'oomatuu Daawite geeddawaa Saa'oolaw odeeddino.

25 Saa'ooli bare k'oomatuwaa, «Daawitaw hawaadan yaagiide odite; **Kaatii** bare morkkatuwaa haluwaa kessanaw s'eetu Piliss's'eema asatuwaa k'aaratuwaappe attina, neeppe hara c'iloshshaa koyenna» yaagite» yaageedda. Saa'ooli hewaa geeddawe, «Daawite Piliss's'eematuwaa kushiyan hayk'k'o» giide k'oppeedda dirassa.

26 Saa'oola k'oomatuu Saa'ooli geeddawaa Daawitaw odeeddino; kaatiyaanna bollotiyaawe Daawita nashechcheedda. Hewaa diraw, bullachchaa gallassay gakkanaappe kasetiide,

27 Daawitenne Aa Asay denddiide beeddino; Piliss's'eematuwaappe laa"u s'eetu asaa wod'eeddino. Daawite kaatiyaanna bollotanaw he asatuwaa k'aaratuwaa ahiide, kawoo kumentsaa paydiide sheed'd'edda. Hewaa diraw, Saa'ooli bare naatto Miikaalo Daawitaw immeedda.

28 Saa'ooli Med'inaa Goday Daawitana ittippe de'iyaawaanne Aa naatta Miikaala Daawita siik'iyaawaa ereedda.

29 Hewaa diraw, Saa'ooli Daawitaw kasewaappe aatsiide yayyeedda. Saa'ooli bare de'uwaa laytsaa ubbaan Daawitaw morkke gideedda.

30 Piliss's'eeme kaappatuu olettanaw kesiyaawaa aggibeykkino; shin olaw kesseedda payduwaa ubbaan Saa'oola gadaawatuu ubbaappe s'oonuu haniyaawe Daawitessa; hewaa diraw, I eretteedda asaa gideedda.

19

Saa'ooli Daawita Yederssuwaa Doommeedda

1 Saa'ooli bare na'aa Yoonataanawunne bare k'oomatuwaa ubbaw, «Daawita wod'ite» yaagiide odeedda; shin Saa'oola na'ay Yoonataani Daawita loytsi siik'eedda.

2 Hewaa diraw, Yoonataani Daawitaw hawaadan yaagiide odeedda; «Ta aawuu Saa'ooli neena wod'anaw koyee; wontti guura new naagetta; itti sa'aan k'osettaade de'ashsha.

3 Taani ta aabbuna baade, neeni k'osetteedda gaden ek'k'ana; taani nebaa aw odaadde, aappe siseeddabaa new odana» yaageedda.

4 Yoonataani Daawitewaa nashshiide, bare aawuwaa Saa'ola hawaadan yaageedda; «Kaatii bare k'oomaa Daawita naak'k'oppo; ayaw gooppe, I neena naak'k'ibeenna; I ootseeddabay neena loytsi go"eedda.

5 I Piliss's'eemiyaan wod'iyyaa wode bare shemppoo k'arettibeenna. Med'inaa Goday Israa'eeliyaan ubbaw wolk'k'aama s'oonuwaa immeedda; hewaa be'aade neenikka nashetaadda. Yaatina, neeni geeshsha asaa naak'kanaw ayaw k'oppay? Gaasuu baynnan Daawita wod'anaw ayaw koyay?» yaageedda.

6 Saa'oli Yoonataani odeeddawaa sisiide, «Med'inaa Goday ero, taani Daawita wod'ikke» yaagiide c'aak'k'eedda.

7 Yoonataani Daawita s'eesiide, haasayeed-dawaa ubbaa odeedda. Yaatiide Daawita Saa'oolakko aheedda; Daawite Saa'oolanna kasewaadankka de'eedda.

8 Hara olaykka denddeedda; Daawite kesiide Piliss's'eema asatuwaanna oletteedda; unttuntta wolk'k'aama shochchaa shoc'ina, unttunttu Aa sintsaappe bak'atteedino.

9 Hewaappe simmiide, Saa'oli tooraa oyk'k'iide bare son utti de'ishshin, iita ayyaanay Med'inaa Godaappe kiitttiide Aa oyk'k'eedda. Yaatina, Daawite diitsaa diis's'ishin,

10 Saa'oli Daawita godaana gatsiide Dantsanaw (oytsanaw) tooraa s'onggeedda; shin Daawite aappe haleedda; tooray godan ek'k'eedda. He gallaasaan k'amma Daawite bak'atiide kessi akkeedda.

11 Hewaappe guyyiyaan, «Daawita golliyaan naagiide, guura Aa wod'ite» yaagiide Saa'oli asaa Daawita soo kiitteedda.

Yyatina, Daawita machata Miikaala, «Hachche k'amma neeni ne shemppuwaa ashshana d'ayooppe, wontti hayk'k'aasa» yaagaadde Daawitaw odaaddu.

¹² Miikaala Daawita maskkootiyaanna wotsaaddu; Daawite bak'atiide kessi akkeedda.

¹³ Miikaala soo misiliyaa akkaade arssaan gissaaddu; huup'issaana deeshsha isikiyaa wotsaaddu; yaataade afila mayzzaaddu.

¹⁴ Daawita omoodiide ahana mala, Saa'ooli assaa kiitteedda; Miikaala, «Daawite saketteedda» yaagaaddu.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, Daawita be'ana mala, Saa'ooli he asatuwaa guyye kiittiide, hawaadan yaageedda; «Taani Daawita wod'anaadan Aa arssaana tookkiide akkiide ahite» yaageedda.

¹⁶ Shin asatuu soo geliyaa wode, he soo misilii arssaan giseeddawaa demmeeddino; Aa huup'issaana deeshshaa isikii de'ee.

¹⁷ Saa'ooli Miikaalo, «Neeni ayaw hawaadan ootsaade taana c'immaad? Ta morkkii kessi akkanaadan ayaw bak'atissaadii?» yaageedda.

Hewaappe guyye Miikaala, «I taana, ‹Taana kessaade yedda; hinna d'ayooppe, taani neena wod'ana› yaageedda» yaagaade zaaraaddu.

¹⁸ Daawite bak'ati attiide, Raaman de'iyaa Sammeelakko beedda; Saa'ooli barena ootseedda ubbabaa Sammeelaw odeedda. Inne Sammeeli Raaman de'iyaa Naayoota giyaa sa'aan biide utteddino.

¹⁹ Saa'ooli, «Daawite Raaman de'iyaa Naayootan de'ee» yaagiyaawaa siseedda.

20 Daawita omooddana mala, asaa yaa kiitteedda. Shin timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay timbbitiyaa odishiininne Sammeelikka ek'k'iide unttuntta kaaletsishin unttunttu be'eedda wode, Saa'ooli yeddeedda asaa bolla S'oossa Ayyaanay wod'd'eedda; unttunttukka timbbitiyaa odeeddino.

21 Saa'ooli hewaa siseedda wode, hara asaa yeddeedda; unttunttukka k'ay timbbitiyaa odeeddino. Saa'ooli heezzentso asaa yeddeedda; hewanttukka timbbitiyaa odeeddino.

22 Yaatina, I bare huup'iyaw Raama baanaw denddeedda; biide Seekun de'iyaa wolk'k'aama ollaa gakkeedda; «Sammeelinne Daawitenne hak'an de'iinoo?» yaagiide oochcheedda.

Unttunttu, «Hini Raaman de'iyaa Naayootan de'iino» yaagiide zaareeddino.

23 Hewaa diraw, Saa'ooli Raaman de'iyaa Naayoota beedda; k'ay S'oossa Ayyaanay Aa bol-lakka wod'd'eedda; Raaman de'iyaa Naayoota gakkanaw, timbbitiyaa odiidde beedda.

24 Bi gakkiide, bare mayuwaa k'aariide, Sammeela sintsan timbbitiyaa odeedda; he gallassaa ubbaanne k'ammaa ubbaa kallo giseedda. Asay, «Saa'olekka timbbitiyaa odiyaawanttu zateeyye?» guussay hawaassa.

20

Yoonataani Daawita Maaddeedda

1 Hewaappe guyyiyaan, Daawite Raaman de'iyaa Naayootappe bak'atiide, Yoonataanakko beedda; Yoonataana, «Taani ay ootsaadditaa?

Ta bayzuu ayee? Ne aawuu taana wod'anaw koyiyaawe, taani Aa waata k'ohiinee?» yaagiide oochcheedda.

² Yoonataani, «Hewe neeppe haakko! Neeni hayk'k'akka. Be'a, guutsabaa gidiina, gitabaa gidiina, ta aawuu taw odennan de'iidde ayaanne ootsenna. Ta aawuu ha yewuwaa taappe ayaw k'ossi? Hewaadan gidenna!» yaagiide zaareedda.

³ Shin Daawite Yoonataana, «Neeni taana siik'iyaaawaa ne aawuu loytsi ereedda; ne aawuu barew, ‹Yonaataani ha yewuwaa erooppe I kayyotana!› yaageedda. Shin Med'inaa Goday ero; ne shemppu ero; taappenne hayk'uwaappe gidduwaan mes's'i itti tangguu atteedda» yaagiide c'aak'k'eedda.

⁴ Yoonataani, «Neeni kiiteta geeddawaa ayaanne taani new ootsana» yaageedda.

⁵ Hewaappe guyye Daawite hawaadan yaageedda; «Sisa, wontti aginää s'eeruwaa bonchchiyaa gallassaa; taani kaatiyaanna k'umaa maana koshshee. Shin taani baade wontti peeshina omarssi gakkanaw, gaden k'osettana.

⁶ Ne aawuu taana koyooppe, neeni Aa, ‹Daawitenttu soo Asay ubbay laytsaa yarshshuwaa yarshshiyaa wode gidiyaa diraw, Beeteleeme bare katamaa ellekka baana giide, taana oochchiide beedda› yaaga.

⁷ Hewaappe guyye I, ‹Yaanooppe lo"^a" yaagooppe, taw ne k'oomaw saro; shin I hank'k'ettooppe, I taana k'ohanaw bare k'ofaa k'achcheeddawaa hewan era.

⁸ Neena gidooppe, neeni taw ne k'oomaw lo"obaa kiiteta; ayaw gooppe, neeni taananna ne k'oomaanna Med'inaa Godaa sintsan c'aak'etaadda. Shin taanan bayzuu de'oppe, taana neeni wod'a! Ne aawoo taana aatsa immoppa» yaageedda.

⁹ Yoonataani, «Hewe neeppe haakko! Ta aawuu neena k'ohanaw bare k'ofaa k'achcheeddawaa taani ereeddentto, new odikkitaayye?» yaagiide zaareedda.

¹⁰ Hewaappe guyye Daawite, «Ne aawuu new iita zaaruwaa zaarooppe, taw odanawe oonee?» yaagiide oochcheedda.

¹¹ Yoonataani, «Haaya; gade boytte» yaageedda; yaatina, laa"attuukka gade beeddino.

¹² Yoonataani Daawita hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay ero, taani wontti peeshina ta aawuwaa k'orana. I new lo"uwaa k'oppooppe, taani kiittaade neena erissana.

¹³ Shin ta aawuu neena k'ohanaw koyeeddawaa gidooppe, k'ay hewaa taani neena erissennan aggooppenne neena saruwaan moyzza yeddenan aggooppe, Med'inaa Goday taw iito! Med'inaa Goday ta aabunna ittippe gideeddawaadan neenanakka ittippe gido.

¹⁴ Taana Asay wod'enaadan ta de'uwaa laytsaa ubbaan aggena siik'uwaa, Med'inaa Godaawaa mallaa taw kiiteta.

¹⁵ K'ay Goday Daawita morkkatuswaa ubbaa gadiyaappe d'ok'olleedda wodekka, ta golliyaa asaappe ne siik'uwaa haassoppa» yaageedda.

¹⁶ Hewaa diraw, Yoonataani, «Med'inaa Goday Daawita morkkatumwaa oochcho» yaagiide Daawita golliyaa asaana k'aalaa c'aak'uwaa c'aak'k'eteedda.

¹⁷ Yoonataani Daawita bare huup'iyaadan siik'eedda diraw, «Neeni taana tumu siik'iyaawaa k'onc'c'issanaw ane taw laa'entsuwaa c'aak'k'a» yaagiide c'aak'k'iseedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan, Yoonataani Daawita, «Wontta aginaa s'eeruwaa bonchchiyaa gallassaa; neeni uttiyaa sa'ay mela de'oppe, neeni baynnawe erettanawaa.

¹⁹ Wontti peeshina omarssi baade, ha metuu doommeedda gallassi neeni k'oosetteedda sa'aan k'osetta; k'osettaade Es'ela giyaa zaallaappe guyyenna takkashhsha.

²⁰ Taani ayentto s'onggiyaawaa malataade, Aa miyiyanna heezzu pootsatuwaa wonddaafiyaan dukkana.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, ta k'oomaan, ‹Baade zubbetuwaa koya› yaagaadde kiittana; taani Aa kiittaadde, ‹Be'a; zubbetuu neeppe ha baggana de'iino; taakko akkaade ya› yaagiyaawaa gidooppe, haaya; ayaw gooppe, Med'inaa Goday ero, new sa'i saro; neena ayaynne bochchenna.

²² Shin taani ta k'oomaan, ‹Be'a; zubbetuu neeppe hini baggana de'iino› yaagiyaawaa gidooppe, neeni aggade ba; ayaw gooppe, Med'inaa Goday neena wora yeddeedda.

²³ Neeninne taani haasayeedda k'aalaa c'aak'uwaa gidooppe, hewoo neepenne taappe gidduwaan Med'inaa Goday med'inaw markka» yaageedda.

24 Hewaa diraw, Daawite gaden k'osetteedda. Aginaa s'eeruwaa bonchchiyaa gallassay gakkeedda wode, Kaatiyaa Saa'ooli k'umaa maanaw yeedda.

25 Haroode bare uttiyaa sa'aan godaa lank'k'iyaan utteedda; Yoonataani aappe sintsa bazzuwaan utteedda; Abaneeri Saa'oola lank'k'iyaan utteedda; shin Daawita sa'ay mela de'ee.

26 Saa'ooli he gallassaa ayinne gibeenna; ayaw gooppe, Saa'ooli, «Daawite ayentto haneedda; he gallassaa bonchchennaadan tuneedda; tuma I tuneedda» yaagiide k'oppeedda.

27 Shin wontetsa gallassikka, aginaw laa'entso gallassi Daawita sa'ay mela de'ee. Saa'ooli bare na'aa Yoonataana, «Isseyaa na'ay zinokka hachchikka k'umaa maanaw ayaw yibeennee?» yaagiide oochcheedda.

28 Yoonataani, «Daawite Beeteleeme baana giide taana oochcheedda;

29 I taanikka, «Nu golliyaa Asay kataman yarshshuwaa yarshshiyaa dirawunne ta ishaykka taana azazeedda diraw, hay taana yeddaarikkii; neeni taana siik'iyaawaa gidooppe, ane taani ta ishatuwaa be'anaw bay, yaageedda. Kaatiyaa maaddappe maanaw I yibeennawe hewaa gishshassa» yaagiide zaareedda.

30 Saa'ooli Yoonataana bolla hank'k'uwaa ees's'i kesiide hawaadan yaageedda; «Laa geellanne makkalanchcha mishiratti na'aw, neeni ne huup'iyaw kawushshanawunne neena yeleedda ne daayo kawushshanaw neeni Isseyaa na'aa bagga giddeeddawaa taani erikkitaayye?

³¹ Isseyaa na'ay ha sa'aa bollan de'eedda peshan ubbaan neeni woy ne kawutetsay ek'k'enna. Ha'i kiittaade taw Aa ahissa; ayaw gooppe, I hayk'anaw bessee» yaageedda.

³² Hewaaappe guyye Yoonataani bare aawuwaa Saa'oola, «I ayaw hayk'k'ii? I ootseeddabay ayee?» yaagiide oochcheedda.

³³ Shin Saa'ooli Yoonataana wod'anaw tooraa Aa bolla s'onggeedda. Hewaa diraw, Yoonataani bare aawuu Daawita wod'anaw k'ofaa k'achcheeddawaa ereedda.

³⁴ Hank'k'uwa ees'etiide maaddappe denddee ek'k'eedda; bare aawuu Daawita kawushsheedda diraw Yoonataani kayyottiide, he aginaw laa'entso gallassaa mibeenna.

³⁵ Wontta Yoonataani Daawitana gaketanaw gade biide barenanna itti yalaga na'aa akkiide beedda.

³⁶ Yoonataani na'aa, «Taani wonddaafiyaan dukkiyaa zubbetuwaa wos's'aade koya» yaageedda; hewaaappe guyyiyaan na'ay wos's'iyyaa wode, zubbiyaa hefintsa dukkeedda.

³⁷ Na'ay Yoonataana zubbii wod'd'eedda sa'aa gakkeedda wode, Yoonataani na'aa s'eesiide, «Zubbii neeppe hini baggana de'ennee?» yaageedda.

³⁸ K'aykka Yoonataani na'aa, «elleella; elleellaade ba; ek'k'oppa!» yaagiide bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide oodeedda. He na'ay zubbiyaa mas'iide akkiide, bare godaakko aheedda.

³⁹ Na'ay ha yewuwaa ayinne erenna; Yoonataananne Daawita s'alaalay eriino.

40 Yoonataani bare ola miishshaa na'aw immide, «Tookka akkaade katamaa afa» yaageedda.

41 Na'ay beeddawaappe guyyiyaan, Daawite he zaallaa guyyeppe kesseedda; Yoonataana sintsan gulbbatiide, bare deemuwaa biittaa boshissiide heezzu gede goyneedda. Hewaappe guyyiyaan, ittuu ittuwaanna yerettiide yeekeeddino; shin Daawite Yoonataanappe aad'uwaan yeekeeddina.

42 Yoonataani Daawita, «Saro ba; *Ne giddoninne ta giddon, ne zeretsaa giddoninne ta zeretsaa giddon, Med'inaa Goday med'inaw markka gido*» yaagiide nuuni laa"uu Med'inaa Godaa suntsaan c'aak'k'eitto» yaageedda. Hewaappe guyyiyaan, Daawite denddiide beedda; Yoonataanikka kata-maa guyye simmeedda.

21

Daawite Saa'oolappe Bak'ateedda

1 Daawite k'eesiyaabimeeleekko Nooba kata-maa beedda; Abimeleeki Daawitana gaketanaw kokkoriidde yiide, «Neeni ayaw neerekka de'ay? Ayaw hara Asay neenana de'ennee?» yaagiide oocheedda.

2 Shin Daawite k'eesiyaabimeeleeka, «Kaatii taana, *Taani neena kiitteedda yewuwaanne azazeedda azazuwaa ooninne eroppo*» yaagiide taana ittibaa azazeedda. Ta asatuu itti sa'aan taananna gakettanaadan odaad.

3 Ha"i ne kushiyan ayay de'ii? Ichcheshu bashe ukitsaa woy de'eeddawaa ayaanne taw immaarikkii» yaageedda.

4 Hewaaappe guyye k'eesii Daawita, «Asay ubbay miyaa ukitsay taw baawa; shin geeshsha ukitsay de'ee; he asatuu barena mac'c'a asappe naageed-dawaa gidooppe, unttunttu maanaw danddayi-no» yaageedda.

5 Hewaaappe guyye Daawite k'eesiyaa, «Tuma nuuni ha kiitaw keso saappe doommiide, mac'c'a asaappe naagetteeddo; haray atto geeshsha gidenna kiitaa wodekka unttunttu asatetsay geeshsha; hachche ubbaa aad'd'iide geeyanaw koshshennet!» yaageedda.

6 Hewaa diraw, k'eesii Daawitaw geeshsha ukitsaa immeedda; ayaw gooppe, k'eesiyaw de'iyaawe ho"yaa ukitsaa Aa sa'aan wotsanaw Med'inaa Godaa sintsappe dentseedda geeshsha ukitsaa s'alala.

7 Saa'ola k'oomatuwaappe itti bitanii he gallas-saa Med'inaa Godaa sintsan naagiidde de'ee; Aa suntsay Doyk'a; I Eedooma biittaa asaa; Saa'ola mehiyaa heemmiyaawanttoo I kaappuwaa.

8 Daawite Abimeleeka, «Tooray woy mashshay new de'anddeeshsha? Kaatiyaa kiitay elleelliso diraw, taani ta mashshaa woy hara ola miishshaa ahabeyikke» yaagiide oochcheedda.

9 Shin Abimeleeki, «Neeni Eela Zanggaaraan wod'eedda Piliss's'eemiyyaa Gooliyaada mashshay hawaan de'ee; c'urk'k'aan I s'aas'ettiide, eefu-udiyaa geetettiyyaa mayuwaappe guyye baggana de'ee. Neeni koyiyaawaa gidooppe Aa akka; aappe attina, hara mashshay hawaan baawa» yaagiide zaareedda.

Hewaappe guyye Daawite, «Hewaa mala hara mashshay baawa; Aa taw hamma» yaageedda.

¹⁰ He gallassi Daawite denddiide, Saa'oolappe bak'atiide, Gaate katamaa Kaatiyaa Akiishakko beedda.

¹¹ Shin Akiisha oosanchchatuu, «Hawe Daawite bare biittan kaatiyaa gidenneeyye? K'ay mac'c'a asatuu yes's'iiddinne duriidde, «Saa'ooli sha"aa wod'eedda; Daawite tammu sha"aa wod'eedda» yaagiide sabbeedda bitaniyaa gidenneeyye?» yaageeddino.

¹² Daawite unttunttu haasayaa bare wozanaan oyk'k'iide, Gaate Kaatiyaa Akiisha loytsi yayeedda.

¹³ Hewaa diraw, Daawite unttunttu sintsaan wozanay boshetteedda asa malateedda; unttunttu Aa oyk'k'ana haniyaa wode, gooyiyaawaadan kare penggiyaa ifitsaa k'aac'eretseenne buuchchaanna duge zaariide saassuwaa lokkayee.

¹⁴ Akiishi bare oosanchchatoo, «Be'ite; hawe bitanii gooyee. Hinttenttu ayaw Aa taakko aheeddee?

¹⁵ Ha bitanii ta sintsan gooyanaadan hinttenttu aheeddawe, ta matan haray gooyiyaawe d'ayneeyye? Ha bitanii ta soo gelanaw bessiyye?» yaageedda.

22

K'eersetuwaa Wod'eeddino

21:9 1 Sam. 17:51 **21:11** 1 Sam. 18:7; 29:5 **21:12** Maz. 56
(Huup'iyyaa) **21:13** Maz. 34 (Huup'iyyaa)

¹ Daawite Gaate katamaappe bak'atiide, Adulaama katamaa matan de'iyyaa gonggoluwaa beedda; Aa ishatuwaanne Aa aawuwaa soo Asay ubbay hewaa siseedda wode, unttunttu yaa duge aakko wod'd'eeddino.

² Metooteeddawantu, woy ac'uwan geleed-dawantu, woy sa'ay iiteeddawantu ubbatuu Daawitakko shiik'eeddino; I unttunttoo kaappuwaan gideedda. Itti oyddu s'eetuwaan gidiyaa Asay aanana de'ee.

³ Daawite he saappe denddiide, Moo'aaben de'iyyaa Mis'ip'p'a beedda; Moo'aabe kaatiyaa, «S'oossay taw ootsanabaa taani erana gakkanaw ta aattonne ta aawuwaa ne matan wotsissaarikkii» yaagiide woosseedda.

⁴ Hewaa diraw, Daawite unttuntta Moo'aabe kaatiyaa matan wotseedda; geesuwaa giddon Daawite k'osetti utteedda wode ubbaan unttunttu kaatiyaa matan de'eeddino.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiyaa Gaadi Daawitakko yiide, «Geesuwaa giddon gam"oppa; ha saappe denddaade Yihudaa gadiyaa ba» yaageedda; Daawite he saappe Hereta wora beedda.

⁶ Daawitenne Aa Asay beetteeddawaa Saa'ooli siseedda; Saa'ooli Gib'aa katamaa matan de'iyyaa deriyaan, tamaariskka geetettiyaa mitsaa garssan tooraa oyk'k'iide utteedda; Aa oosanchchatuu Aa dooddiide ek'l'eeddinno.

⁷ Saa'ooli unttuntta, «Hinttenttoo, Biiniyaama asatoo, sisite! Isseyaa na'ay goshshaanne woyniyaa tokkiyaa sa'aa hinttenttu ubbaw

immanee? Shaalak'atuwaanne s'eetuwaan
kaappatuwaa ootsiide hinttentta suntsanee?

8 Hinttenttu ubbay ta bolla mak'etteeddita;
ta na'ay Isseyaa na'aanna k'alaa c'aak'uwaan
c'ak'k'eteedawaa ooninne taw odibeenna.
Hintteppe itti asaynne taw k'arettenna;
hachchewaadankka ta na'ay ta k'oomaan taana
wod'isanaw dentseedawaa ooninne taw
odibeenna» yaageedda.

9 Saa'oola oosanchchatuwaanna ek'k'eenda
Edoomiyaa Doyk'i Saa'oola, «Isseyaa na'ay
Ahis'uuba na'aa Abimeleekakko Nooba katamaa
beeddawaa taani be'aaddi.

10 Abimeleeki Daawite ootsanabaa Med'inaa
Godaa oochcheedda; yaatiide Daawitaw
shink'k'aa immeedda; k'ay Piliss's'eemiyyaa
Gooliyaada mashshaakka aw immeedda»
yaageedda.

11 Hewaappe guyyiyaan, Ahis'uuba na'aa
k'eesiyaa Abimeleekanne Nooba kataman
k'eesatuwaa gidiide de'iyyaa Aa aawuwaa soo assaa
ubbaa kaatii s'eessina, untunttu kaatiyaakkko
yeeddino.

12 Saa'ooli Abimeleeka, «Ahis'uuba na'aw, sisa»
yaageedda.

Abimeleeki, «Ero ta godaw» yaageedda.

13 Saa'ooli Aa, «Neeninne Isseyaa na'ay ta bolla
ayaw mak'etteeddite? Neeni aw ukitsaanne
mashshaa immaade, I taana wod'anaw dend-
dana mala, aw S'oossaa ayaw oochchaaddii?»
yaageedda.

14 Abimeleeki kaatiyaa, «Ne k'oomatuwaa ubbaa gidduwaan Daawitedan ammanetiyaawe, kaatiyaanna bolloteeddawe, neena naagiyawantta azaziyaawenne ne soo asaa giddon loytsi bonchchettiyaawe haray oonee?

15 Taani aw S'oossa oochchishin, hawe taw koyro? gidenna! Kaatiyaw, taana ne k'oomaa woy ta aawuwaa soo asaa ubbaa ayinne moottoppa; ayaw gooppe, taani ne k'oomay ha yewuwaa guutsa gidina wolk'k'aama gidinakka mule erikke» yaageedda.

16 Kaatii, «Abimeleeka, neeninne ne aawuwaa golliyaa Asay ubbay hayk'k'ana» yaageedda.

17 Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli bare matan ek'k'iide naagiyawantta, «Med'inaa Godaa k'eesetuwaan wod'ite; ayaw gooppe, unttuntukka Daawita maaddeeddino; Daawite bak'ateeddawaa eriidde, taw odibeykkino» yaageedda. Shin kaatiyaa oosanchchatuu Med'inaa Godaa k'eesatuwaan bolla parenttu kushiyaa wotsennan is'seeddino.

18 Yaatina kaatii Doyk'a, «K'eesetuwaan neeni wod'a» yaagiide azazeedda. Edoomiyaa Doyk'i k'eesetuwaan shoc'eedda; he gallassi eefuudiyyaa mayyeedda hosppun tammanne ichcheshu k'eesetuwaan I wod'eedda.

19 Hewaa bollakka k'eesatuwaan katamaa, Nooba k'ara mashshaan busakkeedda; he kata-man de'iyaa attumawaa, mac'awaa, naanaa, k'eri naanaa, mehetuwaa, haretuwaanne dorssatuwaan k'ara mashshaan Doyk'i suppu ootseedda.

20 Shin Ahis'uuba na'aa Abimeleeka naanatuwaappe Abiyaataara geetettiya itti na'ay

kessi akkiide, Daawitakko bak'ateedda.

²¹ Saa'ooli Med'inaa Godaa k'eesetuwaan wod'eeddawaa Daawitaw oodeedda.

²² Daawite Abiyaataara, «Edoomiyaa Doyk'i he sa'aan de'iyaawaa taani be'eedda wode, I Saa'oolaw odanawaa he gallassi eraad. Ne aawuwaa soo asaa ubbaa hayk'oo ooshettiyaawe taana.

²³ Simmi neeni taananna de'a; yayyoppa. Neena wod'anaw koyiyaa uray taana wod'anaw koyiyaawaa; shin neeni ta matan saro de'ana» yaageedda.

23

Daawite K'a'iila Katamaa Piliss's'eematuwaappe Ashsheeda

¹ «Piliss's'eema asatuu K'a'iila katamaa oliino; katsaakka bonk'k'iino» yaagiyaa oduwaa Daawite siseedda.

² Daawite Med'inaa Godaa, «Taani baade Piliss's'eema asatuwaa oloo?» yaagiide oochocheedda.

Med'inaa Goday Daawita, «Ba; Piliss's'eema asatuwaa ola; K'a'iila katamaa ashsha» yaageedda.

³ Shin Daawita asatuu, «Nuuni hawaan Yihudaa biittan de'iiddenne yayyeetto; shin Piliss's'eema asatuwaanna olettanaw nuuni K'a'iila katamaa biidde, waan aatsi yayyaneeshsha!» yaageed-dino.

⁴ Hewaa diraw, Daawite zaaretsiide Med'inaa Godaa oochocheedda; Med'inaa Goday Aa, «Piliss's'eema asatuwaa taani new aatsa immana; dendda; K'a'iila katamaa ba» yaageedda.

5 Daawitenne Aa Asay K'a'iila katamaa biide, Piliss's'eema asatuwaanna oletteeddino; untunttu mehiyaa omooddeeddino. Unttunttuppe daro asaa wod'iide, Daawite K'a'iila katamaa asaa ashsheeda.

6 Abimeleeka na'ay Abiyaataare Daawitakko K'a'iila katamaa bak'atiyaa wode, eefuudiyyaa geetettiyyaa mayuwaa akkiide beedda.

7 Daawite K'a'iila katamaa beeddawaa Saa'ooli sisiide, «S'oossay Daawita ta kushiyaa aatsi immeedda; ayaw gooppe, ifitsaynne dirssay de'iyaa katamaa geliide, barekka k'ashetteedda» yaageedda.

8 K'a'iila katamaa biide, Daawitanne Aa asaa dooddana mala, Saa'ooli bare olanchchatuwaa ubbaa s'eeseedda.

9 Saa'ooli bare bolla iitabaa mak'k'eteeddawaa Daawite ereedda; k'eesiyaa Abiyaataara, «Eefuudiyyaa haa akka ya» yaageedda.

10 Hewaappe guyyiyaan Daawite, «Abeet Med'inaa Godaw, Israa'eeliyaa S'oossaw, ta gaasuwaan Saa'ooli K'a'iila katamaa bayzanaw mak'k'eteeddawaa taani ne k'oomay wurssaade sisaad.

11 K'a'iila katamaa Asay taana Saa'oolaw aatsiide immaneeshsha? Taani ne k'oomay siseed-dawaadan Saa'ooli tumukka haa yaaneeshsha? Abeet Med'inaa Godaw, Israa'eeliyaa S'oossaw, taw ne k'oomaw odaarikkii» yaageedda.

Med'inaa Goday Daawita, «Ee; Saa'ooli yaanawaa» yaagiide zaareedda.

12 Daawite, «K'a'iila katamaa asatuu taananne ta asaa Saa'oolaw aatsiide immaneeshsha?» yaagi-ide zaaretsiidekka ochcheedda.

Med'inaa Goday, «Ee; unttunttu hinttentta aatsi-ide immana» yaageedda.

¹³ Daawitenne usuppu s'eetu gidiyaa Asay K'a'iila katamaappe kesiide, itti saappe itti sa'aa hemetaa oyk'k'eeddino. Daawite K'a'iila kata-maappe bak'ateeddawaa Saa'ooli siseedda wode, baanaw k'oppeeddawaa aggi basheedda.

Saa'ooli Daawita Oyk'k'anaw Koyeedda

¹⁴ Daawite bazuwaa geesotuwaaninne Ziifa woran de'iyaa zoozetuwaan de'eedda. Saa'ooli Aa demmanaw ubbaa gallassi koyee; shin S'oossay Aa Saa'oola kushiyen aatsi immibeenna.

¹⁵ Daawite Ziifa woran de'iyaa Horeesha giyaan saan de'ishshin, Saa'ooli barena wod'anaw kesseeddawaa Daawite ereedda.

¹⁶ Saa'oola na'aa Yoonataani denddiide, Daawitakko Horeesha beedda; Daawita S'oossan wolk'kaa demmaniaadan mintsetsiidde,

¹⁷ «Yayyoppa; ta aawuwaa Saa'ooli neena kushiyaaninne bochchenna; neeni Israa'eeliyaa bolla kaatetana; taanikka neeppe garssana mooddana; haray atto ta aawuu Saa'olekkka hewaa ereedda» yaageedda.

¹⁸ Unttunttu laa"attuukka Med'inaa Godaa sintsan ituu ittuwaanna c'aak'k'etteeddino; Daawite Horeeshan gam"ina Yoonataani bare soo beedda.

¹⁹ Ziifa asatuu Saa'oolakko Gib'aa katamaa biide, «Daawite Yasemoonappe gedissa baggana Hakiila Deriyaa bolla Horeesha geesuwaan nu matan k'osetti utteedda.

20 Nu kaatiyaw, ha"ikka neeni doseedda wode haa duge wod'd'a; yaatooppe, nuuni Aa ne kushiyaa aatsi immana» yaageeddino.

21 Saa'ooli unttunttu, «Hinttenttu taw k'aretteedda diraw, hinttentta Med'inaa Goday anjo.

22 Biide ane gujjiidekka geeshshite; Daawite daro gede hak'a binttonne k'ay yaan ooni Aa be'eeddentto, geeshshiide erite; ayaw gooppe, I loytsi c'inc'c'a giyaawaa taani sisaad.

23 Daawite k'osettiyyaa sa'aa ubbaa be'iide, muruta yewuwaa akkiide, taakko simmiide yiite. Hewaappe guyyiyaan, taani hinttenana baana; I he heeraan de'oppe, taani Aa kumentsaa Yihudaa yaraa giddon demmania gakkanaw koyana» yaageedda.

24 Hewaa diraw, unttunttu Saa'oolappe sintsatiide Ziifa beeddino. Daawitenne Aa Asay Yase-moonappe gedissa baggana de'iyaa Maa'oona woran Aaraba geetettiyyaa gad'an de'iino.

25 Saa'oolinne Aa Asay Daawita koyanaw beed-dino. Daawite hewaa siseedda wode, zaal-laakko wod'd'iide, Maa'oona woran utteedda. Saa'ooli hewaa siseedda wode Maa'oona baz-zuwaan Daawita koyiidde beedda.

26 Saa'ooli deriyaappe itti bagga miyyiyaanna bee; Daawitenne Aa Asay hinkko bagga miyyiyaanna biino. Unttunttu Saa'oolappe bak'atanaw elleelliino; ayaw gooppe, Saa'oolinne Aa asatuu, Daawitanne Aa asatuwaa oyk'k'anaw mati utteeddinno.

27 Shin kiietteeddae Saa'oolakko yiide, «Haaya! Piliss's'eema asatuu biittaa bolla

woraajjeeddino» yaageedda.

²⁸ Saa'ooli Daawita koyiyaawaa aggiide, Piliss's'eema asatuwaana olettanaw beedda. Hewaa diraw, he sa'ay «Shaakkiyaa zaallaa» geetetteedda.

²⁹ Daawite he saappe kesiide, Enggaada kata-maan matan de'iyyaa geesotuwaan utteedda.

24

Daawite Saa'oola Shemppuwaa Ashsheeda

¹ Saa'ooli Piliss's'eema asatuwaa yederssiyaa saappe simmina, «Daawite Enggaada katamaa matan de'iyyaa woran de'ee» giide aw odeeddino.

² Israa'eeliyaa ubbaa giddoppe dooretteedda heezzu sha"^a asaa Saa'ooli akkiide, Daawitanne Aa asaa koyanaw, «Wora Deeshshatuu Geessiyaa Zaallaa» giyaa sa'aa mata beedda.

³ Saa'ooli ogiyaa doonaan dorssaa ak'uwa matan de'iyyaa gonggoluwaakko yeedda; sheeshshaw uttanaw gonggoluwaa giddo geleedda. Daawitenne Aa Asay gonggoloo giduwaakko shiik'iide utteeddinno.

⁴ Daawita Asay Aa, «Hekko taani ne morkkiyaa ne kushiyaa aatsa immana; neeni Aa ne koy-eeddawaadan ootsana yaagiide Med'inaa Goday new odeedda gallassay hachcha» yaageeddinno. Daawite Saa'oola erissennan shiik'iide, Saa'oola mayuwaa s'eeraappe k'ans's'i akkeedda.

⁵ K'ans's'eeddawaappe guyyiyaan, Daawite bare wozanaan kayyotteedda.

6 Daawite bare asatuwaa, «Med'inaa Goday okkiide kaateyeedda ta godaw taani hewaa ootsanaawaa woy Aa bolla ta kushiyaa dentsanawaa S'oossay taappe haasso; ayaw gooppe, S'oossay okkiide kaateyeeddawe Aa» yaageedda.

7 Daawite hawaadan seeriide, Saa'oola bare asan boshissennaan diggeedda. Saa'ooli gonggoluwaa giddoppe kesiide, bare ogiyaan geleedda.

8 Saa'oli beeddawaappe guyyiyaan, Daawite gonggoluwaa giddoppe kesiide, Saa'oola, «Ta godaw, kaatiyaw!» yaagiide s'eeseedda; Saa'oli guyye zaariidde s'eelleedda; Daawite biittan duge guufanniide, Saa'oolaw goyneedda.

9 Yaatiide Daawite Saa'oola, «Daawite neena k'ohanaw koyee giyaa asatuwaa k'aalaa neeni ayaw sisay?

10 Ha gonggoluwaa giddon Med'inaa Goday neena hachche taw aatsi immeedawaa neeni ne ayfiyaan be'aadda; taani neena wod'anaadan amareedawantu taana dentsetseeddino; shin taani, Med'inaa Goday okkiide kaateyeeddawaa I gidiyaa diraw, taani ta goda bolla ta kushiyaa dentsikke yaagaadde neena ashshaad.

11 Ta aawoo, be'a; ta kushiyaa de'iyaa ne mayuwaa s'eeraa hawaa s'eella! Ne mayuwaa s'eeraappe k'ans's'a akkaad; shin neena wod'abeykke; taani neena k'ohabeennawaanne makkalabeennawaanee akeekaade era; taani neena k'ohabeykke; shin neeni taana wod'anaw shankkataasa.

12 Newaanne tawaa Med'inaa Goday pirddo; Med'inaa Goday neeni taana k'oheeddawaan haluwaa kesso; shin taani ne bolla ta kushiyaa dentsikke.

13 Beni wode, Iitaa ootsiyaawanttuppe iitabay kesee yaagiya leemisuu de'ee; hewaa diraw, taani neena kushiyaaninne bochchikke.

14 Israa'eeliyaa kaatii O bolla keseeddee? Neeni oona oyk'k'anaw koyay? Hayk'k'eedda kanaa woy kattoliyaa koyay?

15 Med'inaa Goday nu giddon daannato; newaanne tawaa I pirddo; ta yewuwaa s'eelliide, ta diraw I mootetto; ne kushiyaappe taana I ashsho» yaageedda.

16 Daawite Saa'oolaw haasayiyaawaa wursseedda wode, Saa'ooli Daawita, «Ta na'aw Daawitaa, hewe ne k'aalee?» yaageedda; Saa'ooli bare k'aalaa d'ok'k'isiide yeekeedda.

17 K'aykka Daawita, «Neeni taappe aad'd'eenda s'illuwaa; ayaw gooppe, taani new iitabaa ootsina, neena taw lo"obaa ootsaadda.

18 Med'inaa Goday taana hachche new aatsi imminakka neeni taana wod'abeenna diraw, taw neeni ootseedda lo"obaa taana bessaada.

19 Asay bare morkkiyaa demmiide k'ohennaan yeddiyyye? Neeni taw hachche ootseedda keekatetsaa diraw, Med'inaa Goday neena anjo.

20 Ha"ikka neeni Israa'eeliyaw kaatiyaa gidanawaanne Israa'eeliyaa kawutetsay ne maataa garssan ek'k'anawaa taani eray.

21 Ha"i simmi taappe guyyiyaan, ta zeretsaa neeni duutsennaadaaninne ta suntsaakka ta

aawuwaa golliyaappe k'uc'c'ennaadan Med'inaa
Godaa suntsan taw c'aak'k'a» yaageedda.

²² Daawite Saa'oolaw c'aak'k'eedda. Hewaappe guyyiyaan, Saa'oli bare soo simmiide beedda; Daawitenne Aa Asay pude geessuwaa beeddino.

25

Sammeela Hayk'uwaan

¹ Sammeeli hayk'k'ina Israa'eeliyaa asatuu ubbay shiik'iide, aw yekkeeddino; Raama kataman de'iyyaa Aa son moogeeddino.

Daawita, Naabaalanne Abigaalo

Hewaappe guyyiyaan, Daawite Paaraana bazzuwaan beedda.

² Maa'oonan itti bitanii de'ee; he bitaniyaw ak'uu K'armmeloosan de'ee; I daro dure; itti sha"a deeshshatuunne heezzu sha"a dorssatuu aw de'iino. I unttunttu isikiyaa K'armmeloosa kataman meedee.

³ He bitaniyaa suntsay Naabaala; Aa machchatti suntsay Abigaalo. Iza eranchchanne malaa lo"a machchattio; shin I asinay mek'etsi baynna iita asaa. I Kaaleeba yara.

⁴ Daawite woran de'iidde, dorssaa isikiyaa Naabaali meediyaawaa siseedda.

⁵ Daawite tammu wodallatuwa hawaadan yaagiide kiitteedda; «Naabaalakko K'armmeloosa katamaa biide, ta suntsan Aa sarotite;

⁶ Saro de'ay! Neenikka ne golliyaa asaykka saree! New geeddawe ubbay saro de'ii!

⁷ «Neeni dorssaa isikiyaa meediyaawaa taani sisaa; ne dorssaa heemmiyaawanttu nuunanna ittippe de'eedda wode, nuuni unttuntta

genibeykko; unttunttu K'armmeloosa kataman utteedda wode ubbaan unttunttubaappe ayaynne pac'c'ibeenna.

⁸ Hewaa neeni ne k'oomatuwaa oochchooppe, unttunttu new odana. Nuuni hachche shoobiya gallassi neekko yeedda diraw, ta wodalla asatoo hayyanaa lo"^a; ne kushiyaa de'iyaabaappe ne k'oomatoonne ne na'aa Daawitaw hayyanaa imma yaagite» yaagiide azazeedda.

⁹ Daawita asatuu Naabaalakko gakkiide, Daawita kiitaa aw odeeddino; hewan naageeddino.

¹⁰ Naabaali Daawita k'oomatuwaa, «Daawite oonee? Isseyaa na'ay oonee? Ha wodiyaan daro k'oomatuu barenttu godatuwaappe bak'atiino.

¹¹ Ta ukitsaa, ta haatsaanne ta dorssaa meediyaawanttoo shuketteedda ashuwaa dentsaade, ha oonenttonne yeedda sa'ay erettenna asatoo ayaw immoo?» yaageedda.

¹² Daawita asatuu simmiide guyye beeddino. Bi gakkiide Naabaali geeddawaa ubbaa Daawitaw odeeddino.

¹³ Daawite bare asatuwaa, «Hinttenttu mashshaa mashshaa danc'c'ite» yaageedda; hewaappe guyyiyaan ubbatuukka barenttu mashshaa mashshaa danc'c'eeddino; Daawitekka bare mashshaa danc'c'eedda. Daawite oyddu s'eetuwaan gidiyaa asatuwaana pude beedda; laa"^u s'eetu Asay unttunttuwaan naagiidde atteedda.

¹⁴ K'oomatuwaappe ittuu Naabaala machchato Abigaalo hawaadan yaageedda; «Daawite woran

de'iidde nu godaa, «Saro» gaanaw asaa kiitteedda; shin I unttuntta boreedda.

¹⁵ Gidoppekka, ha asatuu nuw loytsi lo"^a; unttunttu nuuna genibeykkino; nuuni unttunttunna ittippe dembban peesheedda wode ubbaan nubaappe ayaynne pac'c'ibeenna.

¹⁶ Nuuni nu dorssaa wudiyaa unttunttu matan heemmiyaa wode, k'ammanne gallassi unttunttu nuw dirssaa gideeddino.

¹⁷ Hayanaa ha yewuwaa waatanenttonne k'oppa; ayaw gooppe, nu godaa bollanne Aa soo asaa bolla kobabay kessana hanee. Nu goday hewaa mala mek'etsi baynna iita asaa gideedda diraw, ooninne aw haasayanaw danddayenna» yaageedda.

¹⁸ Abigaala ellekka laa"^u s'eetu komppo ukitsanne laa"^u ogoruwaa woyniyaa eessaa, s'iis'etteedda dorssatuwaa ichcheshatuwaa, tammanne laappun kiilo giraame tishaa s'iis'^a, itti s'eetu wurc'c'o woyniyaa teeraanne balasiyaa bak'etsaa melaappe laa"^u s'eetuwaak akkaade, hariyaan c'aanaaddu.

¹⁹ Yaataade k'oomatuwaa, «Hinttenttu taappe sintsaw aad'd'iide biite; taani hinttenttu geeduwaak kaallana» yaagaaddu; shin bare asinaa Naabaalaw ayinne odabeykku.

²⁰ Bare hariyaa toggaadde deriyaana duge zanggaaraa wod'd'iyaa wode, Daawitenne Aa Asay iikko simmiide duge wod'd'iino; izi unttunttunna gakettaaddu.

²¹ Daawite bare wozanaan, «Abaappe ayaynne pac'c'ennaadan taani ha bitaniyaa ak'uwaab ubbaa naageeddawe c'oo mela; taani lo"eeddawaan

kushiyaa I taw iitaa zaareedda.

²² Wontta guura gakkanaw, taani aabaa gideedda ubbaappe itti attumawaanne pas'a aggooppe, S'oossi taana pas'a aggoppo» yaageedda.

²³ Abigaala Daawita be'eedda wode, hariyaappe ellekka wod'd'aade, Daawita sintsan biittan guufannaade aw wutishaaddu.

²⁴ Iza Aa gediyaa kunddaade, «hay ta godaw, ha bayzuu ta s'alalaassa gido! Taana ne k'oomatoo haasayissaarikkii; taani ne k'oomatta haasayiyaawaa sisaarikkii.

²⁵ Ha mek'etsi baynna iita bitaniyaabaa, Naabaalabaa sisoppa; ‹Naabaala› guussay ‹Eeya› giyaawaa; Ibare suntsaadankka eeyaa. Ta godaw, neeni kiiitteedda asatuwaa taani ne k'oomatta be'abeykke.

²⁶ «Med'inaa Goday ero! Ne shemppu ero! Neeni suutsaa gussennaadaaninne ne kushiyan ne haluwaa kessennaadan, neena ta godaa te'eeddawe Med'inaa Godaa. Ne morkketuunne neena ta godaa k'ohanaw koyiyaawantu Naabaaladan hanino.

²⁷ Ha imotay taani ne k'oomatta new ta godaw aheeddawe neena kaalliyaa asatoo imetto.

²⁸ Hay ta godaw, taani ne k'oomatta baleedda balaa atto yaaga! Neeni Med'inaa Godaa olaa olettiyaa diraw, Med'inaa Goday neenanne ne zeretsaa kaateyana. Neeni de'eedda laytsaa ubbaan iitatetsay ne bolla beettoppo.

²⁹ «Ayaa asaynne neena wod'anaw koyooppe, itti uray bare al'o miishshaa naagiyaawaadan, Med'inaa Goday ne S'oossay neena saro naagana.

Shin shuchchaa yambbarshshan oliyaawaadan, I ne morkkatuwaa de'uwaa olana.

³⁰ Med'inaa Goday ta godaw ootsanaw haasayeedda keekatetsaa ubbaa ootsiyaa wodenne Israa'eeliyaa bolla kaateyiyyaa wode,

³¹ gaasuu baynnan suutsaa gusseeddawaan woy bare haluwaa kesseeddawaan ta godaa wozanay dagammennanne hirgenna. Med'inaa Goday new keekeedda wode, taana ne k'oomatoo dogoppa» yaagaaddu.

³² Daawite Abigaalo, «Neena taananna gaketanaw hachche kiitteedda Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay galatetto.

³³ Neeni lo'o k'oppeedda dirawunne taani asaa suutsaa gussennaadaan ta kushiya c'igetennaadan diggeedda diraw, anjjetta.

³⁴ Hewe bayinnawaa gidooppe, taani neena k'ohennaadan te'eedda de'uwaa Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay ero! Neeni taananna gaketanaw elleellaade yeennentto, sa'ay wonttana gakkanaw, Naabaalabaa gidiyaa itti attuma asinnee pas'a attena» yaageedda.

³⁵ Abigaala aw aheedawaa I kushiyaappe Daawite akkiide, «Ne soo saro gakka. Taani ne k'aalaasisaad; ne ooshaakka akkaad» yaageedda.

³⁶ Abigaala simmaade Naabaalakko yiyyaa wode, kaatiyaa son giigiyaa baalaa mala baalaa miziidde son uttedda; Naabaali loytsi matsottiide, bare wozanaan nashettee. Hewaa diraw, sa'ay wonttanaw, Abigaala aw ayaanne k'aatabeykku.

³⁷ Wontta Naabaali matsuwaan zaareed-dawaappe guyyiyaan, Aa machatanne ha

yewuwaa ubbaa aw odaaddu; Naabaala wozanay daaburina I jollu geedda.

38 Tammu gallassaappe simmina, Med'inaa Goday Naabaala shoc'ina, I hayk'k'eedda.

39 Naabaali hayk'k'eeddawaa Daawite siseedda wode, «Med'inaa Goday galatetto! Naabaali taana shek'k'eeddawaa haluwaa I keseedda; taani Aa k'oomay iitabaa ootsennaadan te'eedda; Naabaali ootseedda itatetsaa Med'inaa Goday Aa huup'iyaa zaareedda» yaageedda.

Hewaappe guyyiyaan, Daawite Abigaalo akkanaw kiitaa yeddiide ooshisseedda.

40 Daawita k'oomatuu K'armmeloosa katamaa Abigaalikko biide, «Neeni Daawita gelanaaddan neena akkiide baanaw I nuuna neekko kiitteedda» yaageeddino.

41 Abigaala biittan guufanna wutushaade, «Taani ne k'oomata new kiittetanawunne ne k'oomatuwaa gediyyaa meec'c'anaw giiga uttaad» yaagaaddu.

42 Abigaala ellekka denddaade bare hariyaa toggaddu; I danggaas'iretuu ichcheshatuu izo kaalliide beeddino; Daawita k'oomatta baade, Daawita gelaaddu.

43 Daawite hawaappe kase Iziraa'eeliyaa Ahino'aamokka akkeedda; unttunttu laa"attuukka Aa machatuwaa.

44 Saa'ooli Daawita machchato, bare naatto Miikaalo Galliima kataman yeletteedda Laawisha na'aa Pals's'i'eelaw immeedda.

26

Daawite Saa'oola Shemppuwaa Laa"entsokka Ashsheeda

¹ Ziifa asatuu Saa'oolakko Gib'aa katamaa biide, «Daawite Yasemoona sintsan de'iyaa Hakiila giyaa deriyaan k'o setti utteedda gidennee?» yaageed-dino.

² Hewaappe guyye Saa'ooli denddiide, Israa'eelatuwaappe dooretteedda heezzu sha'a asatuwaa akkiide, Daawita koyanaw Ziifa bazzuwaa beedda.

³ Saa'ooli Yasemoona sintsan de'iyaa Hakiila deriyya bolla ogiyaa gas'aan dunkkaaneedda; shin Daawite he woran utteedda. Saa'ooli Aa kaalliide yaa beeddawaa eriide,

⁴ geeddiyaawantta yeddiide, Saa'ooli tumukka he sa'aa gakkeedawaa geeshsheedda.

⁵ Daawite denddiide, Saa'ooli dunkkaaneedda sa'aa beedda; Saa'olinne ola gadaaway Neera na'aa Abaneeri giseedda sa'aa be'eedda. Saa'ooli geessuwaa giddon giseedda; olanchchatuu Aa yushshuwaan de'iino.

⁶ Daawite Hiitiyaa Abimeleekanne S'aruuya na'aa Yoo'aaba ishhaa Abishaaya, «Saa'ooli shiik'eedda sa'aa taananna baanawe oonee?» yaagiide oochcheedda.

Shin Abishaayi, «Taani neenana baana» yaageedda.

⁷ Hewaa diraw, Daawitenne Abishaayi he gallassaa kamma olanchchatuwaakko yiayaa wode, Saa'ooli bare tooraa huup'isana biittan esiidde, geessuwaa giddon giseedawaa demmeeddino.

Abaneerinne olanchchatuu Aa yuuuyyi aad'd'iide giseeddino.

8 Abishaayi Daawita, «S'oossay ne morkkiyaa hachche ne kushiyaa aatsi immeedda; taani ta tooraan Aa itti gede biittaana gatsaad sikkay; taani Aa laa"u geedde c'addanaw koshshenna» yaageedda.

9 Shin Daawite Abishaaya, «Neeni Aa wod'oppa; Med'inaa Goday okkeedda kaatiyaa bolla bare kushiyaa dentsiyaa oonanne S'oossay murana» yaageedda.

10 K'aykka I Abishaaya, «Med'inaa Goday ero! Med'inaa Goday Aa shoc'anawaa taani eray; bare gallassay gakkina I hayk'k'ana, woy olettanaw biide I d'ayana.

11 Med'inaa Goday okkeedda kaatiyaa bolla taani kushiyaa dentsennaadan taana Med'inaa Goday te"o. Ane Aa huup'isaan de'iyyaa tooraanne haatsaa otuwaa akkaade dendda» yaageedda.

12 Hewaappe guyye Daawite Saa'oola huup'isaan de'iyyaa tooraanne haatsaa otuwaa akkeedda; unttunttu beeddino. Shin unttuntta ooninne be'ibeenna, woy ooninne eribeenna, woy ooninne beegottibeena; Med'inaa Goday wolk'k'aama gem"ishshuwaa unttunttu bolla yeggeedda diraw, ubbatuukka gem"ishshuwaa tayrotteeddino.

13 Daawite hefintsa pinniide, hara deriyaa huup'iyaa unddenna sa'aan haakkiide ek'k'eenda.

14 Daawite Saa'oola olanchchatuwaanne Neera na'aa Abaneera, «Abaneera! Abaneera! Taani s'eesiyaawaa sisikkii?» yaagiide waasseedda.

Abaneeri, «Ha s'eesiide kaatiyaa gem"ishshuwaa diggiyaawe oonee?» yaageedda.

15 Hewaappe guyye Daawite, «Neeni wozanaama asaa gidikkiyye? Israa'eeliyyaa giddon ne mali ooni de'ii? Yaatina, kaatiyaa ne godaa ayaw naagikkii? Ayaw gooppe, itti Asay kaatiyaa ne godaa wod'anaw yaa beedda.

16 Neeni ootseeddabay lo"a gidenna. Med'inaa Goday ero! Neeninne ne olanchchatuu Med'inaa Goday okkeedda hinttenttu godaa naagibeenna diraw, unttunttu hayk'anaw besse. Kaatiyaa tooraanne Aa huup'isaan de'iyaa haatsaa otucaa be'ay?» yaageedda.

17 Saa'ooli Daawita k'aalaa gidiyaawaa eriide, «Ta na'aw Daawitaa, hewe ne k'aalee?» yaageedda.

Daawite, «Ee; ta godaw, kaatiyaw, hewe ta k'aalaa» yaageedda.

18 K'aykka I Saa'oola, «Ta godaw, taana ne k'oomaan neeni ayaw kaallay? Taani ay ootsaadditaa? Taani ay bayzaadittaa?

19 Ha"ikka ta godaw, kaatiyaw, neeni ta k'aalaa, ne k'oomaan k'aalaa sisanaadaan taani neena woossay; Med'inaa Goday neena ta bolla dentseeddawaa gidooppe, yarshshuwaa I akko; shin asatuu neena dentseeddawaa gidooppe, unttunttu Med'inaa Godaa sintsan shek'etteeddawantta gidino! Ayaw gooppe, «Bare; hara s'oossatoo goynna» yaagiide, Med'inaa

Godaa biittan taw de'iyyaa es's'aappe unttunttu taana ha"i kesseeddino.

²⁰ Ha"i simmi Med'inaa Godaa sintsaaappe haakkiide de'iyyaa biittan ta suutsaa gussoppa; itti Asay akka shankkatanaw deriyaa huup'iyyaa kesiyaawaadan, Israa'eeliyaa kaatii itti kattolliyaa koyanaw kesseedda» yaageedda.

²¹ Saa'ooli Daawita, «Taani nagaraa ootsaad. Ta na'aw Daawitaa, haa simma! Hachche k'amma neeni taana hayk'uwaappe ashsheeda diraw, taani neena laa'entso genikke. Tumuppe taani eeyabaa hanaad; wolk'k'aama balaa balaad» yaageedda.

²² Daawite, «Kaatiyaw, ne tooray hawesh; ne asatuwaappe itti Asay yiide akko.

²³ Asay huup'iyaan huup'iyaan s'illeeddabawunne ammanetteedabaw Med'inaa Goday Aa gatiyaa c'iggee. Neena Med'inaa Goday hachche ta kushiyaa aatsiide immeedda; shin Med'inaa Goday okkeedda kaatiyaa bolla taani ta kushiyaa dentsanaw dosabeykke.

²⁴ Taani tumu hachche neena ashshowaadan Med'inaa Goday taanakka ashsho; k'ay metuwaa ubbaappe taana wotsi akko» yaageedda.

²⁵ Saa'ooli, «Ta na'aw Daawitaa, neeni anjjetta. Neeni gitabaa ootsana; neeni tumuppe s'oonana» yaageedda. Daawite bare ogiyaa beedda; Saa'oolekka bare soo simmeedda.

27

Daawite Piliss's'eema Biittaa Bak'ateedda

¹ Daawite bare wozanaan, «Itti gallassi taani Saa'oola kushiyaa dabatana; taani Piliss's'eema

gadiyaa bak'atanaappe attina, harabay taw lo"enna. Yaatina, Saa'ooli Israa'eeliyyaa biittaa ubbaan taana koyiyaawaa aggana; yaatooppe taani Aa kushiyaappe kessa akkana» yaagiide k'oppeedda.

² Hewaa diraw, Daawitenne aanana de'iyyaa usuppuun s'eetu asatuu denddiide, Gaate Kaatiyaa Maa'ooka na'aa Akiishakko beeddino.

³ Daawitenne Aa Asay Akiishaara Gaaten utteeddino. Asay ubbay bare soo asaa asaa akkiide beedda; Daawitekka bare machatuwaa, Iziraa'eeliyyaa Ahino'aamonne Naabaala am"atta, K'armmeloosiyyaa Abigaalo akkiide beedda.

⁴ «Daawite Gaate bak'ateedda» giyaawaa siside, Saa'ooli laa"entsuwaa Aa koyiyaawaa aggi basheedda.

⁵ Daawite Kaatiyaa Akiisha, «Neeni taanan nashettooppe, taani yaan de'ana mala, ne kawutetsan de'iyyaa katamatuwaappe ittinno taw imma. Taani ne k'oomay kaatii de'iyyaa kataman neenana ittippe ayaw uttanee?» yaageedda.

⁶ He gallassi Akiishi S'ik'ilaaga katamaa Daawitaw immeedda; hachche gakkanawukka S'ik'ilaaga katamay Yihudaa kaatetuwaassa gidiide atteedda.

⁷ Daawite Piliss's'eema biittan itti laytsanne oyddu aginaa de'eedda.

⁸ Daawitenne Aa asatuu pude biide, Gashuuratuwaa, Girzzetuwaanne Amaaleek'atuwaa oliino. Beniideppé doommiide, he asatuu Shurappe biide Gibbs'e gakkanaw de'iyyaa biittan de'eedino.

⁹ Daawite he biittaa oliyaa wode awudenne he biittan de'iyyaa mac'c'awaa gidiina, attumawaa

gidiina, pas'a aggibeenna; dorssaanne miizzaa, hariyaanne gaaluwaa, mayuwaakka akkeedda; yaatiide Akiishakko simmee.

¹⁰ Akiishi, «Hachche hak'an shiik'eedditee?» yaagiide Daawita oochchee.

Daawite, «Negeeba woran de'iyaa Yihudaa asatuu bolla, woy Yiraahima'eela asatuu bolla, woy K'eenaa asatuwaa bolla shiik'eeddo» yaagee.

¹¹ Unttunttuppe itti asaynne Gaate katamaa yiide, «Daawite hawaa ootseedda» giide odenna mala, Daawitenne Aa asatuu mac'c'awaa attumawaa ashshenan wurssi wod'iino. Daawite Piliss's'eema biittan de'eedda wode ubbaan hewaadan ootseedda.

¹² Akiishi Daawitan ammanettiide, «Daawite bare asan, Israa'elan loytsi is's'etteedda; hewaa diraw, I taw med'inaw k'oomaa gidana» yaagiide k'oppeedda.

28

Saa'oolanne Enddoore Shareechchatto

¹ He wode Piliss's'eema asatuu Israa'elatuwaa olanaw barenttu olanchchatushawaa shiishsheed-dino. Akiishi Daawita, «Neeinne ne asatuu taananna olaa baanawaa tumu era utta» yaageedda.

² Daawite, «Hewaa gidooppe, taani ne k'oomay ootsanabaa neeni be'ana» yaageedda.

Akiishi, «Daro lo"a; taani neena ta de'eedda laytsaa ubbaan taana naagiyawaa kessana» yaageedda.

³ Hawaappe kase baggan Sammeeli hayk'k'ina, Israa'eliyaa asatuu ubbatuu aw yeekkiide, Aa kataman Raaman Aa moogeeddino.

Saa'ooli moyttiliyaa s'eesiyaawanttanne shareechchatuwaa Israa'eeliyaa biittappe yederssiide kessi diggeedda.

⁴ Piliss's'eema olanchchatuu shiik'iide yiide, Shuneema kataman utteeddino; Saa'oolekka Israa'eeliyaa asaa ubbaa shiishshiide, Gilboo'a Deriyan utteedda.

⁵ Saa'ooli Piliss's'eema olanchchatuwaa be'iide yayyeedda; Aa wozanaykka loytsi dagammeedda.

⁶ Hewaa diraw, I ay ootsanenttonne Med'inaa Godaa oochcheedda; shin Med'inaa Goday akumuwaan gidiina, woy Uriimiyaan gidiina, woy timbbitiyaa odiyaawantu baggana gidiina, aw odibeenna.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Saa'ooli bare k'oomatuwaa, «Moyttiliyaa s'eesiya shareechchatuwaa taw koyyite; taani iikko baade izo oochchana» yaagiide azazeedda.

Saa'oola k'oomatuu, «Moyttiliyaa s'eesiya itti shareechchatta Enddooren de'aw» yaageeddino.

⁸ Saa'oli barena erissenna mala hara mayuwaa mayyiide, laa"u asatuwaa akkiide, k'amma he shareechchattikko beedda; mishiratto, «Hayyanaa taw itti moyttiliyaa s'eesarkkii; taani suntsaa odiyaa asaa taw dentsaarikkii» yaageedda.

⁹ Hewaappe guyye mishiratta, «Moyttiliyaa s'eesiyaawanttanne shareechchatuwaa Israa'eeliyaa biittappe Saa'ooli wooti yederssi kesseeddentto, tuma neeni eraasa. Taana wod'isanaw neeni taw ayaw p'iriya yeggay?» yaagaaddu.

¹⁰ Saa'ooli mishiratto, «Med'inaa Goday ero! Neeni hawaa diraw murettakka» yaagiide Med'inaa Godaan c'aak'k'eedda.

¹¹ Yaatina, Mishirata, «Taani new oona dentsoo?» yaagaadde oochchaaddu.

Saa'ooli, «Sammeela taw dentsa» yaageedda.

¹² Shareechchatta Sammeela be'aade, waasuwaal s'ulaaddu; Saa'oola, «Neeni taana ayaw c'immaad? Neeni Saa'oola gidikkii!» yaagaaddu.

¹³ Kaatii, «Ayinne baawa; yayyoppa! New ayee beettiyaawe?» yaageedda.

Mishirata, «Itti moytilii biittaa giddoppe kesiyaawe beettee» yaagaaddu.

¹⁴ Saa'ooli mishiratto, «I ay malatii?» yaageedda.

Mishirata, «Afilaa mayyeedda itti c'ima bitanii keseedda» yaagaaddu.

Saa'oli he bitanii Sammeela giddeeddawaa eri-ide, Aa sintsan sa'aan gisiide gufanneedda.

¹⁵ Sammeeli Saa'oola, «Taana duufuwaappe dentsaade ayaw shabbaray?» yaageedda.

Hewaappe guyye Saa'ooli, «Taani daroppe un"ettaad; ayaw gooppe, Piliss's'eema asatuu taana oliino; S'oossaykka taappe shaaketeedda; timbbitiyaa odiyaawantu baggana gidiina woy akumuwaan gidina, I taani oochchiyaawaa odenna. Hewaa diraw, taani ootsanabaa neeni taw odanaadan neena s'eesaad» yaageedda.

¹⁶ Sammeeli, «Med'inaa Goday shaakettiide ne morkkiyaa gidikichchowaappe attina, taana ayaw zoretaa bessay?

¹⁷ Med'inaa Goday ta baggana kaseti odeeddawaa ootsi kichcheedda; Med'inaa Goday

kawutetsaa neeppe bonk'k'i akkiide, ne shooro Daawitaw immi diggeedda.

¹⁸ Neeni Med'inaa Godaw azazettabeena dirawunne Aa hank'k'uwa suulliyaawaa Amaaleek'a asatuwaa bolla polabeenna diraw, Med'inaa Goday hachche ha yewuwaa ne bolla ootsee.

¹⁹ Neenanne Israa'eeliyaa, Med'inaa Goday Piliss's'eema asatoo aatsi immana; neeninne ne naanay wontti taanan gakettanaw; Med'inaa Goday Israa'eeliyaa olanchchatuwaa Piliss's'eema asatoo aatsi immana» yaageedda.

²⁰ Saa'oli Sammeela oduwaa sisiide yayyeedda diraw, ellekka biittan dolc'c'u giide kunddi aggeeda. Saa'oli he gallassaa kumentsaanne k'ammaa kumentsaa k'uma mibeenna diraw, Aa wolk'ay is'seedda.

²¹ He mishiratta Saa'oolakko yaade, I loytsi kokkoriyaawaa be'aade, «Taani ne k'oomatta new azazettaaddi; neeni taana oochcheedawaa ta shemppuwaa aggaade ootsaad.

²² Ha"i taani ne k'oomatta giyaawaa hayyanaa sisa; neeni maade, minaadde ne ogiyaa baana mala, taani new guutsa k'uma aatsay» yaagaaddu.

²³ Hewaappe guyye Saa'oli, «Miikke» yaagiide is'seedda. Shin Aa asatuu he mishiratinakka gidiide shoobbeeddino; Saa'oli shoobettiide biit-tappe denddiide, gisuwaan utteedda.

²⁴ He mishirata ellekka bare son de'iyyaa bolttiboltta maraa shukka bashaaddu; d'iiliyyaa akka munak'aade, irshshuwaa yeggennaan ukitsaa uukkaaddu.

25 Yaataade Saa'oolawunne Aa asatoo aatsina, unttunttu meeddino. He gallassi k'amma denddiide beeddino.

29

Akiishi Daawita Guyye S'ik'iläagi Yeddeedda

1 Piliss's'eema asatuu barenttu olanchchatuwaan ubbaa Afeek'an shiishsheeddino. Israa'eelatuu Iziraa'elan de'iyaa haatsaa pulttiyyaa matan ut-teeddino.

2 Piliss's'eematuwaan kaappatuu barenttu s'eetatuwaan c'itaaninne sha"atuwaa c'itan salppeeddino; Daawitenne Aa Asay Akiishaara ittippe guyye baggana salppeeddino.

3 Piliss's'eematuwaan kaappatuu be'iide, «Ha Ibraawetuun hawaan ay ootsiinoo?» yaageeddino.

Akiishi Piliss's'eematuwaan kaappatuwaan, «Hawe beni Israa'eeliyaa Kaatiyaa Saa'oola k'oomaan Daawita gidennee? I daro wodekke taananna ittippe de'ee; I Saa'oola kaddiide kesoodekke hanno gakkanaw, taani an balaa demmabeykke» yaageedda.

4 Shin Piliss's'eematuwaan kaappatoo Akiisha hank'k'ettiide, «Ha bitaniyaa neeni aw immeedda katamaa guyye zaara; I nuunanna olaa booppe I nuuna zaariide olana. I bare godaana sigetsanaw nu asatuwaa k'ood'iyaa muuc'iyaawaappe hara lo"iyaabay ayee?

5 K'ay mac'c'a asatuu yes's'iiddinne duriidde, «Saa'ooli bare sha"aa wod'eenda; Daawite bare tammu sha"aa wod'eenda» yaagiide sabbeeddawe ha Daawita gidenneeyye?» yaageeddino.

6 Hewaa diraw, Akiishi Daawita s'eesiide, «Med'inaa Goday ero! Neeni ammanettiyaas asaa; neeni taananna olaw baanawaa taani nashettay; neeni taakko yoodeppe hanno gakkanaw, taani ne bolla balaa demmabeykke. Shin kaappatuu neeni olaw baanawaa nashetikkino.

7 Neeni ha'i simmaade saruwaan ba; Piliss's'eematuwaa kaappatuwaa nashechchenawaa ayinne ootsoppa» yaageedda.

8 Daawite Akiisha, «Taani ay ootsaadditaa? Taani neenana de'oodeppe hanno gakkanaw, taanan balaa demmabeykke gaadda; yaatina, kaatiyaa ta godaa morkkatuwaanna baade ayaw olettikkita?» yaageedda.

9 Akiishi Daawita, «S'oossaak iitanchchaadan neeni taw ammanettiyaawaa gidiyaawaa taani eray; gidooppenne, Piliss's'eematuwaa kaappatuu, I nuunanna olaa booppo» yaageeddino.

10 Ha'i simmi wonttaanna denddaade, neenanna yeedda ne godaa k'oomatuwaannakka ittippe sa'ay wonttiyaa wode biite» yaageedda.

11 Daawitenne Aa asatuu Piliss's'eema gadiyaa simmanaw wontta guuran denddeeddino; Piliss's'eema asatuukka pude Iziraa'eela beeddino.

30

Daawite Amaaleek'atuwaana Oletteedda

1 Daawitenne Aa asatuu heezzentso gallassi S'ik'ilaga katamaa gakkeeddino. Amaaleek'a

asatuu Neegeeба bazzuwaanne S'ik'ilaaga kata-maa mayyeeddino; S'ik'ilaaga katamaa taman s'uuggeeddino.

² S'ik'ilaaga kataman de'iyaa machatuwaanne naanatuwaappe c'imaan gakkanaw de'iyaa ub-batuwaa omookeeddino; unttuntta ubbaa akkiide afeedinoppe attina, itti asanne wod'ibeykkino.

³ Daawitenne Aa asatuu S'ik'ilaaga katamaa gakkiyaa wode, katamay taman s'uuggettikichcheedawaanne k'ay unttunttu mac'c'a asatuu, unttunttu attuma naanaynne unttunttu mac'c'a naanay omoodettikichcheed-dawaa be'eeddino.

⁴ Yaatina, Daawitenne aananna ittippe de'iyaa Asay barenttu wolk'k'ay is's'ana gakkanaw waasiide yeekeeddino.

⁵ Daawita mac'c'a asatuu laa"atuu, Iziraa'eeliyaa Ahino'aamonne K'armmeloosiyyaa Naabaala am"atti Abigaala omoodetteeddino.

⁶ Asay Daawita shuchchaan c'addanaw haasayeenda diraw, Daawite loytsi tuggateedda; ayaw gooppe, Aa Asay ubbay bare attumawaa naanaynne mac'c'a naanatuwaa diraw, loytsi yiloteedda; shin Daawite Med'inaa Godaan bare S'oossan minetteedda.

⁷ Daawite Abimeleeka na'aa k'eesiyyaa Abiyaataara, «Eefuudiyyaa haa akkaade ya» yaageedda; Abiyaataare eefuudiyyaa Daawitaw aheedda.

⁸ Daawite Med'inaa Godaa, «Taani ha mayyeed-dawantu geeduwaa kaallaade boo? Booppe taani unttuntta gakkane?» yaagiide oochcheedda.

S'oossay, «Ee; untuntta kaallaade ba; untuntta neeni gakkanaasa; omoodetteedawanttakka zaarana» yaageedda.

⁹ Daawitenne aanana de'iyyaa usuppuun s'eetu asatuu denddiide Bisoora Shaafaa gakkina, asaappe amareedawanttu yaan atteeddino.

¹⁰ Ayaw gooppe, laa"u s'eetu asatuu shaafaa pinnanaw loytsi daabureeddino. Shin Daawitenne oyddu s'eetu asatuu paanaa kaalleeddino.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, asatuu itti Gibbs'awiyyaa dembbaan demmiide, Daawitakko aheeddino; aw ushanaw haatsaa, maanawukka k'umaa immina meedda.

¹² K'ay balasiyaa ayfiyaa melaappe bakkaanne laa"u wurc'c'o woyniyaa teeraa aw immeeddino; I miide mineedda; ayaw gooppe, I heezzu gallassinne heezzu k'amma k'uma mibeenna haatsaakka ushibeenna.

¹³ Daawite he bitaniyaa, «Neeni oossee? Hak'appe yaad?» yaagiide oochcheedda.

Shin bitanii, «Taani Amaaleek'a bitaniyaw ayileetedda Gibbs'e asaa; heezzu gallassappe kase taani saketteedda diraw, ta goday taana yeggi basheedda.

¹⁴ Nuuni Yihudaa asatuwaa bolla, Kariita asatuwaa bollanne Kaaleeba yaratuwaa bolla Neegeeba woran shiik'eeddo; S'ik'ilaaga katamaakka tamaan s'uuggeedda» yaageedda.

¹⁵ Daawite, «Neeni taana he shiik'eedda c'itaakko kaaletsana danddayay?» yaagiide oochcheedda.

I, «Neeni taana wod'enaadaaninne ta godaw aatsaade immennaadan taw S'oossan c'aak'k'a; yaa-

tooppe, taani neena unttuntukko duge kaaletsana» yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, bitanii Daawita unttuntukko kaaletsiide gatseedda. Unttunttu Piliss's'eeme biittaappenne Yihudaa gadiyaappe omoodeeddabay loytsi daro gideedda diraw, nashettiidde miiddinne ushiidde biittaa ubbaan laaletti utteeddino.

¹⁷ He gallassi omarssaappe biide wonttetsa gallassaa omarssay gakkanaaw, Daawite unttunta shoc'eedda; gaaluwaa toggiide bak'ateedda oyddu s'eetu yalagatuwaappe attina, haray itti asaynne attiide bibeena.

¹⁸ Amaaleek'a asatuu afeedda ubbabaa, bare laa"u mac'c'a asatuwaanakka gujjiide, Daawite wotsi akkeedda.

¹⁹ Asatuu omooddi afeedawaappe ayaynne pac'c'ibeenна; naanay woy c'imay, attuma naanay woy mac'c'a naanay, unttunttu omooddi afeedda harabay ubbabaykka pac'c'ennan de'ee; Daawite ubbaakka zaareedda.

²⁰ K'ay Daawite dorssaanne miyaa wudiyaa ubbaa omoodeedda; Daawita Asay I omoodeedda wudiyaa hinkko mehiyaappe sintsanna laaggiide, «Hawe Daawita omooduwaa» yaageedda.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, Daawite barena kaallanaw daaburiide, Bissoora Shaafaa matan atteeda laa"u s'eetu asatuwaakko yeedda. Unttunttu Daawitanne aanana ittippe de'iyaa asatuwa mokkanaw keseeddino; Daawitenne Aa Asay unttuntukko shiik'ina, Daawite unttunta saroteedda.

²² Shin Daawitana beeddawanttu giddoppe itti itti patseena iita asatuu, «Unttunttu nuunanna

bibeena diraw, nuuni zaariide aheedawaappe ayaanne unttuntunna shaakkokko; unttunttu barenttu naanaanne barenttu machatuwaa akkiide biino» yaageeddino.

23 Daawite unttuntta, «tuytti; ta ishatoo! Med'inaa Goday nuw immeeddaban hinttenttu hawaadan ootsanaw bessena. I nuuna naagiide, nu bolla shiik'eedda c'itaa nuw aatsiide immeedda.

24 Hinttenttu giyaawaa ooninne mayyenna. Olettanaw beeddawanttunne nubaa naagiidde hawaan gam"eeddawanttu itti laggetsaa shaakkana; ubbaawekka itti mala gidana» yaageedda.

25 He gallassappe doomiide, hachche gakkanaw, Daawite Israa'eeliyaa biittaw hewaa wogaanne awaayuwaa ootsiide wotseedda.

26 Daawite S'ik'ilaaga katamaa gakkeedda wode, bare dabbo Yihudaa c'imatuwaa, «Med'inaa Godaa morkkatumwaappe omoodetteeddawaappe taani hinttenttoo immiyaawaa heytte» yaagiide omoodumwaappe amareedawaa yeddeedda.

27 I hewaa Beeteele, Neegeeban de'iyyaa Raamootanne Yatira katamatuwaan de'iyyawanttoo,

28 Aaro'eera, Sifimoota, Eshttamoo'anne

29 Rakaala katamatuwaan de'iyyawanttoo, Yiraahima'eela katamatuwaan de'iyyawanttoo, K'eeena katamatuwaan de'iyyawanttoonne,

30 Horima, Bor"ashaana, Ataakanne

31 Kebroona katamatuwaan de'iyyawanttoo yeddeedda; Daawittenne Aa asatuu yuuyyeedda sa'atun de'iyyaa asaw ubbaw yeddeedda.

Saa'oolanne Aa Naanatuwaa Hayk'k'uwaan

31

(31:1-13)

*Saa'ooli Barena Wod'eedda
(1 Od. 10:1-12)*

¹ Piliss's'eema asatuu Israa'eeliyaa asatuwaana oletteeddino; Israa'eeliyaa asatuu Piliss's'eema asatuwaan sintsappe bak'atteedino; daro Israa'eelatuu Gilbboo'a Deriyan hayk'k'eeddino.

² Piliss's'eema asatuu Saa'oolanne Aa attumawaa naanaa yederssi gakkiide, Saa'oola naanaa Yoonataana, Abinaadaabanne Malkkishuu'a wod'eeddino.

³ Olay Saa'oola yuuyyi aad'd'iide un"etseedda; wonddaafiyaa asatuu Aa demmeedda wode, zubbiyaan Aa c'addiide, loytsi mayttiseeddino.

⁴ Saa'ooli bare ola miishshaa tookkiyaawaa, «Ha k'as's'arettibeennawanttu yiide, taana c'addiide kaa'ennaadan, ne mashshaan c'addaade, taana neeni wod'a» yaageedda.

Shin Aa ola miishshaa tookkiyaawe loytsi yayyeedda diraw is's'eeda; Saa'ooli bare mashshaa sa'aan essiide, Aa bolla kunddeedda.

⁵ Aa ola miishshaa tookkiyaawe Saa'ooli hayk'k'eeddawaa be'iide, ikka bare mashshaa sa'aan essiide, Aa bolla kunddiide, Saa'oolanna hayk'k'i aggeeda.

⁶ Hawaadanan haniide, Saa'oolinne Aa naanay heezzatuu, Aa ola miishshaa tookkiyaawenne Aa asatuu ubbay he gallassaa ittippe hayeeddino.

7 Wombbaappenne Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa baggana de'iya Israa'eeliyaa asatuu Israa'eeliyaa olanchchatuu bak'ateeddawaanne Saa'oolinne Aa naanay hayk'k'eeddawaa be'iide, unttunttukka barenttu katamaa aggiide bak'atteedino. Piliss's'eema asatuu yiide, he katamatuwaa oyk'k'eeddino.

8 Wonttetsa gallassi Piliss's'eematuu anhatuwaa bollaappe ola miishshatuwa k'aari akkanaw yiide, Saa'oolinne Aa naanay heezzatu Gilbboo'a Deriyan hayk'k'iidde giseeddawantta demmeed-dino.

9 Unttunttu Saa'oola k'ood'iyyaa muuc'eeddinonne Aa ola miishshaa k'aari akkeeddino. Yaatiide barenttu d'amaashatuwa golleninne barenttu asaa giddon s'oonuwaa awaayana mala, Piliss's'eema biittaa ubbaw kiitaa yeddeeddino.

10 Saa'oola ola miishshaa Asttaaroota geetetiyyaa unttunttu s'oossatti golliyaa giddon wot-seeddino; Saa'oola anhaa Beetishaana geetettiyyaa katamaa gimbbiyaan misimaariyan d'ishiide sot-teeddino.

11 Piliss's'eema asatuu Saa'oola ootseeddawaa Gala'aaden de'iya Yaabeesha asatuu siseedda wode,

12 unttunttu mino asatuu ubbay k'amman denddi biide, Saa'oola anhaanne Aa naanatuwaa anhaa Beetishaana katamaa gimbbiyaappe wotsi akkiide, Yaabeesha katamaa ahiide yaan s'uuggeeddino.

13 Hewaappe guyyiyaan, unttunttu mek'etsaa mas'i akkiide, Yaabeeshan de'iya tamaariskka

1 Sammeela 31:13

cxviii

1 Sammeela 31:13

geetettiya mitsaa garssan moogeeddino; yaati-
ide laappun gallassaa s'oomeeddino.

**Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script**

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c